

Izjava ob 4. zjetroj.

Stane mesečno Din 45.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta šte. 16/l. — Telefon šte. 72. Nočna redakcija: od 19. ure naprej v Knafovi ul. št. 5/l. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravištvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri pošt. tel. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Razpis III. serije «Jutrovih» nagrad v znesku 64.000 dinarjev se nahaja na 11. strani današnje številke.

Ljubljana, 21. novembra.

V Beogradu in v vsej zakulisni politični javnosti se obilo govori o novih volitvah. Nekateri že postavljajo datume prav bližnje, drugi pa bolj oddaljene, a vsi imajo za najdalji rok prihodno jesen. Posebno se za volitve zavzemajo radikali, ki obenem trde, da volilni mandat mora po vsej logiki in politični aritmetiki pripasti samo njim in to brez koalicijske s katerokoli stranko.

Vse te govorice imajo svoj vir v nestalnosti naših vladnih kombinacij, ki je takorekoč postala že pravilo, in pa v dejstvu, da od 142 manjka do absolutne večine le še mal napredek, ki bi mu sledile velike posledice homogenega režima.

Priznati se mora, da je v tekočem letu nastopil politični prevrat prvega reda. Radičeva stranka je stopila v areno pozitivne politike. Postala je močan faktor in z njim je dosedanje ravnanje popolnoma porušeno. Pravilno se trdi, da je SDS, ki je preprečila uničenje mandata Radičeve stranke, povzročila elementaren preokret v naši državni politiki. S tem korakom je takorekoč zaključila prvo razdobje povojnega političnega razvoja in stvorila novo razdobje. Če je radi spretnega igravanja osebnih in partijskih nerazporejenih SDS radi svoje odločne poteze sama prišla v opozicijo, se to more obsojati in smatrati za nehalnost, a politika ni sentimentalnost in čim krepkejša je odločitev, tem bolj sigurno je, da bo ona prej ali slej priznana kot velika zasluga za državo.

Na tem mestu smo že povdarili, da je vstop Stepana Radiča v vlado samo logičen korak v razvoju dogodkov od letošnje pomladi dalje. Oni, ki se pripravljajo na volitve, povdarjajo, da bi se jim uspeh videl le polovičen, ako bi gosp. Radič ne izpil čaše vladnih slasti in odgovornosti do dna. Pri tem dostavljajo, da so politiki dvoje vrst: prve mišljenje krepki, druge ubija. Gosp. Stepana Radiča štejejo med drugo kategorijo, ali vsaj nadejajo se, da je temu tako, in samo še prav mirno in cinično opozarjajo, da bodo za krepko ubijanje poskrbeli tisti, ki jih je gosp. Radič mislil ubiti s svojim preokretom.

Tako menijo, bo naravni razvoj dogodkov tekom zime dozorel in prihodno leto bo čas za žetev.

Vsa ta argumentacija se ne da kar z enim zamahom zavrniti. Vsi politični dogodki preteklih mesecev in tednov so li opora in je posebno značilno, da je g. Pašič znal voditi stvar tako, da je vsa država videla, da on neče za vstop HSS in g. Radiča ter nastajajoče posledice nositi osebne odgovornosti, ampak jo spretno obesa drugim. Ko bo limona izcejena, si bo gosp. Pašič pral roke, limona pa bo pod mizo.

Ali so vsi ti račun pravilni, pokažejo bodoči meseci, ako ne, že tedni. Vsekako bo marsikaj odvisno tudi od načina, kako bo nastopal gosp. Radič in ali zasluče res tako, kakor ga drugi navijajo. Velika uloga pa pripade tudi samostojnim demoratom. Meseca julija se je reklo, da je njihov konec tu. Peti mesec vlade RR pa tudi politični protivniki, eni javno, drugi aa tihem priznavajo, da SDS ni izžubila, ampak pridobila na moči in da je število svojih kroglic v prečanskih kraih podvojila. Bodi kakorkoli, SDS je tu, bližnja politična pregrupacija mora z njo računati, pa tudi sicer je njena moč toliko v moralnem in številčnem oziru, da je slep, kdor tega neče videti.

To velja tudi za Slovenijo. Naša stranka se je iz boli mestne in inteligentne stranke razvila v čisto ljudsko stranko. Vsak dan globlje segajo korenine njene organizacije in s tem tudi vse njeno nastopanje utrjuje praktično smer realnega ustvarjanja za ljudstvo. Proti alpinskemu klerikalizmu vodi s solidnim izobraževalnim delom ljudstvo v našo nacionalno orientacijo. Ne pride nam na misel, da bi pretiravali, a to uvidevajo vsi, da je idejno in organizacijsko delo slovenske SDS pravilno zasnovano in da je po svoji tradiciji in modernem delovanju tako globoko razrašeno, da nihče ne more preko nje, ga, temveč je faktor, ki je poklican, da vodi razračunavanje s klerikalizmom do kraja. Naj nihče ne misli, da se to delo da uspešno voditi z metodami, ki so se obnesle drugod, na pr. na Hrvaškem. Pa tudi ne z načini, ki so se preživeli. Taktika se mora ravnati po terenu in po predpogojih armade, ki bje neposredni boj. Sodimo, da te misli celo v slovenski raztresenosti prodirajo in so misli o slovenski napredni fronti danes precej zrelejše nego so bile na pr. pred 2 ali 3 leti.

V tej situaciji je naša naloga: v vseh vrstah naše organizacije delo še bolj pospešiti. Nikogar odbijati, vsako dobro silo prevzeti in razviti. Kakor smo silovito demokrati sredi vsega sovra-

Zelo napeti odnošaji z Vatikanom

Uradnega sporočila še ni o prekinjenju diplomatskih odnošajev med našo državo in Vatikanom. — Vsi politični krogi, razen naših klerikalcev, odobravajo stališče poslanika Smodlake.

Beograd, 21. novembra. r. Iz Rima došla vest, da je državni tajnik Vatikana kardinal Gasparri odklonil prevzem pisma, s katerim se naznanja imenovanje Milana Jovanovića za našega odpravnika poslov pri Vatikanu, je vzbudila veliko komentarjev. Z ozirom na to vest smatrajo politični krogi da so odnošaji med nami in Vatikanom postali zelo kritični, in računajo z možnostjo, da bo jugoslovnski zastopnik pri Vatikanu odpoklican ob istočasnem odhodu nuncija Pelegrinetija iz Jugoslavije, dokler se popolnoma ne razjasni vsi dogodki zadnjih dni, zlasti pa neprijateljsko stališče Vatikana v zadevi zavoda sv. Jeronima, kakor tudi polzkuš vtioma v jugoslovnsko poslaništvu ter zadržanje merodajnih krogov pri Vatikanu napram jugoslovnskomu poslaniku dr. Smodlaku. V političnih krogih se zlasti mnogo komentira in sicer z nezadovoljstvom, da so se postavili na stran Vatikana tudi cerkveni dostojanstveniki iz Jugoslavije, kakor tudi voditelji SLS. Beograjska javnost smatra te kroge v veliki meri za odgovorne za vse, kar je povzročilo poslabšanje odnošajev med našo državo in Vatikanom. Zaradi vesti o zadnjem dogodku z jugoslovnskim odpravnikom poslov Jovanovičom je zahtevalo znanje ministrstvo od Jovanovića obširno poročilo.

Naglašja se resna bojazan, da mora priti do prekinjenja diplomatskih odnošajev zaradi izzivanja vodilnih vatican-skih krogov, ki zavzema čimdalje večji obseg.

Poslanik dr. Smodlaka je imel danes najprej sestanek z ministrskim predsednikom Pašičem, potem pa z ministrom za zunanje zadeve dr. Ninčičem. Popoldne je bil na dvoru in je poročal kralju o poteku nesoglasja in spora z Vatikanom. Klerikalni krogi poudarjajo, da je sklenjena stvar, da se dr. Smodlaka ne povrne več v Rim, ker Vatikan ne želi, da bi še nadalje zastopal Jugoslavijo pri sv. Stolici.

Vaš dopisnik je na merodajnem mestu doznal, da Vatikan še ni ničesar sporočil naši vladi niti v smislu vesti, ki govore, da so diplomatski odnošaji z našo državo že prekinjeni, niti ne, da bi imel kaj posebnega proti dr. Smodlaku. Gotovo je, da so odnošaji med Jugoslavijo in Vatikanom dejansko zelo napeti. Zanimivo je, da odobravajo vsi politični krogi, razen klerikalcev, stališče, ki ga zavzema poslanik dr. Smodlaka pri Vatikanu.

Poslanik Smodlaka o sporu z Vatikanom

Popravek poslanika Smodlake «Osservatoru Romanu». - Osebna gonja Vatikana v sporazumu s klerikalci proti dr. Smodlaku.

Beograd, 21. novembra. p. V sporu, ki je nastal med Jugoslavijo in Vatikanom zaradi zavoda sv. Jeronima v Rimu, skuša Vatikan spraviti vso stvar na osebno polje in je zato njegovo glasilo «Osservatore Romano» objavilo nezasišlan napad na našega poslanika dr. Smodlaka in njegovo službeno delovanje. List je objavil uvodnik, v katerem ostro napada dr. Smodlaka. Naš poslanik v Vatikanu dr. Smodlaka je postal nato «Osservatoru Romanu» popravek, ki ga je moral list prinesiti na podlagi italijanskega tiskovnega zakona.

V tem popravku ugotavlja dr. Smodlaka: 1.) V pogodbi med Italijo in Jugoslavijo ni naša kraljevina priznala teze Vatikana, da bodi zavod sv. Jeronima njegova last na temelju breva papeža Leona XIII. Nasprotno, Italija nam je z isto pogodbo priznala zavod sv. Jeronima in izrekla, da je inozemski zavod. Z e s tem se pobija stališče Vatikana. 2.) Vatikan ni priznal nobene naših bistvenih zahtev do zavoda, oprajočih se na večno pravo našega naroda na nasledstvo Avstrije in na dejstvo, da se mu je Italija odrekla nam v prid. Le to je bilo vzrok, da naša država do danes ni mogla dati iz rok posesti zavoda. To je edini vzrok, ki ga ima Vatikan na razpolago. 3.) Bivši rektor zavoda Biasotti je imel vse ključe zavoda in sicer ne kot njegov upravitelj ali podložnik Vatikana, temveč kot zastopnik poslanika dr. Smodlake na temelju pooblastila notarja Luppija. Zato je bilo poslaništvu v pravu, da je od njega zahtevalo vrnitev ključev zavoda, ako ga zapusti. 4.) Kar se tiče pisma rektorju Biasottiju, ugotavlja dr. Smodlaka, da ga ni pisal in tudi ne podpisal in da zato ne more biti govora o žalitvi, o kateri go-

voril Vatikan. 5.) Poslanik dr. Smodlaka ni grozil novemu rektorju. Novi rektor pa je zlorabil svoje mesto in je ponoči zaklenil in zapečatil vrata poslaništvu, ki se nahaja v zavodu sv. Jeronima in tako preprečil dr. Smodlaku, da bi mogel priti do uradov in blagajne zavoda, ki ga je upravljal. Vsega tega poslanik ni mogel dopustiti, zato se je moral poslužiti pravice, ki jo je imel kot upravitelj zavoda, in je v smislu svojih poslaniških dolžnosti dal odstraniti zapahe in pečate.

Beograd, 21. novembra. p. Poslanik dr. Smodlaka je podal o sporu med Jugoslavijo in Vatikanom vašemu dopisniku naslednje izjavo:

V Beograd sem prišel na zahtevo naše vlade, ki je želela, da bi jo podrobno obvestil o poslednjih dogodkih v zavodu sv. Jeronima, predno izvrši v tej stvari svoje končne ukrepe. Ne da se prikriti resnost spora med našo kraljevino in Vatikanom, ki je nastal z vpadom sv. Stolice v naš narodni zavod. Med menoj in Vatikanom ni bilo povoda za nesoglasja, ker nisem vodil osebne, ampak državno politiko. Vatikan želi spraviti vse spor na osebno polje in je začel zato napadati mene v sporazumu z našimi klerikalci. Osebna kampanja proti meni se je začela s tendencioznim člankom v njegovem glasilu «Osservatore Romano». Na ta članek sem odgovoril s stvarnim popravkom, v katerem sem pobijal vse neresnične trditve vatikanskega organa. Po mojem mnenju bo imel ta spor velike večje in dalekosežnejše posledice, kot so si jih zamislili vatikanski diplomati, ki se sedaj skušajo rešiti iz tega konflikta.

Radičeva prosvetna politika in narodne manjšine

Tudi narodnim manjšinam obeta depolitizacijo šolstva. — Madžarov se ni bati, ker smo sosedje, Nemcev pa zato ne, ker je njihova narodna država predaleč.

Beograd, 21. novembra. n. Novi prosvetni minister Stepan Radič je podal dopisnikoma listov «Deutsches Volksblatt» in «Bacsmegyi Naplo» izjavo o svoji prosvetni politiki napram narodnim manjšinam, v kateri pravi med drugim:

Prosvetna politika naše države napram narodnim manjšinam bo v skladu z mednarodnimi pogodbami. Tudi tu bom izvedel depolitizacijo. Tudi glede narodnih manjšin bodo odločevali le kulturni momenti. Učni jezik bo materinščina narodnih manjšin. Kar se tiče državnega jezika, moram reči, da nastopa tu že politično vprašanje, ki ga pa ne bo tako zelo težko rešiti, zlasti, ker je naša kraljevina z Avstrijo v najboljših odnošajih, razmerje do Madžarske pa se razvija normalno. Splošno načelo je, da ima vsak državljan Jugoslavije pravico, da se temeljito nauči svojega jezika. Ne sme se dovoliti, da se delajo narodnim manjšinam tako visoko kulturni narodov kot so Nenci in Madžari ovire pri učenju materinščine. Mislim, da narodne manjšine niso nesreča za kako državo, zlasti, ako so tako visoko kulturne in gospodarsko razvite kakor so naše. Popolnoma neosnovano je, da so naše narodne manjšine protidržavne. Kar se tiče Nemcev, ker je njihova narodna država preoddaljena, da bi mogli sanjati o združenju, kar se pa tiče Madžar-

rov, tudi mislim, da to ni osnovano, ker živimo z njihovo narodno državo v sosedstvu. Naš cilj ni, da bi raznarodili manjšine, ker ima naša država 11 in pol milijona prebivalcev, od katerih jih je nad 10 milijonov Slovanov. Zato je naša kraljevina namočnejša narodna država v Evropi. Pa tudi zemljepisno smo močni.

Sestanek Male antante

Beograd, 21. novembra. p. Zadnje dni se širijo vesti, da se v najkrajšem času, morda še tekom decembra, sestanejo v Beogradu zunanji ministri Male antante. Z najmerodajnejšega mesta se doznava, da so te vesti netočne in da ni sestanka Male antante pričakovati pred februarjem.

Usoda pesnika Ujevića

Zagreb, 21. novembra. n. Danes je potoval skozi Zagreb v Dalmacijo pesnik Tin Ujević, ki ga je izgnala beograjska policija. Spremlja ga na potu v domovinsko občino v Dalmacijo beograjski orožnik.

Nov davičovičevski list

Beograd, 21. novembra. n. Danes je izšla prva številka demokratskega glasila «Odjek», ki bo bržkone postal glavno glasilo Davidovičeve demokratske stranke. V uvodniku kritizira list politiko sporazuma, zlasti ker je bila Radičeva stranka po vstopu v vlado, cele štiri mesce brez svojega šefa v njej.

Praznikovanje v Beogradu

Radi včerašnjega praznika v Beogradu nobenih posebnih političnih dogodkov. — Prihod poslanika Balugđića. — Stj. Radič preganja in centralizira.

Beograd, 21. novembra. p. Radi praznika sv. Arandjela je vladal danes v Beogradu popoln zasto v političnem življenju. Ni bilo ne konferenc, ne političnih sestankov ali drugih važnejših dogodkov. Tudi za jutri ni pričakovati nič posebnega. Večina poslancev je snoči in danes odpotovala domov in se povrne v prestolico šele v pondeljek zaradi seje finančnega odbora, ki se bo bavil s proračunskimi dvanajstinami. Iz Beograda so se odpeljali tudi vsi načelniki strank razen ministrskega predsednika Pašića.

Danes je prišel v Berlin naš tamošnji poslanik Živojin Balugđić. Tekom dneva je posetil pomočnika zunanjega ministra, Jovana Markovića. Po prihodu berlinskega poslanika o katerem se oficijelno objavlja, da je prišel semkaj na 15 dnevni dopust, pripisujejo politični krogi posebno važnost, ker je njegov prihod baje v zvezi z notra-

nje-političnim položajem.

Novi prosvetni minister g. Stepan Radič je šolskega nadzornika Dušana Bogunovića voditelja Jugoslovnskega Sokola, premeštel iz Zagreba v Skoplje. Pred svojim odhodom v Zagreb in Ljubljano je g. Stepan Radič izvedel par naredb, s katerimi centralizira vse resortne posle. Prejšnji minister Vukičević je pooblastil načelnika prosvetne ga ministra in svojega pomočnika da so smeli vršiti imenovanja nižjih organov brez predhodne ali naknadne odobritve ministrove. Stj. Radič je ukinil vsa ta in slična pooblastila, ki jih je dal Velja Vukičević ter bo odslej sam reševal vse tudi najmanjše zadeve. S takšnimi ukrepi spravlja Stepan Radič celotno delo resorta v svoje roke. Beograjska politična javnost z dovtipi komentira Radičev centralizem.

Po odušitvi opozicijskega tiska v Italiji

Mussolini se je zbal groženj angleških železničarjev. — Opozicijski poslanci odlože mandate. — «Avanti» se preseli v Pariz. Nasilna akcija za dolarske prispevke.

Rim, 21. novembra. s. Italijanska delegacija, ki bo šla v London, da podpisuje locarnsko pogodbo, je sestavljena nastopno: Senator Scialoja, ki je bil načelnik italijanske delegacije v Locarnu, marchese Medici de Vascello, član italijanske delegacije v Locarnu in pravni izvedenec Pilotti. Ministrski predsednik Mussolini se je torej zbal groženj angleških železničarjev ter opustil svoje potovanje v London.

Z ozirom na politični položaj in ker je vse opozicijski tisk popolnoma udušen in so strokovne organizacije socialistov uničene, mislijo krogi aventinske opozicije na to, da bi odložili mandate. Odločitev se pričakuje za prihodne dni.

Na zadnji seji parlamentarnega kluba maksimalističnih poslancev je strankin tajnik predlagal razpust stranke. Predlog je bil izročen strankinemu vodstvu, Na seji je bilo sklenjeno, da se strankin organ «Avanti» preseli v Pariz.

Današnja številka «Corriera della Sera», zadnja pod Albertinijevim vodstvom, je bila zaplenjena, ker je komentirala fašistovsko napade na list. Senator Albertini je zapustil danes vodstvo lista.

Trst, 21. novembra. e. Akcija za nabiranje dolarskih prispevkov za odplačilo vojnega dolga se vrši, kakor po vsej Italiji, tudi tukaj na prav fašistični način. Na pritisk fašistovskih sindikatov morajo vsi delavci prispevati dolarje. Tudi naučni minister je izdal na vse učitelje okrožnico, neč pobirajo tudi na ljudskih šolah dolarske prispevke. Vsak učitelj mora nabrati v svojem razredu najmanj en dolar.

Mussolini se ne boji izolacije . . .

Ostrim napadom avstrijskega parlamenta na Mussolinijev režim so se pridružili še ostrejši v nemškem državnem zboru. — Glasilo nemškega zunanjega ministra o Mussoliniju. — Angleški bojkot.

Berlin, 21. novembra. d. Na včerašnji seji državnega zbora se je pričela debata o nemško-italijanski trgovinski pogodbi. Za socialne demokrate je govoril bivši državni finančni minister dr. Hilferding, ki je na koncu svojega govora ostro napadal Mussolinijev režim. Govornik je izjavil: Pod pogodbo je Mussolinijev podpis. (Soc. demokrate in komunisti so vpili «le!») Zadnji Mussolinijev govor ne odgovarja locarnskemu duhu. Pogodba izgubi s tem podpisom mnogo na svoji vrednoti. Italijanski poslanci ne morejo govoriti proti Mussoliniju. V Nemčiji smo trpeli zato, ker nismo pravčasno omejili njegove cesarske domišljivosti. Protestiramo proti Mussoliniju in obzaluemo, da se je morala pod pritiskom razmer skleniti pogodba z Mussolinijevim podpisom. Upamo, da bodo naši italijanski bratje po petih letih zopet dobili svojo svobodo in nacionalno dostojanstvo. Tudi demokratski poslanec Meyer je obsojal grozovitosti, ki se vršijo na južnem Tirolskem pod Mussolinijevim režimom.

Državni zbor je danes nadaljeval razpravo o nemško-italijanski trgovinski pogodbi. Pričetkos seje je zunanji minister dr. Stresemann prečital izjavo, v kateri obzaluje ostre napade proti italijanski vladi in Mussoliniju na včerašnji seji. Pri razpravi o locarnski pogodbi in o vstopu Nemčije v Zvezo narodov bo vlada dokazala, da se vedno zaveda svoje dolžnosti, ki izvirajo iz kulturnih zvez nemških plemen. V Zvezi narodov bo vedno dana možnost rešiti te

zadeve. Te izjave so bile sprejete s smehom in nemirom na skrajni desnici in na skrajni levici. Dr. Stresemann je nadaljeval: Trgovinska pogodba je je doseglja v popolnem sodelovanju delegatov obeh držav. Izvršitev takih pogodb se ne sme motiti z napadi, kakor so bili včerašnji. Poslanec Reventlow je kljub tej izjavi protestiral proti postopanju Italijanov z Nemci v Južni Tirolski. Locarnski duh; ki ga je poveličeval dr. Stresemann, je duh Versaillesa v cvilu. Glasilo zunanjega ministra dr. Stresemann na «Tägliche Rundschau» piše z ozirom na Mussolinijeve pretnje v parlamentu: Ne mislimo, da je Mussolini usmeril svoje pretnje na Dunaj, toda ni izključeno, da se bodo tudi Čutili na Dunaju ogroženi. Kajti na Dunaju in še kje drugod se bridko pritožujejo nad fašistovskim nasiljem na južnem Tirolskem. Ako naj bi bile pretnje z dvemi milijoni vojakov Mussolinijev odgovor na te pritožbe, bi bil ta odgovor pač najslabši.

London, 21. novembra. d. «Westminster Gazette» poroča, da se vrši prihodni četrtlet skupna seja generalnega sveta strokovnega kongresa in izvršilnega odbora delavske stranke, na kateri se bo sklepalo o oficijelne bojkotu Mussolinijevoga obšaka. Talmik premogovnih delavcev Cook in pred sednik strokovnih organizacij Herbert Smith sta odločno proti Mussoliniju. Do sedaj še ni znan način bojkota oziroma zapore za slučaj Mussolinijevoga prihoda v London.

Nova poljska vlada

Varšava, 21. novembra. d. Sinoči je predsednik republike podpisal dekret o imenovanju nove vlade. Vlada je sestavljena takole:

ministrsko predsedstvo in zunanje ministrstvo Skrzynski, notranje ministrstvo Raczkiwicz, finance Zdziechowski (narodni demokrat).

vojska in mornarica doseđani državni podtajnik v vojnem ministrstvu divizijski general Majewski kot vodja ministrstva.

pravosodje poslanec Piechocki (kršč. demokrat).

poljedelstvo dr. Kiernik (Piast), trgovina in industrija poslanec Osiecki (Piast).

promet poslanec Chondzynski (narod. delavska stranka).

javna dela poslanec Morawzewski (socialni demokrat).

socijalno skrbstvo poslanec Ziemienci (soc. demokrat).

prosveta Stanislav Grabski (narodni demokrat).

Nova koalicijska vlada je sestavljena

iz vseh velikih političnih strank. V novi vladi so štirje ministri iz prejšnje vlade Grabskega, in sicer Skrzynski, Raczkiwicz, Grabski in Radwan. Finančni minister Zdziechowski je načelnik narodno demokratske stranke ter je bil v sejni predsednik finančnega odbora. Notranji minister Raczkiwicz je nestranakar, kar je važno zlasti za bodoče volitve.

Kriza bolgarske vlade

Sofija, 21. novembra. n. Na poslednjem sestanku skupin vladne večine je govoril ministrski predsednik Cankov o krizi, o kateri se govori, da je nastala v vladi. Izjavil je, da ni povoda za izpremembo kabineta. Ministrski predsednik Cankov poda obširen ekspozé o notranji in zunanji politiki Bolgarske, čim se konča v sobranju debata o odgovoru na prestolni govor.

Odgoditev podpisa locarnskih pogodb?

Pariz, 21. novembra. d. V diplomatskih krogih računajo radi smrti kraljice matere Aleksandre z možnostjo odgoditve vseh dvostranskega podpisa locarnskih pogodb, ki je bil do ločen za 1. decembra.

Alma mater Jugoslava

Po dolgem času zopet enkrat svetel žarek z ljubljanske univerze. Žarek jansen in nadepon. Dijaštvo ljubljanske univerze je po krenki večini javno manifestiralo za jugoslovensko idejo, za mirno in stvarno sodelovanje inteligence v izgradbi edinstvene naše države in naroda, a zlasti proti plemenskem separatizmu, verski zakrknjenosti.

Mogočna je številka jugoslovensko orientiranih akademikov. Velika je številka klerikalcev, prevelika kljub broju komandirancev in škofovih štipendistov. A če pomislimo, da je ž njimi gotovo šlo tudi vse, kar misli čisto separatistično pod utisom raznih domišljavcev, se nam utrjuje nade, da se bodo zreducirali še bolj in da ne bo to število delalo toliko škode in sramote ljubljanski «Almi mater».

Da ljubljanska univerza žal nima v državi jačje pozicije, tega so krivi samo žiniteli, ki se gerirajo kakor njeni lerobni in advokati. Ako se pristna klerikalna stranka polavlja kot tutor univerze, to vzbuja kar v naprej nezaupanje. Vsak utis da je ljubljanska univerza zavod za plemensko tesnobo, za utrjevanje separatističnih plotov med Slovenci, Hrvati in Srbi, in celo gnezdo za «orle, ki bodo poleteli» v boji za politično moč borbene Cerkve celo med Srbe, vsak tak utis je kamea v mladi, še ne popolnoma utrjeni kip ljubljanske Almage matris.

Naša država je dala Ljubljani univerzo v zaupanju, da bo vzgojevala nacionalno mladino, ki bo sposobna klerkoli v širni naši domovini zgrabiti za kulturno delo in gospodarsko organizacijo, mladino, ki je že slekla staro navlaško, in ki je za krepak korak pred staro generacijo.

Današnja zmaga nacionalne mladine je ogromnega pomena za našo univerzo. Ravnokar se zbirajo nove težave proti njej od čisto nepričakovane strani. A omladina bo pridobila našo Almi mater prijateljev povsod. Rep manjša bo številka klerikalcev v reprezentanci, v enakem razmerju zraste zaupanje do nje, kajti kdor niti danes ne vidi, ko prihajamo z Vatikanom v težavne boje, da je klerikalizem še tu in da je zelo onasen sovražnik našega državnega ugleda in nacionalnega preporeda, temu ni pomoči.

Pozdravljena omladina, ki legitimira ljubljansko univerzo kot trdnjavo državne in narodne misli na zapadni granici!

2600 rodbin ob zadnji košček kruha

Mi gotovo nismo sedajni vladi delali krivične opozicije. Nasprotno, stvarno smo obravnavali vsak njen nastop in se tudi nismo obotavljali priznati, ako je v kakem oziru kaj umestnega ukrenila. Niti ko je od avgusta zaropotal eksekutorski davčni boben nad slovenskim davkoplačevalcem, nismo izgubili objektivnosti, dasi je bilo in je v tem oziru razburjenje strahovito. Poskušali smo otvoriti debato, da se čuje glas z obeh strani.

Vse to smo delali v nadi, da bo vlada RR znala ceniti razmere in naše gospodarske težave in da se bo izkazala v dvanajstih. Ali gospodje so se pač v dvanajstih letih državnih uradnikov, lotili so se — volilnega reda za ljubljansko Trgovsko zbornico, «pozabili» na so, oziroma naravnost nečuvno so zavrnili naš protest glede davkov. Niso se ozirali na zahtevo o premembi dohodninske lestvice, kjer odločbu še stara krona, in tudi hišne posestnike in najemnike so pustili na cedilu.

Najbolj na je obsodbe vredno, da so se naši pučjevci lotili tudi ubogih staroupokojencev rudarjev in železničarjev. Ti možje prejemajo mesečne pokojnine od 1 do največ 30 Din in se je zanle ustanovili iz premogovnega davka «Pokojninski sklad», iz katerega dobiva 2600 teh revežev vsaj skromne draginske doklade. Posebna komisija presešeta na podlagi vseh mogočih uradnih podatkov vsakega prosilca in če le količica more živeti od drugih dohodkov, mu ne dá nič. Radi tega se doklade omejujejo pač le na največje in najbolj sestradane staroupokojene rudarje, železničarje itd.

Vsakdo, ki se loti teh revežev, bi si moral stokrat premisliti, predno kaj ukrene, kar jih količica oškoduje. Količkrat so rudniki, zlasti «Trboveljska družba» to zahtevali, kolikokrat so razni «posredniki» trkali na vrata beograjskih uradov, a vselej so našli proti sebi prijatelje revežev staroupokojencev. Zlasti oster je bil napor zoper naše delavce še letošnjo pomlad, a sreča je hotela, da je bil tedaj minister za rudnike dr. Žerjav, ki je to vprašanje poznal iz prvega počeska in je izdal novi Pravilnik za bratovske skladnice samo, da prišli državo in industrijo, da se tudi to vprašanje končno reši.

Prišla pa je vlada RR, kjer gg. Pucelj in Prepeluh vedrita in oblačita. Gosnoda pa sta se lotila volilnega reda za Trgovsko zbornico, slobno zasledovala licitacije državnih gozdov, vtikala prste brez potrebe v personalna vprašanja. Da bi se potegnila za staroupokojene rudarje in železničarje, za to nista imela časa ali pa je bilo še kaj drugega zadržaj.

Vsekakor je vsa javnost presenečena, da je zakon o dvanajstih nastopil ohen zivo zoper najrevnejše med reveži. Proti tej nakani mora složno nastopiti vsakdo, ki ima srce za trpino.

Darujmo za sokolski Tabor!

Chamberlain o evropskem miru

London, 21. novembra. Sinoči se je vršil na čast Chamberlaina banket, katerega se je udeležilo mnogo državnikov. Predsednik O' Connor je slavil Chamberlaina kot moža, ki je pomagal ustvariti svetu mir. V svojem odgovoru je Chamberlain med drugim izjavil:

Srečno dejstvo ne le za v Locarno zastopane države, temveč za Evropo in za svet sploh je bilo, da so zastopniki v Locarnu kmalu dobili medsebojno zaupanje. Omenil je, da so takoj v začetku razprav nemški delegati izjavili: Ako bi bil Briand vedno francoski zunanji minister, bi bila ta rešitev sprejemljiva. Briand s svoje strani pa je odgovoril: Ako bi bil gotov, da bosta državni kancelar dr. Luther in zunanji minister dr. Stresemann vedno zastopala Nemčijo, bi bil ta predlog zame sprejemljiv.

Vsekakor, je nadaljeval Chamberlain, je bil prvi pogoj, da so vsi delegati imeli medsebojno zaupanje. Skrbil me pa, da bo svet obvladal še vedno čut dvoma. Locarno je bil odgovor na globoka čustva v srcih narodov. Vsak od nas, ki je bil tam, si je bil svest važnosti naše naloge.

Fašizem proti Franciji

Fašizem je že ves čas kazal neko mržnjo do Francije, prav posebno pa se obrača zoper Francoze, odkar je napovedal vojno framazonstvu. Vedno bolj se množi število onih članov italijanske opozicije zoper fašizem, ki so v znak ogorčenja nad njegovimi metodami zapustili Italijo in se podali v Francijo. Osobito veliko je število opozicijskih emigrantov, pripadajočih italijanskim prostozidarskim ložam.

Iz tega se je razvilo pravo fašistovsko sovrašтво do Francije. Fašisti očitalo Franciji, da je dala prijaznega zavetja emigrantom, ji očitalo, da daje potuho politični emigraciji, kar naj bi bilo toliko kot aktivno podpiranje nasprotnikov fašizma. V zadnjih tednih, osobito po odkritju zarote, zasnovane zoper Mussolinija, so se ti očitki posebno pomnožili, vse fašistovsko časopisje jih je polno. Stvar gre tako daleč, da se očita celo: zarota zoper življenje Mussoliniju se je zasnovala v Parizu, v sporazumu s francosko centralo. Veliki Orient, ki je vedno daljal gostoljubno pribežališče odličnim italijanskim protifašistovskim osebnostim. Ker imajo francoski framazoni vplivne člane v vrstah levčarskih politikov, ki so danes na vladi v Franciji, napada fašistovski tisk ves francoski levčarski kartel in njeega časopisje, ki da je sovražno fašistični Italiji. Fašisti trdijo, da so celo posamezne politične osebnosti iz vrst vladne levice zapletene v afero zarote proti Mussoliniju.

Izraz sovrašstva do Francije so bile demonstracije o priliki fašističnega afronta zoper framazono in unitaristične socialiste; takrat so se povsod čuli vzkliki proti Franciji. Odtlej se je stvar še stopnjevala. Nadvse značilno je, da mora imeti francoski konzulat v Genai posebno vojaško varstvo in zadnjič, 11. novembra, ko je hotel francoski konzul s slovesnim banketom praznovati obletnico premirja na zapadni fronti, je moral pod pritiskom razmer odpuščati banket.

Stvar je seveda povsem razumljiva. Vedno, kadar se je pojavila v kakih državah politična emigracija iz sosedne države, je bil to vzrok napetosti med njima; to je pač naienostavnejša logika. Da v Franciji prostozidarji podpirajo svoje italijanske somišljenike, na katere je navall fašizem s tako brutalnostjo, je prav tako enostavno in umljivo samo ob sebi. In dalje je gotovo, da Francozi ne bodo nehali podpirati svojih preganjenih italijanskih sooblevnikov, pa naj fašizem demonstrira svoje ogorčenje še boljvečje.

Nastane še vprašanje, če bi se smelo računati s francosko - italijanskim nasprotnostvom kot stalnim političnim pojavom. Vprašanje je važno za nas, ki smo v tako delikatnem razmerju do Italije, zato je potrebno, da si naj odgovorimo točno in stvarno. In odgovor mora biti negativen. Prvič: če je fašizem sovražan Franciji, ni s tem še rečeno, da je to sovražna Italija. Dalje se obrača fašizem zoper levčarske kroge v Franciji, tedaj one, na katere imajo vpliv framazonске lože. Skratka: imamo opraviti doslej z nasprotnostvom med političnima strujama v obeh državah, ne med narodoma kot celotama.

Res da ima Italija svoje spornodnike pod francosko vlado; Nizza, Korsika, to sta pokrajini, ki se čita v seznamu neodrejenih dežel ekstremnega italijanskega nacionalizma; včasih se bere poleg tega še ime Savoje, ki pa nima italijanskega prebivalstva, marveč jo vežejo na Italijo le zgodovinski momenti, ter Tunis, ki ga je bila Francija vzela Italiji takorekoč izpred nosa. Toda glede italijanskih aspiracij do teh krajev moramo biti zelo skeptični. V Rimu zelo ljubilo velike geste, osobito kadar so naperjene zoper manjše sosedje; velika dejanja pa niso enako lahka. In tako veliko dejanje bi bila italijanska politika, ki bi stremela po osvoboditvi naštetih pokrajin. Ako se primerjata Italija in Francija, je brezdvomno, da bi prva ne vzdržala primere; tega se brezdvomno na tihem tudi v Rimu zavedajo. Vrh tega bi morala Italija Francoze premagati na morju, ako bi jim hotela vsiliti svojo voljo; do tega pa je gotovo še silno daleč. Nedvomno je, da se merodajna Italija vsega tega dobro zaveda, zato je težiče svoje politike prenesla na vzhod, kjer se ji zdi, da se dajo nalcenje dosežati uspehi.

Italijansko - francosko nasprotnostvo je

očividno le epizoda, ki jo je povzročil fašizem; z njegovim zatonom se bo samo preživele.

Konec svobodnega tiska v Italiji

Pošastenje največjega italijanskega dnevnika «Corriere della Sera».

Rim, 21. nov. Največja in najtrdnjša postojanka italijanskega demokratizma in liberalizma se je zrasla danes pod nasiljem fašistovskega režima. Najuglednejši in edini italijanski svetovni list «Corriere della Sera» je prešel v propagandistično območje «četrte Italije» pod krvavim žezlom nekronanega kralja Benedikta I.

Takozvani intrazistentni fašisti pod vodstvom glavnega strankinega tajnika Farinaccija so pričeli takoj po umoru poslanca Matteottija široko zasnovano kampanjo proti «Corriere della Sera», oziroma proti njegovemu političnemu ravnanju, senato ju Albertiniju, ki je eden najodločnejših načelnih nasprotnikov fašistovske ideologije. Toda čim bolj so preganjali list tem večja je bila njegova naklada. Fašisti so si izmišljali vse mogoče «pravne» načine, kako bi «legalno» umčili list, utirali so razne člene vseh mogočih zakonov, toda svoje namere se niso upali izvesti, ker so vedeli, da zastopa «Corriere della Sera» v inozemstvu italijansko javno mnenje.

Najbolšo in najsramotnejšo akcijo proti senatorju Albertiniju je vršil Farinacciev organ «Cronaca Nuova», ki ga smatrajo fašisti kot sveto pismo fašistovske zaveze.

Nedavno odkrita zarota proti Mussoliniju je bila neposreden povod vladne akcije proti milanskemu dnevniku. Farinacci je sezgel po zadnem «legalnem» sredstvu, da uniči edino nepristransko glasilo italijanskega javnega mnenja. Poklical je k sebi

Izgotovljene obleke
O. Bernatovič
Liubliana
Mestni trg

brate Crespi, ki imata največ delnic «Corriera della Sera» ter ju je prisilil z grožnjami, da sta morala na podlagi čl. 99 trgovskega zakona zahtevati razpust komanditne družbe oziroma njevo likvidacijo. Ker je senator Albertini izjavil, da se umakne le nasilju in ker ni hotel pristati na prvo zahtevo se je sporazumno z njim in brati Crespi sestalo razsodišče v katerem je zasopal Albertinija odvetnik Gussam, brata Crespi pa odvetnik Massarani. Razsodišču je predsedoval notar Serina. Razsodišče se je večeraj izreklo za likvidacijo družbe, kar je imelo za posledico odstranitev ravnatelja Albertinija, na katerega mesto pride provizorsko pariški dopisnik «Corriere della Sera» da Croci.

Tako se je zgodilo, da so fašisti brez demolitiranja in brez poizma — na podlagi zakona! — umčili največji in najuglednejši italijanski list ki je pod vodstvom uglednega politika in publicista senatorja Albertinija neustrašno zagovarjal politično in posebno svobodo proti fašistovskemu nastopu.

Pošastenje «Corriere della Sera» bo brezdvomno zmanjšalo njegovo naklado v Italiji in inozemstvu, kjer bo izgubil ves ptilv. Zadržna Mussolinieva nasilstva bo morala bodoča zgodovina označiti kot prve znake nezgodnega razkola fašistovskega režima, kajti kjer ni ventil, tam pride do eksplozije.

Pred radikalskim klubom

Pribičević: «Vse kaže, da jih bom moral zopet jaz reševati.» (Koprive)

Politične beležke

Poskušane demonstracije proti Stjepanu Radiću. Kakor poročamo na drugem mestu, so poskušali klerikalci uprizoriti sinoči demonstracije proti ministru Stjepanu Radiću. Znano je, da ima g. Radić v Ljubljani le nezmatno peščico političnih prijateljev, v tem pa še ni zadostnega povoda, da se ovira njegov nastop v središču ljubljanske oblasti. Izgleda skoraj, da bi klerikalci hoteli zavesti ljubljansko prebivalstvo v tak boj s stranko g. Radića, ki bi še bolj zastrupil naše že itak težke politične razmere. K sreči se jim to sinoči ni posrečilo.

Posl. Pucelj in davki. Ljubljanačeno je še dobro v spominu, kako je poslanec Pucelj junija meseca rohnel na shodu hišnih posestnikov v «Unionu» proti previsokim davkom. Takrat je bil posl. Pucelj v opoziciji in se ni mogel dovolj izkašljati na bivšo PP vlado in nad istim finančnim ministrom, ki sedi danes v družbi Pučljevega zaščitnika g. Radića. Na omenjenem shodu je poslanec Pucelj naglašal, da je svoječasno izstopil iz vlade, ker se ni izpolnila zahteva njegove stranke po izenačenju davkov, mesec dni kasneje je posl. Pucelj glasoval za iste proračunske dvanajstine, proti katerim je na shodu v «Unionu» rohnel, sedaj pa vlada predlaga znatno večje proračunske dvanajstine, ne da bi kaj omenjala izenačenje davkov, posl. Pucelj pa molči. Na shodu v «Unionu» je bila sprejeta resolucija, ki pravi med drugim: «Če vlada neče uvideti našega položaja in zmanjšati naša bremena, zahtevamo, da noben poslanec iz Slovenije ne glasuje in ne podpiše dvanajstini, ki so sedaj v razpravi, in podvzamejo vse korake v doseg naših zahtev. Apeliramo na Narodno skupščino v celoti, da uvidi davčno preobremenitev Slovenije, ki ji grozi gospodarska propast. Za to resolucijo je glasoval tudi posl. Pucelj in z njo njegovi pristajali. Posl. Pucelj pa je prvi glasoval v Narodni skupščini za proračunske dvanajstine in je sedaj

glasoval v skupščini za najnost novih proračunskih dvanajstini, ki v ničemer ne odpravljajo davčnih bremen, proti katerim je rohnel v «Unionu». O izenačenju davkov ni niti duha in sluha, dasi je trdil posl. Pucelj, da je samo zaradi tega svoječasno izstopil iz vlade. Zakaj posl. Pucelj danes več ne vztraja na temeljni zahtevi svoje stranke, zakaj ne izvaja posledice in izstopi iz vladne stranke? Nujno bi bilo potrebno, da to polajnsi na današnjem shodu zaupnikov svoje stranke.

Resnica oči kolje. «Slovenec» poroča, kako je neki beograjski novinar «opozoril» našega poslanca dr. Smodlake, da klerikalni poslanci zastopajo v sporu o zavodu sv. Jeronima drugačno stališče kakor vlada, nakar je dr. Smodlaka odgovoril: «Pa klerikalci so itak podaniki Vatikana!...» «Slovenec» označuje to mnenje kot «skrajno nekorektnost poslanika dr. Smodlake». Ne glede na to, da dr. Smodlaka tudi kot poslanik lahko žigosa naše klerikalce, ki slepo in fanatično zavovarjajo Vatikan, oni Vatikan, ki je v iznoričenju poslanika dr. Smodlake zagrešil škandalozno zavratnost in zares skrajno nekorektnost, je ipak zanimivo, da si naši klerikalci ne pustijo očitati vaticanške podaništva Kaj pa so kot kataličani drugega kakor podaniki Vatikana. Zal, slepi in fanatični podaniki!

Izza političnih kulis. Beograjski «Politični glasnik», za katerim stoji nekateri vrlo vplivni radikalski krogi, opisuje zakulisne spletke, ki so se odigravale pred krizo vlade. Navaja, da je Pašić zadnje tedne začel svoje prijatelje zopet presenečati s svojjo tajnstvenostjo ter jim govoriti: «Kmalu bo drug vodil državne posle, jaz pa se bom povsvelil samo nacionalnim vprašanjem, katerih nikoli nisem opuščal!» Te besede so zadostovale, da so skupino Ljube Jovanovića spravile v največjo brigo. Začeli so krožiti razni glasovi. Govorilo se je, da namerava Pašić s svojimi ljudmi zapustiti vlado ter iz poslanjskih klopi pričeti s tihjo opozicijo proti novi vladi radičevcev in radikalov, ki bi jo sestavil Ljuba Jovanovič. Govorilo

pa se je tudi o obrazovanju Narodnega bloka pod Pašičevim pokroviteljstvom. Kmalu pa se je uvidelo, da Pašić hoče s svojo igro samo splašiti in jih spraviti v slabši položaj. Toda soditi je, da tega cilja ni dosegel kakor se je pričakovalo. Najverjetneje je, da so drug drugega strašili. Drugače je težko pojasniti vesti, da je Pašić padel v nemilost in da utegne Ninčić sestaviti vlado. Ostavka Volje Vukičevića bi istotako ostala nepojasnjena, dasi je ravno ona doprinesla k poenjuvanju konfliktov v radikalski stranki. Zdi se klobuč odmotava. Radić je v vladi, a žrtvovana bosta menda prometni minister Radojević in podtajnik Kujundžić. Vedno pa še ni izključeno, da so te pomiriščice vesti samo predznak novih iznenadenj.

Inozemski delavci. Na upite poslanca dr. Žerjava in dr. Pivka radi znamenja» navodila, ki je odklonilo uporabo zakona o zaščiti delavcev zoper inozemce, ki so bili pri nas že pred 14. januarjem 1922. zaposleni, je minister socialne politike odgovoril, da bo o vprašanju rešil šele novi pravilnik. Razume se, da bo SDS verna svojemu nacionalnemu stališču storila vse, da se zaposlitev tučca res omeji na neobhodno potrebo in da se razkrinkajo vse potuhe in žaljiva sumničienja o domačinih. «Slovenec» se že v dveh člankih ogreva za tučce, SLS je res «slovenska» in «ljudska» stranka!

Kandidatura dr. Miška Radoševića za zagrebškega velikega župana in radičevci. Zagrebški radikali so poslali — kakor smo že včeraj javili — v Beograd troje delegatov k Pašiču in Maksimoviću intervenirali, da naj bo za zagrebškega velikega župana imenovan znani bivši komunist in sedanjí radikal dr. Miško Radošević ki je tudi odšel z delegacijo v Beograd. Delegacija je tudi zahtevala, da se v Zagrebu sestavi poseben radikalsko - radičevski odbor, ki bo pretresal vse na Hrvaško se nanašajoče zadeve. Kakor je videti iz «Večera», ni kandidatura dr. Radoševića in drugih, ki tudi reflektirajo na velikožupanski stolec (dr. Čimić, dr. Gabrek itd.), radičevcem nič po volji. «Večer» poudarja v notici, ki je očividno iz tajništva stranke HSS, da po usta vi lahko postane veliki župan samo upravni uradnik z določenim številom službenih let in da torej imajo vesti o raznih kandidatih za prazno mesto v Zagrebu zgolj značaj privatnih željic.

Iz demokratske stranke

Iz okrožnega tajništva SDS za Notranjsko. Danes, 22. t. m. ob pol 6. popoldne sestane SDS v Hotelerščici pri ge. Antuniji Albrecht, katerega se udeležijo okrožni tajnik g. Pavlovčič.

Po svetu

Nemška bela knjiga. «Tägliche Rundschau», organ zunanjega ministra dr. Stresemanna, poroča, da namerava izdati vlada Belo knjigo o vseh pogajanjih v razorožitvenem vprašanju.

Kolinske cone se izprazni žele v februarju. «Times» poročajo, da se je določila cone, ki jo bodo zavzele angleške pomorske čete takoj po izpraznitvi Kolina. Cone leži na obeh bregovih Rena med Mainzom in Rudesheimom. Iz tehničnih razlogov ne bo mogoče izprazniti celotne kolinske cone pred sredo februarja.

Vohunski proces proti 40 Ukrajincem. Kakor poročajo iz Varšave, se prične v nedeljo 22. t. m. v Lucku senzacionalen proces proti 40 Ukrajincem, ki so obtoženi, da so kot člani tajne organizacije delovali za ločitev Volinije od Poljske in da so vohunili za sovjetsko Rusijo.

Zveza narodov za takojšino odpravo vseh uvoznih in izvoznih preprek. Glavno tajništvo Zveze narodov je poslalo avstrijski vladi načrt mednarodne pogodbe, ki predvideva takojšnjo odpravo vseh uvoznih in izvoznih preprek. Ta pogodba naj bi bila podlaga za mednarodno konvencijo pod vodstvom Zveze narodov. V smislu načrta bi se morale vse države obvezati, da bodo tekom šestih mesecev odpravile vse uvozne in izvozne prepreke oziroma omejitve.

Konec nemškošpanske carske vojne. Iz Madrida poročajo, da so španski in nemški zastopniki po dolgotrajnih pogajanjih podpisali pogodbo, ki ureja nadaljne trgovinske odnošaje med obema državama.

Tudi rekord

V Parizu, kjer prihajajo ljudje na vse mogoče nenavadne misli, se je dal dne 10. novembra zapreti v elegantni večerini obleki v kletko neki Holanec, ki je stavil, da bo prebil 28 dni brez jedi in pijače, na tudi brez spanja. Ni dvoma, da se ljudje zanimajo za tega čudnega ptiča, ki hoče iz pomanjkanja človeških potrebščin, ki si ga je prostovoljno nadel za štiri tedne, kovati kapital, ki po njegovem mnenju ne sme biti mašč.

V avli velikega časopisa si je dal možak postaviti nekako stekleno kletko, da ga morejo ravadneži vedno videti, kaj počne in da ga more komisija kontrolirati. Seveda je avla noč in dan odprta in je v njej vedno polno ljudi, ki pasejo zijala in občudujejo Holandca. Mož si preganja čas s cigareti, ki jih ima pri sebi cele skladovnice. Čita, žvižga in poje v presledkih in se sprehlja po kletki, zraven pa kokeftra z radovedneži, med katerimi seveda prevladuje ženski spol, ki ga pri takih prilikah nikjer ne manjka.

Nizozemec se je za ta svoji nenavadni rekord, ki ga hoče postaviti v Parizu, treniral s petdesetmim postom, ki ga je, kakor pravi, izvrstno prestal. Upa, da bo po štirih tednih, to je 8. decembra, zdrav in čil zaustil svojo kletko in vtakal lepe tisočake v žep, ki mu jih prinese štirideski post.

Naši kraji in ljudje

Volitve v „Svet slušateljev ljubljanske univerze“

Lista De'ovne omladine dobila absolutno večino. Triumi dela in resnosti nad demagogijo.

Liubljana, 21. novembra. Današnji in včerašnji dan značita v zgodovini naše univerze dva svetla in neizbrisna momenta. K resnemu in stvarnemu delu je bila pritegnjena akademska omladina, naivnejši faktor bodočega narodovega življenja. Na slovesen način si je ustanovila svoje predstavništvo, organizirala se je stanovsko trdno odločena, da končno z lastnimi silami in s pomočjo javnosti reši pereča stanovska vprašanja študenta. Krenila je na pot realnosti in tvornosti, položila je temelji svoji lepši bodočnosti.

Sivo univerzitetno poslopje zlepa ni doživelo tako mrzličnega in dolgočasnega vrvenja kakor danes. Avla in hodniki k zbornici, kjer so se celo popoldne vršile volitve, so bili podobni okolici volilnega lokala ob volitvah v Narodno skupščino. Lepaki in letaki vseh barv, duhoviti in ponižni, »hrzlovisi« in »radiogrami« so delali volilno razpoloženje, tako da ni manjkalo veselih, pa tudi burnih prizorov. Akademska sloga in najbližja bodočnost skupnega dela sta preprečili kaj hujšega.

Volilni lokal se je otvoril ob 13.15. Takoj so navalele gručice visokošolcev in po prvih dveh urah je naraslo skupno število volilcev na 400. Zavladalo je splošno presenečenje nad tako sijajno udeležbo. V dvostopih so prikorakali na volišče slušatelji bogoslovne fakultete in opravili svojo akademsko dolžnost. Za njim so navaleli ognieviti »levi« kar v gručah, dokler niso prišli na vrsto akademiki, ki so mirno in samozavestno poklonili zaupanje listi delovne omladine.

V poznem popoldnevu je dotok volilcev nekoliko prenehal. Izgleda, da so v gosti megli izgubili orientacijo do univerze in to predvsem oni neorganizirani, s katerimi so »levi« stavili gradove v oblake. Po hodniku so krožile volilne prognoze. V lepem soglasju so si predstavniki posameznih tekmovalnih skupin delili mandate. Večerni izid pa je presenetil vse, predvsem pa one, ki so računali, da je pot do zaupanja naših akademikov demagogija in blatecne nasprotikov.

Z veliko nestrastnostjo je množica po 19. uri pričakovala izid zaključnih volitev. Prve neoficijalne vesti so vzbudile ovacije navdušenja med naprednimi akademiki. Volilna komisija je malo po 20. uri poklicala akademike v zbornico. Podpredsednik filozof Planinšek je ob splošni tišini proglasil sledeči izid volitev:

Od vseh rednih slušateljev ljubljanske univerze jih je glasovalo 887, t. j. 75 %. Za listo »delovne omladine« (»Jadrani«, »Triglavi«, »Slov. Jug.«, »Orjuna« in del neorganiziranih) je bilo oddanih 463 glasov, t. j. 52 % vseh volilcev. Lista Katoliških akademikov je dobila 250 glasov, t. j. 28 %. Neodvisna sindikalna lista (Klub študentov marksistov, »Niva«, »Blok levih« in del neorganiziranih) pa 174 glasov, t. j. 20 %. Na podlag tega izida so se razdelili mandati po d'ontovem sistemu sledeči: lista Delovne omladine je dobila predsednika, odbornike in 2 revizorja; lista Katolišk. 2 odbornika in 1 revizorja; Neodvisna sindikalna lista 1 odbornika.

Prvi odbor »Sveta slušateljev ljubljanske univerze« je sestavljen za študijsko leto 1925/26, tako-le:

- Predsednik: Maček Viktor (Jadrani);
- podpredsednik: Golouh Ciril (Triglavi);
- tajnik I.: Pogačnik Fričo (Zarja);
- tajnik II.: Primus Mate (Jadrani);
- blagajnik: Kuljiš Vinčo (Neorganizirani);
- arhivar: Likovič Joža (Danica);
- odbornik: Jurkovič Ljubo (Slov. Jug.);
- revizorji: Planinšek Odon (Triglavi), Bizjak Franc (Danica) in Schauer Dolfo (Jadrani).

Predsednik pripravljivega odbora Likovič je po zahvali navzočemu sekretarju in univerze gosp. dr. Smalcu za podporo rektorata pri pokretu prepustil mesto izvoljenemu predsedniku. V burnem aplavzu je dala napredna omladina duška svoji radosti nad tem, da je nosilca njene liste pripadlo predsedniško mesto. Predsednik jurist Maček se je za-

hvalil za zaupanje in je v prepričanju, da je prišel čas preboda od besed k delu, pozval slušatelje k daljni dejanski in moralni podpori odboru. Po koščanih formalnostih je zaključil zborovanje. Nacionalistična omladina je na univerzi samokor tudi na ulici priredila živahne ovacije izvoljenim kandidatom svoje liste. Njena delavnost in treznost je zmagala nad vsemi. Predsedlo, ki ga je izvršila skupno s predstavniki katoliških akademikov, ogromna udeležba na volitvah pa sta vtišnila reprezentanci izrazito stanovski značaj.

Sprememba v vodstvu ljubljanskega prosvetnega oddelka

Na prošnjo svoje stranke v Sloveniji je novi prosvetni minister gosp. Stjepan Radić včeraj razrešil začasnega šefa prosvetnega oddelka pri velikem županu v Ljubljani gosp. dr. Pavla Pestotnika, njegove službe. Do imenovanja novega šefa je veliki župan poveril z vodstvom oddelka inspektorja srednjih šol, g. Tomaziča.

Dr. Pavlo Pestotnik

Si kandidat za naslednika dr. Pestotnika se navala prof. dr. Lončar, s katerim bi bil haje tudi klerikalci zadovoljni, čeprav imajo tudi nar svojih kandidatov. Imenovanje novega šefa bo vsekakor izvršeno v najkrajšem času.

Za enkrat so gospodje od SLS veseli in zadovoljni že samo zato, da dr. Pestotnika ni več v vladni palači; drugo že še pride. Veselje se bodo tudi klike, ki jim ni bila po volji doslednost in pravičnost gosp. Pestotnika, ki je zahteval red in disciplino in ni dal potuhe ne Petru ne Pavlu. Veseli bodo slednjič Nemci, ki jim ni bilo prav, da je gosp.

Minister Radić med novinarji

Minister Stjepan Radić zamušča po svoji zaprti dvor in se razgovarja z novinarji. — Poleg njeja minister Pavle Radić. —

Pestotnik hotel zagotoviti, da se v državnih šolah tudi narodna manjšina nauči državnega jezika. Da je gosp. Radić, ki je danes minister prosvete, izmenjal vodilnega uradnika le na temelju partijskih klevet, brez preiskave in vpogleda v vzorno njegovo delo, to dokazuje, da so besede o depolitiziranju šolstva prazna fraza, za katero se skriva partizanstvo.

Nova zvezda repatica

Harold Lloyd ženski Danes kino „Dvor“

Minister Stjepan Radić v Ljubljani

Včeraj, ob 17. uri se je pripeljal novi minister prosvete, g. Stjepan Radić s svojo soprogo Maferko v spremstvu poslanca Puclja v Ljubljano. Na peronu ga je pričakoval veliki župan dr. Batič. Na kolodvoru je bila zbrana precejšnja množica občinstva, večinoma radovednežev, in le malo Pucljevih pristašev. Pri izstopu iz vagona je Radić očitno dobro razpoložen, najprej šaljivo pripomnil: »Tu ste pa rojeni v dežju, ker imate tako meglo«, nakar je vzkliknil: »Živeli Slovenci!«. Nato sta mu izrekla dr. Marušić imenom SKS in g. Tomšić imenom njene mladine dobrodošlico, njegov pristaša pa so mu priredili ovacije. Imenom profesorkega društva sta se poklonila g. ministru predsednik ravnatelj Fran Jeran in dr. Hočevar. Minister Radić je na vse pozdrave odgovarjal z vzklikom: »Živeli Slovenci!«.

Pri izhodu iz kolodvora ga je pozdravila skupina polodraslih mladeničev, ki so prišli večinoma na »Slovenčev« poziv v precej znatnem številu, z živžganjem in raznimi medklic. Radić je hladno pokrvalo pripomnil: »To su papirnatí ljudi«, sedel v avto in se odpeljal v mesto. Demonstranti so odšli nato v mesto in nadaljevali po ulicah demonstracije proti Radiću. Ostalo občinstvo je bilo popolnoma mirno.

PRIHOD MINISTRA RADIĆA V ZAGREB.

Zagreb, 21. novembra, r. Minister Stjepan Radić je dospel z dondonskim brzovlakom, v spremstvu šefa kabineta ministra za agrarno reformo Josipa Kešutića. Na peronu je Radića pričakovala celokupna obitelj ter nekaj predstavnikov radićevske mladine in radićevskega učiteljstva, v čigar imenu je novega ministra pozdravil g. Tomazič.

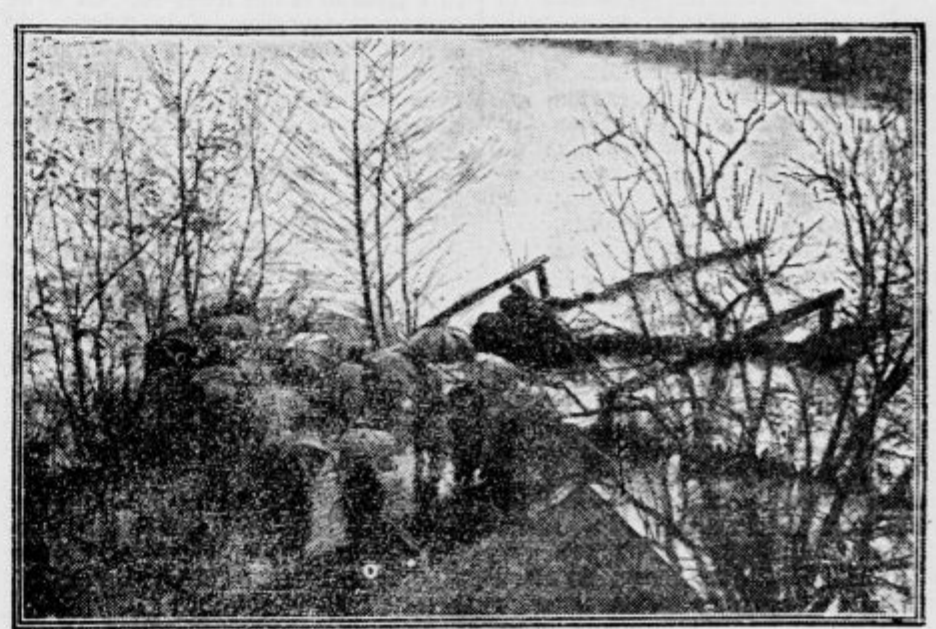
Ob pol 11. je g. Radić posetil nadškofa dr. Bauerja, opoldne pa se je odpeljal proti Ljubljani.

Colleen Moore: Nova zvezda repatica danes v kinu „Dvor“ Telefon 730.

HAROLD LLOYD ženski vzbua 2 uri veselja in smeha do solz v smeharolni 7 dejanjski burki „Sally zvezda Trocaderja“ Veliki ruski balet v naravnih barvah. Colleen Moore kot primabalerine. Predstave ob nedeljah ob pol 11. dop in ob 3, 1/2, 6, 1/2, in 9. zvečer, ob delavnikih ob 4, 1/2, 1/2, in 9.

Strahovite povodnji v Prekmurju

Pobesnena Mura ruši most pri Radencih

Razrušene hiše v bližini kolodvora v Murski Soboti

Ob obletnici prekmurske železnice

Maribor, 21. novembra. Jutri poteče leto dni, odkar se je Muro-polje zpolnila davna želja in petindvajsetletni načrt zveze Ljutomer z Ormožem, dočim Prekmurci do prevrata niti misliti niso smeli na kako ugodnejšo ali celo železniško zvezo z brati tostran Mure, ker jim je madžarska politika dovolila komaj poljske steze do meje.

Vsem nam je še v najlepšem spominu lanska slovesna otvoritev prekmurske železnice v navzočnosti našega ministra dr. Gregorja Zerjava. Čim dalje od Ormoža, to je za nje zveze s svetom, s tem večjim navdušenjem so ljudje pozdravljali prvi vlak na novi železnici. Samo v Ormožu in Pavlovcih je učinkovala klerikalna agitacija proti udeležbi ljudstva pri otvoritvi, drugod pa je zmagala zdrava pamet in gospodarska uvidevnost v taki meri, da so se tako v Ljutomeru kakor v Beltincih in v Murski Soboti udeležili otvoritve oficijelno tudi klerikalni prvaki. Na obljubljeno ponovno »klerikalno slovesno otvoritev« pa klerikalni verniki še sedaj ravno tako zaman čakajo kot na izpolnitev marsikaterih drugih klerikalnih obljub.

Nove železnice se ljudstvo, zlasti v Prekmurju, v veliki meri posluša, zlasti za osebni promet. Vpostavil se je in oživel je z novo železnico tudi promet na progah Ljutomer-Gornja Radgona ter Murska Sobota-Hodoš, ki je poprej skoraj popolnoma počival. Le Gornje-radgončani so prišli iz dežja pod kap. Dočim so poprej imeli za silo tranzitno zvezo čez Radgono in Spilje, so sedaj na slabšem radi skrajno slabih zvez v Ljutomeru.

Pri novi železnici smo znova doživeli razne neprijetne skušnje, ki pa so prava prav stare, a se žal vedno ponavljajo. Predvsem: da naglica ni nikjer dobra in da preveliko štednje povzroča neprimerno velike nove izdatke, ki bi lahko izostali.

Železnica je predala gradbena sekcijska prometu. Še predno je bila dogotovljena in se je prve mesece promet le za silo vzdrževal k sreči brez večjih nenilik in nezdov. Sai je komisija na licu mesta ugotovila, da je bila komaj ena tretjina prevozov, jarkov, raznih varnostnih naprav itd izvršena, ko je prišla železnica v promet. Umljivo je potem, da je gradbena sekcijska doglenera kredita, v resnici pa ni prihranila ničesar, ker je morala vse te pomanjkljivosti želez-

niška uprava pozneje popraviti, kolikor je bilo mogoče.

Vse se pa žal ni dalo popraviti, ker je slo »štedenje« tako daleč, da so se zgodile temeljne napake. Črtali so se namreč važni mostovi in prepusti, ki so bili pri Ljutomeru, Veržeju in v Prekmurju prvotno projektirani in katerih potrebo pozna vsak domačin. Žal, da se je to že pred prvo obletnico nove železnice strašno maščevalo; nasip nove proge brez dovolj širokih mostov in brez zadostnega števila propustov je v veliki meri zavstavljal ogromne mase vode ob zadnji povodnji in je s tem povečal razjedanje. Ravno te dni se mudi v prizadetih krajih posebna komisija, da ugotovi, v koliko je železniški nasip kriv, da voda ni mogla odtekat.

Vsi domačini pričakujejo, da se bodo vse napake na podlagi žalostnih izkušenj popravile in bo prekmurska železnica res v blagostanje prebivalstva, kateremu je namenjena.

Za našo severno mejo

Maribor, 21. novembra. Silno ogorčenje je razburilo zadnje dni vsa naša javnost. Barbarstva Italijanov v Primorju in nečuvne krivice, ki se gode našim bratom na Koroškem, so izzvale viharne proteste, pa tudi dejanja, ki povzročajo žalobno ravno nasprotno učinke, kakor bi bilo želeži. Čeravno so taki izgređi pri nas popolnoma umevni in opravičljivi, ker so pač naravne posledice fašistovskega vandalizma, vendar se jih moramo v interesu našega ugleda čimbolj ozirati in dati našim nasprotnikom odgovor na način, ki bo sicer manj viden, a zato globlje in trajne vrednosti.

Koristne so dostojne protestne manifestacije in patriotični govori ob kakih prilikah, ker dajejo moralno oporo na-

HALO! HALO! Kaj pa igrajo danes v Kino „Ideal“?

Z velikim zadovoljivom, da se vendar enkrat ustave že tolikokrat izraženi želji po časopisih, sporočamo, da se nam je posrečilo preskrbeti si brezkonkurenčnega

CARLIE CHAPLINA

v komediji »Chaplin in trafikantinja«. Z ozirom na nočico v zadnji številki »Siv. Naroda« kakor tudi včerajšnji »Jutrovi« notici pa vnovič odločno povdarjamo, da je to prvi in zadnji Chaplin film, ki se nahaja v Jugoslaviji. Icorej smeha in zahave dosti. Ker je ta film za ponedeljek oddan že naprej, se predva s listi neretkno samo še danes. Predstave vsak dan pop. ob 3, 1/2, 5, 6, 1/2, in 9. uri, v nedeljah tudi ob pol 11. dopoldne.

Popolnoma novi! Senzacionalno! Prvič v Jugoslaviji!

CLOVEK NA REPATICI

Sest napeto zanimivih dejanj iz življenja artistov.

V glavni vlogi edini konkurent Harry Piela, predzno smel!

LUCIANO ALBERTINI

Izvrstno so prikazane scene velikanske ekspi zije na parobrodu ter požar nafte na odprti morju. — Rešitev brodolovcev. — Boj na življenje in smrt na strehah v okoli berlinskih hiš. — Variete »Olympa« in megi skrivnosti. — Velik balet. — Opici Tarzan kot tat otroka. — Kolosalna je scena, ko oče ukradenega otroka v momentu elspozite eksplozivne bombe obvisi na slabi lestvi v višini od 40 m nad zemljo. — Opozorjamo, da so vse scene v resnici izvajane in da pri tem »menitnem filmu« ni običajnih filmskih trikov. — Izvanredno velik obisk pri včerajšnjih predstavah je najboljši dokaz, da so senzacionalne in napeto zanimive scene tega filma esob to dobro uspele. — Ker nam ni močeno dobiti od filmske družbe podaljšanje termina

se ta imenitni film predvaja samo še danes!

Predstave danes točno ob: 3, 1/2, 6, 1/2, 9.

Jutri v ponedeljek težko pričakovani monumentalni film »Nibelungi«

Predstave pri Nibelungih vs'ed večje dolžine filma ob 3, 5, 7, 9, nakar Vas že sedaj opozorjamo. Preskrbite si pravočasno vsopu cel!

ELITNI KINO MATICA, vodilni kino v Ljubljani, telefon 125.

Velik vlom

v manufakturno in konfekcijsko trgovino

M. Ban, Resljeva cesta 7.

Ker so pa vlomile v deli tako nizke cene in še da se prodaja na 6-8 mesečne obroke niso odnesli ničesar in pustili listek na mizi s sledečim stavikom:

Pridemo raje kupiti Črna roka.

Izvirno solingensko orodje znamke Britve, škarje, pazirna aparate, žonje in kuhinjsko nože, ter tne orodje itd. 6763-a

»Jeklo« Stari trg 11 a

šim zaslužnjem bratom in dvigajo tudi doma narodno zavest, toda govorom morajo slediti tudi dejanja, beseda mora postati meso. Predvsem pa moramo odpraviti težke nedostatke v lastnem domu, ki uničujejo obnem vpliv naših protestov in odporno silo naših rojakov «tam preko». Mnogi od njih namreč skeptično zro na naše ognjevitve govore in glasne proteste, ker stvarno motijo tudi notranje razmere v svobodni domovini. In ravno naša notranja nesloga, nered in gospodarska mizerija mnogo bolj škodujejo kakor vsa surova nasilja naših neprijateljev, kajti zgodovina uči, da sama sila ne more potujiti kulturnega naroda, ampak rodi le odpor. Izgubljen pa je, ako zdvoji nad razmerami med brati v svobodni zemlji in se brezupno prepusti potujčevanju.

Najboljši odgovor na italijanska in nemška nasilja je torej ta, da napravimo svojo domovino vabljivo in zaželjeno, da odstranimo vse nedostatke, ki jemljejo našim zaslužnjem bratom zaupanje do naše države. Ne vdajamo se šiluzijam: iz golega nacionalizma ne bodo vztrajali in če jim bo kdaj ponudena svobodna odločitev, bodo raje ostali pri polnih loncih v Egiptu, ako jim narodna prostost ne bo zagurala tudi gnotnega blagostanja.

Skrbeti za gospodarski napredek in procvit države je v prvi vrsti dolžnost vlade in javne uprave. Kjer pa oblasti ne store, oziroma ne morejo izpolniti svoje naloge, tam si mora pomagati narod sam, tam je torišče kulturnih in narodno obrambnih društev. Semkaj spada osobito skrb za našo mejo, pri nas posebno za severno mejo, kajti po razmerah in utisih na meji nas sodijo prijatelji in nasprotniki. Podpirati moramo odnotne narodne borbe, ki zlasti na šolskem polju silno težko tekmujejo z nasprotniki onstran mejnikov. Tam imajo vedno dovolj sredstev na razpolago, da nam s pomočjo raznih prirediteljev in daril odtegujejo slovenski življenji ter begajo tudi prebivalstvo tostran meje. Glavno delo pa je naperjeno na mladino, kajti otroci so ključ do staršev in tudi bodočnosti.

Nacionalna in gospodarska konsolidacija naših obmejnih krajev bodi torej naša prva skrb, skrb nas vseh brez razlike. Tukaj tudi v dejanju zedinimo svoje vrste in žrtvuemo domu na oltar. Res je velik naš narodni davek, toda če dajemo često za manj važne stvari, potem odprimo srce in roke tudi takrat, ko bo začetkom meseca decembra zbirala Družba sv. Cirila in Metoda, oziroma njene podružnice na bivšem Stajerskem, prespevke za božičnico revnim učencem na naših obmejnih šolah, ki se priredi na pobudo mariborskih podružnic CMD.

Gre za narodno in človekoljubno dobro delo, gre za skupno stvar, zato proč s predsodki. Pomagajte pomagati, dokler ne prevzame te naloge kdo drugi, ki ne bo rabil toliko vsestranske pomoči, oziroma dokler se naše narodno obrambo delo ne združi v enotno organizacijo.

Dr. Josip Kolšek umrl

Laško, 21. novembra. V petek ponoči je nenadoma podlegel, kakor je «Jutro» že včeraj na kratko poročalo, odvetnik dr. Josip Kolšek v Laškem. Dasi zadnja leta parkrat nevarno bolan in povprečno slabega zdravlja, vendar ni nikdo mislil, da ga bo odpočil pred bele žene kar čez noč. Saj je bil v dobrih rokah in na zunaj še dokaj čil. Dober teden in moral je tudi on tja, kamor je spremil dne 10. t. m. svojega dobrega prijatelja in tovariša «strička» Elsbacherja.

Naša predvojna bojna ladja je izgubila v kratkem času dva v zaslugah za narodov dobrobit osveta kmraria: strička Elsbacherja in dr. Kolška, s katerim je padel poslednji častiljivi jabor, zadnji hrast med laškimi nacionalnimi staroborci.

Pokojnik se je naselil v našem vromčem trgu že l. 1892. in odprl svojo pisarno. Od tedaj je stal skozl tridesetletja v bojnem ognju kot vodja laške slovenske stranke. Krepko je znal klabovati valovom nemškega «Drang nach Süden». Kot prevzadaren in ofenziven duh se je zlasti izkazal l. 1914, tik pred izbruhom svetovne vojne. Pri tedanih za nas historičnih in častno uspehli občinskih volitvah je ramerč načeloval jurišu na laško - nemško trdnjavo ter omajal njene temelje. Po prevratu je imenovan Narodnega sveta odstavil nemški občinski odbor in izročil trško občino v slovenske roke.

Pokojnik je bil po jedru blag in mehkočuten, na videz često trd in redosten, toda vsikdar — mož, ki ni prizanašal z bridko resnico prav nikomur. Stvari, za katere se je enkrat zavzel, je tiral z redko žilavostjo do cilja. Njegovo osebo so pasirale menda vse funkcije, ki jih najdemo pri podeželnih rodoljubih, prvakah in javnih delavcih njegovega kova in generacije. Pri občini, okrajinem zastopu, krajinem in krajinem šolskem svetu, v raznih javnih in humanitarnih korporacijah, v številnih narodnih in dobrotvornih društvi, nacionalnih misljah in komisijah — povsod je moral uveljavljati svoje sposobnosti, sile in izkušnje. Toda ljubil je vedno le tih in resnično delo.

Po vojni se je čedalje bolj umikal v rezervno, deloma vsled usodnih življenjskih udarcev in bolehnosti, deloma vsled popolnega preobličenia javnega in družabnega življenja. Vendar pa je imel za stvari, ki so se mu zdele zares idealne, potrebne, obče dobre in neoporečne, še vedno dostopno srce. Tako je ostal do smrti naklonjen ubožnim dijakom in šolarjem, dijaškim kuhinjam ter domači mladini in šoli. Da bi paraliziral privlač-

nost bivše zemške šole, je ustanovil pred vojno v Laškem šolsko podporndruštvo, ki je nudilo revni deci topel obed itd. Skrbel je tudi za obdarovanje mladine pri božičnicah, šolski slavnosti in slinih prilikah. Sploh je posvetil pol svojega življenja blagru laškega slovenskega življa.

Usoda je zdobila z njim skrit žlahten kamen: njegov spomin pa ostane med nami trden kot granit. Za neprecenljive zasluge, ki si jih je pridobil tekom let za slovensko stvar v Laškem, mu bodi priznan — posmrtni blagor.

Drobž iz Dubrovnika

V drugi polovici novembra. Letošnji poset dubrovaški rivijere s strani tuincev je bil zelo dober. V primeru z lanskim letom treba reči, da je bil naravnost izvrsten. Celo poletje, do zadnjih jesenskih dni so bili dubrovniški hoteli in penzije nabito polni. Statistika, katero so izdali pristojni uradi, pravi, da je letos od 1. januarja do konca meseca septembra posetilo Dubrovnik ter se v njem ustavilo nad 20 tisoč tuincev. Pretežna večina teh ljudi je bila iz naše države (16.275). Iz Avstrije je prišlo 670 gostov, iz Nemčije 531, iz Anglije 339, iz Francije 184, iz Amerike 57, Čehoslovakov je bilo 1174. Dubrovnik je torej imel zelo pestro tuisko sezono.

Stanovanje in hrana je bilo letos ceneje kot lani. Celodnevna oskrba s prenočiščem vred je stala v hotelih prve vrste okolu 120 Din dnevno, v manjših penzijah in v privatnih hišah pa so plačevali gosti od 64 do 80 Din na dan. V splošnem so Dubrovčani z letošnjim tujskim obiskom zelo zadovoljni. Se sedaj se mudi v Dubrovniku nad 300 tuincev, ki so ostali tukaj iz zdravstvenih ozirov.

Beograjska vlada je izdala naredbo, na podlagi katere bodo vsi državni uradi in Gruž za naprej nosili oznako «Dubrovnik II». S tem se je izpolnila davna želja dubrovniškega prebivalstva, ki bi rado, da se Dubrovnik in Gruž čim tesneje združita in da Gruž opusti svoje ime.

Naš vsakdanji kruh bodo postale „Pekatete“ med našim narodom. Čo prerokujemo lahko, ker v dno, kako jih vsestransko hvalijo. Na razpolgo je večroji različnih vrst za juho in prikuho.

Čo kar se skriva pod imenom CEZAR, je senzacija, o kateri ravnokar navdušeno pišejo beograjski časopisi.

Elitni Kino Matica

Iz slovenskih naselbin v Ameriki

Hinsdale, v začetku novembra.
Slovenska šola v Clevelandu. Odbor, ki ima v oskrbi Slovenski narodni dom, moderno in obsežno poslopje v slovenskem četrtu mesta Clevelanda, je že delj časa delal na pripravah, da se poleg slovenske šole za mladino otvori tudi šola za odraslene. Zbudil je hvalevredno zanimanje med slovenskimi prebivalci, kar je takoj pokazalo, da bo uspevala tudi šola za odrasle od 15. do 25 leta in dalje. Prvi pouk v slovensčinji je začel dne 2. novembra, za mladino v urah podnevi, za odrasle pa zvečer. Odrasli morajo plačevati le malo odškodnino, za otroke pa se poučevanje vrši zastojni.

Nova iznajdba rojaka Rojak John Brdar je v Chicagu izumlj napravavo, katere mu mogoče prinese še veliko sreče. Vsaj prvi polizkus dokazuje tako. Sestavlil je napravavo, katere službi za odstranjevanje in uničevanje dima. Šolske oblasti v Chicagu, ki nemale skrbe za sanitarnost po šolah, so se takoj poslužile Brdarjeve iznajdbe in so napravile prve polizkove v šolah. Naprava se je izkazal zelo koristno.

Slovenec ustrelil Italijana in sebe. V slovenski naselbini Ely, država Minnesota, sta se uslužbenca v trgovini rojaka Kapša sporekla. Sporazumeti se nista mogla več, radi česar je uslužbenec Jože Pakž smatral, da mora uničiti Italijana in potem še sebe. Preskrbel si je samokres in ustrelil svojega italijanskega sodelavca Carlo Blalija. Krogla mu je šla skozl vrat, le malo je manjkalo, da ni šla skozl možgane. Pakž je nato pomeril se v svoje možgane. Dobili so oba v mlaki krvi. Pakža mrtvega, Blalija pa težko ranjenega.

Nova Meštrovčeva razstava. V Združenih državah še ni poleglo zanimanje za jugoslovenskega kiparja Meštrovčeva. Vedno se še pojavljajo v listih članki, ki presojajo pred meseci razstavljena dela, zlasti pa ona, ki so od razstave ostala v Ameriki. Večja skupina Meštrovčevih del je ostala v Clevelandu, kjer se v bližini bodočnosti otvori nova razstava istih. Pri tej priliki bo o Meštrovčevih delih predaval ameriški strokovnjak Rossiter Howard.

Neznanec ustrelil rojaka. V Rockvalu, država Kolorado, se je peljala večja skupina rojakov na izlet z avtomobilom. Med družbo je bil tudi Josip Blatnik, katerega je pri vožnji zadel strel iz gozda. Ničče ni mogel dognati, kdo je Blatnika ustrelil. Blatnik se je boril s smrtjo osem dni, nakar je rani podlegel.

Vlak mu je odrezal nogi. Na Malti v Koloradu je rojak Alojz Smolčič skušal skočiti na drveči vlak. Pri tem pa se je tako nesrečno spodtaknil, da se je zaletel pod vlakova kolesa. Na tračnicah mu je odrezalo obe nogi. Ker ni bilo takojšnje pomoči, je na mestu izkvravel.

Samomor. Rojak Frank Lazar si je na

„Pi-Qua“ — „Gama kompresa“

Je čudotvorni pistjanski glen (blato), ki se ra pošilja po vsem svetu. Prva vrsta je izvorni glen v kockah za pripravljene obkladke, druga vrsta pa za pripriavljeni obkladki, prilagodl vsakemu delu telesa. Dobiva se po vseh lekarnah. Zastojstvo in glavno skladišče: **L. Schreiber, Zagreb, Akademski trg 1/II.** (285—2)

Vse izpuščajje na licu,

lišaje, mozilje, zajedavce, krvave podplutbe, solčne in ruđeče pege itd. zajamčeno odstranjuje pariška emulzija „Visage Adeline Patil“, edino perfektno in nesškodljivo, od mnogih zdravnikov priporočeno sredstvo za umivanje polti, ki onemogočuj gubanje kože ter daje obrazu mladeniški izzaj in svežost. Vsak dan prihajajo številna rri-znala pisma. Dobva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno Din 30.— za stek eničiro. Glavno skladišče za Jugoslavijo: **Zagreb, Gajeva ulica 8.** 6074-a

svoji farmi v Des Moinesu, Iowa, končal življenje. Več dni je bil duševno pobit in raztresen. Po kratkem pogrešanju ga je žena našla s prestreljeno glavo v gospodarskem poslopju. — Ustrelil se je tudi rojak Anton Vidovič v Clevelandu. V svoji bolehavosti je obupal in si končal življenje.

Smrtna kosa. V Banglu, Pa. je zgorela 72-letna farmarica Marija Simončič, doma iz Studena pri Postojni. — Antonu Smidu v Cumberlandu, Wyo, se je omračil um. V zmedenem stanju se je obesil. Doma je bil iz železnikov na Gorenjskem. — Mlada, šole 28-letna Terezija Mežnarik, doma iz Dobrove pri Brezicah, je umrla v Chicagu. — V Sacramento, Kalifornija, je umrl Vinko Simončič, doma iz Radeč pri Zidanem mostu. — Ljubi občanka Marija Kekič, stara 47 let, je umrla v Whitingu, država Indiana. — Lovrenc Kucler, 40 let star, iz Viča pri Ljubljani, je umrl v Brooklynu v državi Newyork.

A. K.

Letošnja dela na ljubljanskih ulicah

Razen asfaltiranja Miklošičeve ceste in dela Tavčarjeve ulice so se tekem letošnjega leta izvršila še na mnogih drugih krajih Ljubljane razna nova dela, ki so povzdignila zunanje lice našega mesta.

Predvsem je treba omeniti zelo prometno Florijansko ulico, ki je dobila lep nov asfaltni hodnik meso razdrapanega starega brusnika, kateri je bil položen še za časa županovanja dr. Coste in deloma tudi prej. Sedaj je dobilo cestišče lepo in mirno linijo z elegantnimi krivuljami širokih granitnih robnikov. Ravno hodnik v Florijanski ulici nam priča, da se asfalt lahko uporablja tudi v starem delu mesta, ki se s takimi preuredbami v estetskem oziru zelo dvigne.

Izrabljeni stari brusnik se je nadalje nadomestil s asfaltom na St. Jakobskem trgu, Pred škofijo, na Vodnikovem in na Krekovem trgu. Asfaltno hodnike je dobila tudi starodavna Šudentovska ulica, ki se je obnem tlakovala z drobnim granitnim tlakom. Tuji, ki posejajo naš ljubljanski grad, pa tudi Ljubljancinšetalci ter grajski prebivalci so dobili s tem privlačen dohod na grajsko planoto.

Asfaltno široko hodnike so nadalje dobile Knaflejeva, Gedališka in Beethovnova ulica, kjer so prejšnje razbite plošče povzročile že več nesreč. Vsega skupaj se je tekem letošnje sezije položilo 6300 m² novih asfaltnih hodnikov, ploškev, ki se je doslej še ni doseglo nobeno leto.

Poleg asfaltnih hodnikov je mestna občina izvršila tudi več novih hodnikov iz porfirja. Predvsem je treba imenovati tu **Igriško ulico**, ki je morebiti ena najfrekventiranejših žil za pešce, saj veže z mestom Mirje ter ves Vič in ki služi predvsem delavcem in delavkam tobačne tovarne. Doslej je bila ob slabem vremenu muka hoditi po tei ulici in je naprava novega porfirnega hodnika res vse pohvale vredna. Porfirne hodnike je nadalje dobil del **Šentpeterske ceste**, del **Vidovanske ceste** in **Komenskega ulice**. Ako se bo v bodoče delalo v tem pravcu in obsegu, bodo glavne ljubljanske žile kmalu urejene do mestne meje. In za tem je treba stremeti. Ljubljana mora dobiti lepo lice tudi na periferiji. Morala bo pa v tem pogledu storiti še državna uprava svojo dolžnost, kajti ravno ceste, ki so v njeni oskrbi (Dunajska, Bleiweisova, Rimska, Tržaška, Karlovska in Dolenjska ter Gosposvetska in Celovška), so danes med najslabšimi v Ljubljani.

Mestna občina je tekem letošnjega leta izvršila razne večje preuredbe in razširjave na mnogih ulicah. Tako se je razširilo opasno ozko grlo **Streliške ulice** tik ljudske kuhinje in ob **Lončarski stezi**. S to delno regulacijo so v bodoče izključene številne, tudi smrtne nesreče, ki so se tu dogajale posebno v zimskem času, ko so težki barijski vozovi drčali v jarek ob ozki cesti. Na Mirju se je lepo uredila **Langusova** (prej **Tobačna**) ulica, enako del **AŠkerčeve ceste** ob tehniku in ulica rimske legije. Pod Rožnikom so se na viški meji razširile, odnosno uredile Cesta v Rožno dolino, mestni del **Glinske ulice**, nadalje **Zitnikova** in **Zadružna ulica**.

Na novo se je otvorila v **Šiški Zibertova nlica**, ki ima sedaj direktno zvezo s **Celovško cesto**. Na novo je naravnjen **Lepi pot** na Mirju, ki je dobil obnem kanalizacijo. Ravno tako so dobile hiše ob **Marmontovi ulici** sedaj definitivno kanalizacijo, ostali del **Marmontove ulice** je pa tudi v glavnem gotov in bo do

pomladi izročen prometu. S tem bo mreža številnih cest in ulic na Mirju izpolnjena, Tržaška cesta pa najbrže razbremenjena, ker bodo vozniški pričeli uporabljati **Marmontovo ulico** in **Cesto** za rimskim zidom tia do **Emonske** in **Cojzove ceste**, mesto **Tržaške** in **Rimske ceste**.

Tekom poletja se je nadalje v novem **Tivoljskem parku** za **Jakopičevim paviljonom** napravilo **prostrano otroško igrišče**.

Prav lično je uspela **preuredba Vodnikovega trga**, ki nudi sedaj vse drugačno sliko s svojimi obrobjenimi ploskvami, kot pa prej, ko so se iz tal kazala še rebra nekdanjega licejskega noslojja. Odstranile so se tudi nekatere razmetane barake ter so se na reguliranem prostoru zasadile akacije. Pomnožila se je na trgu kanalizacija, da lahko voda hitro in brez ovir odteka. Vsa preuredba dela miren in res lep utis.

Velika poneverba v tobačni tovarni

Ljubljana, 21. novembra. Po Ljubljani, posebno v krogih, ki imajo kolikortoliko stika z delavstvom in uradništvom v tobačni tovarni, so krožile že nekaj časa vesti o velikih poneverbah in goljufijah, ki so bile izvršene tekem poletja v tobačni tovarni.

Spomladi je bil sprejet v tovarno kot pisarniški pomočnik 28letni **Ivan Roder**, doma iz Ptujja. Spočetka je bil prideljen v skladišče za oddajo gotovih tobačnih izdelkov trafikantom. Roder, o katerem ni ničve vedel, da zasleduje nepoštene namene in da je bil radi slinih prestokov že odpuščen iz več služb pri raznih podjetjih v Zagrebu in Mariboru, je imel posla s strankami. Prejel je od njih tudi denar za prejeto blago ter ga po čekovnem zavodu nakazoval monopolski upravi. Kolikor je dosedaj dognano, je pričel takoj spočetka manipulirati na nepošten način. Prišli pa so mu na sled šele sedaj, ko je goljuf za devetimi gorami. Sleparyl je na ta način, da je prevzemal od trafikantov, večinoma z dežele, denar in nakazoval nato monopolski upravi manjše zneske. Meseca julija je nepričakovano izstopil iz službe. Njegova žena, ki je istotako uslužbenka tovarne in stanuje v Zeljarski ulici št. 11., ga je večkrat spraševala, odkod ima denar. Roder ji seveda vira ni hotel izdati. Po cele noči je popival z znanci po gostilnah in kavarnah, zapravljal denar kar na debelo, vendar ni nikdo slutil, od kje bi ga dobival, kar je zelo čudno. Ko je že mislil, da mu gori pod petami in si je nabral dovolj denarja za pot, je izginil brez sledu. Pobegnil je v inozemstvo in je že pisal iz Kanade v Ameriki nekemu svojemu prijatelju.

Kolikor nam je znano, je dosedaj izkazanega nad 180.000 Din primanjkljaja. Za koliko pa je pravzaprav Roder osleparil monopolsko upravo, bo pokazala nadaljna preiskava, ki jo vodi neki višji monopolski uradnik iz Zagreba.

Po skrajno nizkih cenah si nakupiš manufakturo vseh vrst samo v **Šentpeterskem bazarju** v **Ljubljani, Martinova cesta št. 8.** Zato ne zamudi ogledati si velike zaloge!

Otvoritev nove bolnice v Trbovljah

Trbovlje 21. novembra. Jutri dopoldne se bo vršila slovesna otvritev nove bolnice **Bratovske skladnice**, na katero so povabljani tudi zastopniki raznih oblasti in korporacij. Ker je ta bolnica ena najbolj modernih in največjih bolnic v rudarskih revirih, je umestno, da podamo nie dejamsko sliko.

Nekako sredi Trbovelj se dviga na levi strani glavne prometne ceste ponosna z obsežnim vrhom obdana dvonadstropna zgradbaz z enonadstropnim prizidkom na dvorišču. S ceste vodi v polkrogu dovozna in odvozna pot, v sredini pot za pešce do glavnega vhoda, ki leži v sredi poslopja.

Skozl vhod prideš po par stopnicah na levi v čakalnico na desni v sprejemno pisarno. Visoko pritiščje je namenjeno ženskim bolnikom. V levem traktu je nastanjen oddelek za porodnice s čakalnico za nosečnice s tremi posteljami, porodniško sobo z eno posteljo, dvema sobama za otročnice in novorojenčke s tremi ozir. štirimi posteljami, sobo za stalno babico, kopalnico in posebnim straniščem. V desnem traktu je ordinacijska soba oz. laboratorij, 1 soba z dvema posteljama in dvoje sob s tremi oz. 4 posteljami in 1 otroško posteljo, soba z vodno posteljo, kopalnica in posebno stranišče.

V visokem pritiščju dvoriščnega pročelja je aseptična in septična operacijska dvorana, ki sta ločeni z malo sobo, ki služi sterilizaciji operacijskega orodja in perila. V prvem nadstropju je v sredini dnevni prostor za 12 oseb z obsežnim balkonom in prekrasnim razgledom, po vseh trboveljskih obratih in gričevju od Mrzlice do Kuma. V tem nadstropju le v vsaki strani po ena soba z dvema posteljama za odrasle in 1 posteljo za otroke in po ena soba z 8. oz. 9. posteljami za lahke bolne. Tudi v tem nadstropju je v vsakem traktu po ena kopalna soba s posebnim straniščem in po ena soba za službovega strežnika. V prvem nadstropju dvoriščnega prizidka je stanovanje zdravnika l. hišna kapela.

V drugem nadstropju popolne stavbe so prav isti prostori kakor v I. nadstropju in služijo moškim bolnikom. V podstrešju sta 2 mali sobiti za strežništvo, 2 veliki shranilni za obleko bolnikov in za rezervno opremo. V podzemlju, ki je obdano povsod z zračnim jarkom in je tako popolnoma na suhem le na dvoriščni strani v prizidku prostorna kuhinja z veliko pomivalnico in

šhrambo za kuhinjo. Na pročelni strani pa je prostor za centralno kurjavo, pralnica, likalnica, sušilnica, šhramba za perilo, 1 prostor za kuhinjske potrebščine, 1 za hladilnico in ledenico, ki pa še ni montirana, stanovanje hišnika in stanovanje sester usmiljenk.

Bolnica je preskrbljena z dobro pitno vodo ima lastno napravavo za toplo vodo, pralnica in likalnica pa je opredeljena z električnim pogonom. V vsakem nadstropju pročelja in dvoriščne prizidka je hišni telefon ki ima tudi zvezo z vsemi obrati premogokopa z obratom v Zagorju in Hrastniku. V vseli bolnici je 75 bolniških postelj za odrasle 4, za otroke, 6 za novorojenčke.

Vso administracijo, kuhinjo in postrežbo bolnikov oskrbujejo sestre usmiljenke reda sv. Vincencija. Bolnica dobi v doglednem času svoj rentgen in je opremljena s prvovrstnim zdravniškim orodjem in bolniško opremo. Na obsežnem vrto so lična pota in klopice za bolnike, na levi strani pa mala hišica s prostori za desinfektor, kopalnica, prostor za nosilnice in za vrtno orodje.

Fran Igljč, krojaški atelje u LJUBLJANA, Kolodvorska 28

Podgane, stenice in šurke uničuje ratol, steno!, gamadin ODIO RATOL, Zagreb, Bismilka 21.

Lov za ponarejevalcem denarja

Tovarna bankovcev. — Zaloga dolarjev
Maribor, 21. novembra. Ze večraj zjutraj smo na kratko poročali o srečnem lovu orožnikov in mariborske policije, ki so v Gor. Sv. Kungoti ujeli ponarejevalca dolarjev in dinarjev Jurija Potočnika. O prevejanem falzifikatorju smo zvedeli sedaj še naslednje podrobnosti:

Jurij Potočnik je izredno premeten goljuf ter ponarejevalec denarja po poklicu. Bil je nekot fotograf in se je s pomočjo svojega znanja specializiral zlasti v fotografiranju dolarjev, ki jih je izdeloval na debelo že pred leti, radi česar je bil tudi že obsojen na 15 let ječe, ki jih je presedel v Karlu pri Gradcu. Tam se je najbrže v svojem poslu še bolj izpopolnil. Vsekakor svojega nagona za ponarejanje v teh 15 letih ni mogel zadušiti. Ze pred dvema letoma so zasledili v Ljubljani ponarejen stodinarski bankovec, ne da bi mogli tedaj izslediti njegovega duševnega očeta. Dasi so mu bili na sledu, vendar so ga do letošnjega maja zamani iskali. Potočnik je medtem pridno študiral svojo fotografsko vedo in mirno fabriciral dolarje na Dravskem polju, kjer je imel celo vrsto pomočnikov, zlasti med sorodniki. Tudi njegova brata sta bila fotografa in sta bila že oba obsojena na več let ječe radi falzificiranja. Kakor smo že večraj omenili so Potočnika meseca maja končno prišli, ko je spravljal v Dobravci pri Račju v promet 50 dolarske bankovce. Ze čez nekaj dni pa je Potočnik po simulirani boleznii usel iz mariborske bolnišnice, nadaljeval svoje delo na Dravskem polju ter se celih šest mesecev srečno skrival pred oblastmi.

Minuli četrtek zvečer so ga naenkrat zasledili orožniki v vasi Bravnšvajg pri Hočah. Ko so ga orožniki hoteli aretirati, so jim domačini povedali, da je že uro prej pobegnil z vozom proti Slov. Bistrici. Pri takojšnjem zasledovanju se je pokazala sled v smeri proti Mariboru, kjer so takoj zaslišali vse izvoščke in še isti večer s pomočjo nekega postrežnika zvedeli, da je vozil Potočnika mariborski izvošček Misleta. Ta je končno povedal, da je zvečer istega dne odpeljal Potočnika z velikim zabojem iz Bravnšvajga v Maribor, odtod pa v Gor. Sv. Kungoto. Tam ga je popolnč odložil pri nekem kmetu, kjer ga je čakala že neka ženska z lučjo.

Ko so dobile varnostne oblasti to sled, se je v petek zjutraj odpeljal policijski nadsvetnik Kerševan z dvema detektivoma v Gor. Sv. Kungoto, kjer so kmalu našli kmeta, ki se je nedavno preselil tja z Dravskega polja. Istočasno so orožniki zaprli vsa pota proti meji in Mariboru. Predno so falzifikatorja ujeli, so orožniki obkolili hišo, v kateri je Potočnik še spal. Počasi je nato prilezel Potočnik na dan z dvignjenimi rokami. V hiši so našli celo tovarno za izdelovanje bankovcev, s katero se je Potočnik prejšno noč preselil iz Bravnšvajga v Gor. Sv. Kungoto. S Potočnikom vred so odpeljali v Maribor vse inventar, med drugimi tudi takozvani saturirni stroj, več valjarjev, zalogo papirja za izdelovanje bankovcev, celo vrsto cinkovih in fotografskih plošč, mnogo več ali manj izdelanih stodinarskih bankovcev ter 10, 20 in 50 dolarske bankovce, nadalje polno nemških knjig o fotografiji, med njimi čisto novo knjigo o chromolitografiji. Potočnik se je torej prav temeljito pečal s svojo vedo.

Njegovi bankovci so brezhibno izdelani, dinarji in dolarji. Od slednjih so našli zelo lepe falzifikate s številko 19890075 A. Ti dolarji imajo tudi dobro izvedene modre črte, ki jih je baje pri dolarjih najtežje ponarediti. V zalogi jih je imel Potočnik cele svežnje za stotisoče vrednosti. V njegovem zaboju so našli celo zalogo raznih kemikalij, ki se rabijo za takozvano svetlobnobarvno razmoževanje. Te kemikalije je Potočnik kupoval v ogromnih množinah, več kakor največji fotograf in sicer pri zagrebški tvrdki Gleitsmann oziroma zastopniku te dunajske tvrdke Vrhovniku ter pri tvrdki Chromos. Tudi to je policija že dvno izvohala, a Potočnika ni mogla izslediti. V Zagrebu je n. pr. kupal pod imenom Majer iz Maribora, kakor se piše neki mariborski fotograf.

Danes so izročili Potočnika s celo zalogo njegove dolarske tovarne sodišču. Potočnik je bil že l. 1923. obsojen na šest mesecev ječ, ker je nekemu kmetu na Dravskem polju izvalil denar z obljubo, da mu bo napravil novega. Sedaj ho menda za vedno konec Potočnikovih pustolovčin.

Domače vesti

Ljubljana v megli

Ljubljana je včeraj imela kritičen dan. Po ulicah se je valila prava londonska megla, da bi jo rezal, in so si mlekariče morale nazaj grede kupiti piščalke, da niso zgrešile domov. Prišlo je menda celo do karambola med neko cizo in pasantom, ki je zadevo javil policaju in bo morala ciza odgovarjati za motenje dnevnega miru. Ljubljanski tramvaj pa je k sreči vozil še previdneje kakor običajno in tako ni beležiti kake pretresljive kronike v stilu: «Psa povozil...»

Ampak minister Štefan Radić se je včeraj v ljubljanski megli lahko prepričal, zakaj smo Slovenci jako slabo in tako rekoč najmanj nadarjeni. Megleni fenomen je tega kriv. Saj je bil gospod Radić svojčas v Londonu, kjer tudi poznajo jako izdatno meglo. Ta megla povzroča spleen: vsi Londončani postanejo takšni, kakor bi jih lopnil po glavi. Pijo Buddha-čaj in uganjajo razne bedarije, kakor da bi res bili jako slabo nadarjeni. Vse to je gospod Radić parkrat po lastni izkušnji jako lepo popisal v svojih londonskih pismih.

Tudi včerajšnji sprejem gospoda Radića je trpel radi megle. Tisto že, da je gospod Radić jako prisrčno kušnil gospoda Pucija, dočim sta se z gospodom Prepeluhom komaj našla, ker oba jako slabo vidita. Ampak klerikalci so bili včeraj skrajno slabe volje radi Radića in megle. S Sokratovimi letarnami (ki so «Slovincu» po volji) so se zbirali in prerivali skozi meglo na kolodvor. Ker pa Radića osebno še ne poznajo dobro, so živžigali kar tja v meglo, kakor da bi tudi Puciju in Prepeluhu kaj veljalo.

Klerikalci so res meglenih demokratičnih nazorov. Sami bi zborovali povsod, v Mostarju in Piškopeji, in se niti od zamorčkov v centralni Afriki ne dajo izživžgati. A v Ljubljano ne dopustijo niti Štefana Radića, ki je postal minister in je videl že drugačna mesta kot je Ljubljana in drugačno meglo tudi, ko je bil v Londonu. V ostalem pa Štefan Radić noče nikomur nič zalega. Obiskat je prišel svoje slovenske — ali kakor bi se po njegovem reko — «slabo nadarjene» znanjupke, ne da bi tajil, da je tudi sam Hrvat srednje nadarjen, dočim so Srbi od sporazuma dalje najbolj nadarjeni. Ampak to bo Štefan Radić šele naknadno vstavljal v protokol kot minister prosvete.

Pravijo, da že trideset let ni bilo take megle kakor včeraj. Ker povodnji tudi že 30 let ni bilo takih kakor zadnje dni, manjka samo še potresa, čigar 30-letnji jubilej smo letos obhajali. Prav je, da Štefan Radić v takih zgodovinskih časih prihaja v megleno belo Ljubljano, pa naj klerikalci rečejo kar hočejo. Ko je svoje čase na Barju kandidiral rajnik Kunčič, je volilcem obetal, da bo v kakšnih megli lovil in jo v plasteh sežigal. Kaj se vč, kakšne načrte utegne šele Štefan Radić imeti zastran ljubljanske megle! Jutri ga pojdem poslušat in bi mu marsikaj razložil o megli. Toda Štefan Radić še Puciju ničesar ne verjame — kaj bi tedaj meni, ki sem enako eden izmed najmanj nadarjenih v celi državi in ki v sedanjih megli sam uvidevam, da kot tak nikoli ne bom prosvetni minister ali voditelj naroda. Živio Radić in naša megla!

M. A. C.

* **Proslava 1. decembra.** Za proslavo narodnega praznika dne 1. decembra je minister ver že izdal potrebna navodila. V vseh cerkvah se bo vršila svečana služba božja, v večjih krajih pa tudi defiliranje vojaških čet.

* **Praga počastila spomin kralja Petra.** Praski občinski svet je predvčerajšnjim soglasno sklenil, da se ena najprometnejših ulic v Pragi imenuje odselek »Ulica kralja Petra I.«. Ta sklep praskega občinskega sveta bo naši vladi sporočen na naš narodni praznik dne 1. decembra.

* **Odlikovanje.** Upokojeni inšpektor direkcije poštne hranilnice v Beogradu Jakob Vrečko je odlikovan z redom sv. Save 4. razreda.

* **Izpremembe v vojni mornarici.** Imenovani so: kapetan fregate Bernard Jeločnik za komandanta kadrovske skupine minonoscev, kapetan fregate Božidar Mažuranič za komandanta 2. skupine monitorjev, kapetan fregate Stjepan Baneković za komandanta minonosca »Galeb«, kapetan fregate Anton Laboš za komandanta monitorja »La bud«, kapetan fregate Vladimir Marjašević za komandanta monitorja »Drava«, kapetan korvete Stjepan Perok za komandanta torpedne skupine, poročnik bojnega broda Ciril Vilfan za komandanta remorkerja »Silni« in poročnik bojnega broda Ivan Levce za komandanta remorkerja »Močni«. Kapetan fregate Viktor Klobučar, doslej načelnik štaba komande mornarice, je imenovan za komandanta strokovnega orožja. Aleksander S. Gričenko, bivši poročnik ruske mornarice je sprejet v našo mornarico v činu poročnika bojnega broda 1. razreda. Kapetan bojnega broda Albert Homajer je trajno upokojen.

* **Izpremembe v državni službi.** Zdravko Simončič, doslej pri poštni hranilnici v Beogradu, je kot inšpektor premeščen k podružnici poštne hranilnice v Ljubljani, Andrej Kovačević, inšpektor pri poštni direkciji v Ljubljani, pa je premeščen k generalni direkciji poštne hranilnice v Beogradu ter obenem iz 3. skupine pomaknjen v 4. skupino I. kategorije. Toma Vrkljan, šef odseka pri poštni direkciji v Sarajevu, je kot inšpektor premeščen k poštni direkciji v Ljubljani. Avgust Jernej, inšpektor v pokojju, je imenovan za višjega kontrolorja v ministrstvu pošte in brzojava v 4. skupini I. kategorije. Z ukazom min. prosvete je za vršil

ca dolžnosti direktorja muzejske biblioteke v Ljubljani imenovan dr. Avgust Pinjavec doslej pomočnik bibliotekarja licejske knjižnice, za vršilca dolžnosti upravnik licejske knjižnice, za vršilca dolžnosti upravnik licejske biblioteke pa dr. Janko Šlebinger, profesor državne realne gimnazije v Ljubljani. Na zagrebški univerzi je dr. Ivan Rittig imenovan za rednega profesorja na gospodarsko-šumarski fakulteti.

* **Poroka.** Danes se poroči v Večjih Laščah gospod Lado Rapet, sin šolskega nadzornika g. Andreja Rapeta, z gospodično Cilko Jelenc iz ugledne narodne rodbine. Bilo srečno!

* **Razpisana službena mesta.** Razpisano je mesto šolskega sluga na rudarski šoli v Celju. Svojerodno pisane prošnje naj se do 15. decembra vložijo pri rudarskem glavarstvu za Slovenijo v Ljubljani. Ker mora izvrševati šolski sluga poleg drugih poslov tudi manjše popravila na šolskem poslopiju imajo prednost prosilci, ki so večji takim poslom. — Pri okrajnem sodišču v Novem mestu se odda mesto jetniškega paznika. Zahtevata se dva razreda srednje ali nje sorodne šole. Prošnje je do 25. decembra vložiti pri predsedništvu okrajnega sodišča v Novem mestu. Prosilci se opozarjajo na člen 12. zakona o civilnih uradnikih, ki določa, kako morajo biti kompetentne prošnje sestavljene in s katerimi prilogami opremljene.

Miklavževo darilo za svoje soproge

si morete in to kar najkoristnejši izbrati v zalogi najmodernejših bluz, volnenih tolenovkov in bajnolepkih tunik za gledališče in koncerte pri tvrdki

Fran Lukič, Pred škofijo 19.
(Zanesljivim po dogovoru na obroke.) 5

* **Nov občinski gerent.** Štefan Oslaj, dosedanji občinski gerent v Filovcih, okraj dolinjelendavski, je na lastno prošnjo razrešen gerentske dolžnosti. Za občinskega gerenta v Filovcih je imenovan tamkajšnji posestnik Jožef Rožman.

* **Amnestija.** Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 10. novembra 1925. so oproščena in predana pozabljenju: 1.) kaznjiva dejanja predvidena v § 44 vojaškega kazenskega zakona, izvedeni do dne tega ukaza, kakor tudi v onih slučajih, ako se krivici sami javijo, najdalje do 1. januarja 1926. 2.) Kaznjiva dejanja, predvidena v § 57 v zvezi s § 58 vojaškega kazenskega zakona in v § 63 v zvezi s § 64. in 67 vojaškega kazenskega zakona (samovoljnega oddaljenja, pobege in dogovorjenega pobege), izvršena od podčastnikov, kaplarjev, redovov in neukaznih oseb naše vojske in mornarice v času od 21. oktobra 1923. do 10. novembra 1925. in to samo v onih slučajih, v katerih so se krivci sami vrnili v svoja poveljstva ali pa so se prijavili prostovoljno pri vojaških ali civilnih oblastnih radih pošiljanja v poveljstvo ali pa če to izvršijo najdalje do 1. januarja 1926. Gornje se objavlja vsem posebnim pa starišem in sorodnikom posameznih vojaških beguncev zato, da jim piše, da se do označenega roka vrnejo iz Avstrije in Italije, kamor so navadno pobegnili ter da v tem slučaju ne bodo kaznovani.

* **Praznovanje državnih praznikov v mariborski oblasti.** Mariborski veliki župan je izdal vsem sreznim poglavarjem svojega področja in magistratom v Celju, Mariboru in Ptujju, okrožnicam, da skrbijo za to, da bodo obrtna in trgovska podjetja po deželi in mestih enako praznovala državne praznike: praznik ujedinjenja (1. december), rojstni dan Njeg. Vel. kralja Aleksandra 17. decembra in Vidov dan (28. junij). Navedene dneve mora počivati delo ves dan v trgovskih in obrtnih obratih. Izvzeta so industrijska, prometna, rudarska in njim podobna podjetja.

* **Izstop iz našega državljanstva.** Iz naše ga državljanstva so izstopili: Marija Detela vdova v Gradcu, rodom iz Maribora in pristojna v Ljubljano; Josip Lorber, trgovec v Badenu pri Dunaju, rodom iz Jarenine in pristojen v St. Jakob v mariborskem okraju; Ivan Potočnik, tovarniški poslovodja v Rosenau rodom iz Javornika in pristojen v Guštanj, ter Franc Bukovec, orglavec v Verbi na Koroskem, rodom iz Loč v koviškem okraju in tje pristojen. Vsi so si izposlovali avstrijsko državljanstvo.

* **Osnednja zadruga »Brezalkoholna Produkcija«** v Ljubljani priredi večerne sestanke (predmet: brezalkoholna uporaba grozdja in sadja) prihodnji teden v sledečih krajih: v Dravogradu v torek in sredo dne 24. in 25., v Pamecah v četrtek 26., v Slovenjgradcu v petek 27., v Starem trgu v soboto 28., v Šmartnem pri Slovenjgradcu v petek 27. v Starem trgu, v soboto 28., v Šmartnem pri Slovenjgradcu v nedeljo dne 29. novembra. Kraj sestanka se sporoči vsa kemu kraju posebej.

* **K zaposlitvi tujih nameščencev v domači industriji.** Poročajo nam: «Slovenec» se toplo zavzema za to, da ostanejo inozemski nameščenci še naprej po tovarnah v Sloveniji. V tem oziru bi bilo dobro opozoriti na predilnico Ed. Glanzmann & And. Gassner v Trzinu, ki zaposluje Viljema in Josipa Schuberta ter brivca Nikolaja Klemenca, dasi imamo domačih ljudi z boljšo kvalifikacijo na izbiru. Schubert sploh nima strokovne šolske izobrazbe, bil je nameščen le v malih podjetjih. Za obratovodjo centrale ga usposoblja predvsem nemška narodnost. Nadure zaslužijo sinovi in zet Kle-

Čudež

ki ga do sedaj v filmu še nikoli nismo videli je brez dvoma: **CEZAR**, ki čaka pred durmi **Elitnega Kina Matton**

Oglejte si izložbo

trgovine

Iv. Bonač

ki nudi najcenejša praktična Miklavževa darila!

menz, domačini pa lahko gledajo od strani. Brezposelni domačini, ki jim škofov list meče potena pod noge, naj se zahvalijo škofu, da se tako človekojubno do nje zavzema. Bravo SLS, daleč si padla, da poleg Rima braniš zdaj tudi Nemce!

* **Milijonski dobiček razredne loterije.** Kakor smo že včeraj poročali je bila pri predvčerajšnjem žrebanju državne razredne lote rle izžrebana tudi premija v znesku enega milijona dinarjev. Milijon je zadel srečka št. 5853, razdeljena pa je na dve polovični srečki, tako da dobi vsaka polovična srečka 500.000 Din. Lastnika teh polovičnih srečk sta neki trgovec ter neki postajena-čelnik v zagrebški okolici, ki pa nočeta biti imenovana, ker se bojita brezžestvilnih »gratulacij«.

* **Upravni odbor Južnih železnic.** V Rimu se je vršila te dni glavna seja upravnega odbora društva Južnih železnic, na kateri so razpravljali o vprašanih tisočih se družstvenega delovanja v prihodnjem letu. Razen tega se je tudi popolnil glavni odbor. Za zastopnika naše države v upravnem odboru je bil izvoljen g. Ciril Savič, profesor na tehniški fakulteti beograjske univerze in priznan železniški strokovnjak.

* **Stalna higijenska razstava** na velesesumu v Ljubljani se zaradi prenovitve do preklica zapre z dnem 23. t. m.

* **Kongres ženske Male antante** preložen. V kratkem bi se imel vršiti v Atenah letošnji sestanek ženske Male antante. Vsled nepričakovanih zaprek je predsednica te vrhovne organizacije češkoslovaškega, poljskega, jugoslovskega, rumunjskega in grškega feminizma, gospa Leposlava Pečko-vič-Maksimovec odredila, da se kongres preloži na prihodnje leto.

* **Opozarjamo na oglas Avtobus-promet.** Peter Kozina Ko. Tržič razprodaja več tisoč parov raznovrstnih zastankov pod lastno ceno, dokler traja zaloga. Vse blago je garantirano najboljši kvalitete, prodaja se pa samo v lastni podružnici v Ljubljani, na Brezku 20.

* **Pri tekočih žolodca** in čreves, napenjanju, če Vas peče zgaga in če nimate teka Vam 1—2 kozarca naravne **Franc-Josefove** grenčice oskrbe temeljito očistišnje prebavi! Spričevala bolnice dokazujejo, da bolniki radi jemljejo **Franc-Josefovo** grenčico in da je nadvse koristna in prijetna. Dobi se v vseli lekarnah, drogerijah in trgovinah v minerialno vodo.

* **Zmernost uživanje čaja** učinkuje na naše živčevje pomirjevalno. Vsi, ki bolečate na živčevje pite vsled tega mesto kave samo čaj. Priporočamo čajne mešanice znamke »Buddha!« Dobe se povsod!

* **Božične in noveletne razglednice** priložna v veliki izbiri po najnižjih cenah specialna trgovina M. Tičar, Ljubljana. 2187

* **Slovenski biografski leksikon** izide v 6 zvezkih do konca 1926. Naročniki celega leksikona plačajo ali Din 500 takoj ali 90 Din za posamezni zvezek. Naročila vzame in oddaja prvi zvezek založnica **Zadruga gospodarska banka v Ljubljani in njene podružnice.**

* **Cekin v milu.** Iz Senčurja nam pišejo: Kuharica na tukajšnji žandarmerijski stanici, Marija Jelar je dobila dne 20. t. m. o priliki pranja v milu »Zlatorog« zlatnik za 10 frankov, vreden danes okrog 110 Din.

* **Akcija za izplačilo razlike državnim uradnikom.** V smislu sklepa glavnega odbora Zveze državnih uradnikov in nameščencev je sklican kongres vseh uradnikov iz vse države na dan 25. novembra. Kongres bo sklepal o korakih, ki jih je storiti pri vladi, da se izposluje izplačilo razlik.

* **Kolarski risarski tečaj v Ljubljani.** Urad za pospeševanje obrti ponovno opozarja na nadaljevanje kolarskega risarskega tečaja. Interesenti naj prijavijo svojo udeležbo v pisarni Urada za pospeševanje obrti, Ljubljana, Krekov trg št. 10. II. nadstropje ustmeno ali pisмено najkasneje do 30. novembra

SNEŽNI ČEVLI

prvoklasni, angleški za dame

159 Din

PETOVIA, Dunajska c. 1. Palača Ljubljanske Kreditne banke.

ASPIRIN 0,5

Moja je prehlada prešla!

Hitro in sigurno odstranijo jo izvrstne Aspirin-tablete Bayer

Pazite na modro-belo-rdečo pečatno znambo.

Za nove prijavitelce se bo pred začetkom tečaja ponovila na kratko snov prvega tečaja tako, da bodo mogli slediti nadaljnjim predavanjem.

Iz Ljubljane

u— **Gosta megla v Ljubljani.** Ljubljana je bila včeraj ves dan zavita v naravnost neproditno meglo. Posebno proti večeru je bila tako gosta, da si videl komaj korak pred seboj. Celodomačini so na cestnih križiščih izgubili orijentacijo. Na Miklošičevi cesti kljub velemestni razsvetljavi luč ni mogla prodreti skozi meglo, na kolodvorih pa je bila služba naravnost opasna. Vlaka je bilo opaziti šele par metrov, predno so privozili na postajo. Manj razsvetljene ceste in ulice pa so se sploh popolnoma izgubile v megli. Ljudje, ki ne poznajo dobro našega mesta, so blodili po meglenem morju brez orientacije naokrog in se je marsikdo znašel čisto drugje, kakor je nameraval. Take megle nedvomno ni bilo že desetletja.

u— **Umri v Ljubljani.** Včeraj so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaj: Danica Loboda, hči perca, 2 dni. — Ana Klemenc, delavčeva žena, 24 let. — Alojzija Štrubelj, livarjeva novorojenka, 1 uro. — Ivan Jeras, bivši hišni posestnik, zasebnik, 71 let.

u— **Napredno politično društvo za kolodvorski in šentpeterski okraj** vabi sodelavce na sestanek, ki se bo vršil v četrtek dne 26. novembra ob 20. uri v gostilni pri Zupančiču na Ahačjevi cesti. Poročala bo sta član gerentskega sveta in odposlanec glavnega odbora. K množestvilni udeležbi vabi — odbor.

u— **Mestna plinarna** odda proti malenkostni najemščini še nekaj večjih in manjših plinskih pečic. Kurjava s plinom ni dražja nego kurjava s premogom, pri tem pa je mnogo bolj priročna in zajamčeno brez duha. Za kurjenje srednje velike pisarniške sobe se porabi mesečno za 90 Din plina, kar gotovo ni preveč.

u— **Dr. Eleonora Jenko Groyer** se je preselila na Miklošičevo cesto št. 13. 2196

u— **Dr. Demšar** ne ordinira do 6. decembra. 2195

u— **Naznanilo.** Odbor podružnice vojnih invalidov, vdov in sirot v Ljubljani javlja svojim rednim članom in članicam, da namerava tudi letos prirediti božičnico in obdariti svoje revne člane in članice. Prijave se sprejemajo v društveni pisarni Sv. Petra vojašnica med uradnimi urami in sicer od 23. novembra do 5. decembra. Na poznejše prijave se ne bo mogoče ozirati. 2191

u— **Nar. železničarsko glasbeno društvo »Sloga«** v Ljubljani je v svojem vedno večjem razmahu ustanovilo tudi salonski orkester, močan 12 mož in to na podlagi dejstva, da primanjkuje v sedanjih sezoni take vrste godba, ki bi bila kos še tako razvajanemu usesu. Pripravnica je za plesne, gledališke in druge slične prireditve ter razpolaga z obširnimi najmodernejšim programom. Podrobne informacije se dobe pri »Sloga« v Ljubljanskem dvoru, soba 198.

u— **Danes vsi na Vič** — v Sokolski dom, kjer priredi mestna Orjuna Vič-Gince elitni družabni večer s koncertom, baletom, saljivimi prizori, plesom, saljivo pošto in prosto zabavo. Začetek ob 20. uri. Pridite vsi, ki si želite nepriljubljeno in veselo zabavo. Vstopnina 5 Din za osebo.

u— **Kolizejski oder** uprizori danes komedijo »Namišljeni bolnik« v režiji g. Drenovca. Igra se vrši v salonu restavracije pri »Levus«, Gosposvetska cesta. Pričetek točno ob 8. uri. Vabimo vse prijatelje in znance k obilni udeležbi. — Odbor.

u— **Orjuna St. Jakob - Krakovo-Trnovo** poziva svoje članstvo kakor tudi sosedne Orjune, da se v kar največjem številu udeležijo današnjega pogreba br. akcijonasa in srbskega dobrovoljca Alojzija Čeboklija. Zbor pred mrtvašnico splošne bolnice ob 14.30. Križ, civilisti z znakom!

u— **V restavraciji »Koleziji«** danes zopet priznoma izborne krvave, riževe in pečene klobase. 2141

u— **Pri »Tičku na gričku«** danes domače krvave klobase, izborna dolejska novina. u— **Miklavž bo zbiral darila** za deco in odrasle tudi letos v nedeljo dne 29. novembra od 5. do 7. ure zvečer le pri tvrdki Tičar v Šeloburgovi ulici. 2186

u— **Lep poslovni lokal**, obstoječ iz treh prostorov in veščimistiških sob skupno ali posamič odda Pokojniški zavod v Ljubljani. 2183

„Polet okoli sveta“ bo senzacija Ljubljane

Start v kinu „Dvor“

u— **Vlom v blagajno.** V noči na soboto so nepoznani storilci vdrli v pisarno Ivana Zornama na Celovski cesti št. 32 in navrtali blagajno. K sreči pa niso našli v blagajni več kakor 4000 Din gotovine. Vloma sumljivo so znani vlomilci, ki so vlomili tudi v blagajno v kemični tovarni v Gaberju. Nekaj svedrovskega orožja so pustili na licu mesta. Ker je dognano, da se vlomilska družba nahaja še vedno v mestu in opreza za drugimi ugodnimi prilikami, opozarjamo, naj bodo ljudje oprezní in naj denar spravijo na varna mesta.

u— **Polceljske priljave.** Od petka na soboto so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 3 tatvine, 1 sum tatvine, 1 goljufija, 1 prestopke kaljenja nočnega miru, 1 prestopke beračenja, 8 prestopkov cestnega policijskega reda, 2 prestopka prekoračenja policijske ure in 1 pretep. Aretaciji sta bili izvršeni 2 in sicer: 1 radi krošnjarijenja brez dovoljenja in 1 radi vlačuganja.

u— **Ukradene vreče.** Trgovski zastopnik Ivan Rojc je kupil dne 17. t. m. pri peku Jakobu Trčku na Bregu št. 4 176 komadov vreč za moko, pustil pa jih je še do drugega dne pri njem. Takoj naslednjega dne dopoldne pa sta prišla k Trčku dva moška in zahtevala, naj jima izroči 30 komadov vreč, češ da sta jih kupila od Rojca. Trček jima je v dobri veri zahtevane vreče res izročil, popoldne pa se je zgledal Rojc sam, ki seveda o goljufiji ni ničesar vedel. Goljufa zasleduje policija.

Na višku

moderne konfekcije je naša zimska zaloga oblek in ulstrov po najnižjih cenah.

Jos. Rojina, Ljubljana

u— **Nepošten hlapec.** Hlapec Ivan Breznik, uslužben pri prevozniku Viktorju Pečarju v Vodnatu, je vozil dne 18. novembra iz Kolčevega v Bonačevo tovarno več zabojev papirja. Mož pa se je s priliko okoristil ter dve bali finega raznobarnega papirja v vrednosti 1500 Din medpotoma prodal, si prilastil še vozno plahto in neznanu kam popihal.

Iz Maribora

a— **Na sobotnem trgu.** Naš trg je vedno prijazen in vabljiv. Ob sobotah se razširi na vse strani; vse ulice so ga polne, najbolj Koroška cesta. Voz za vozom se vrsti, ob njih pa množice kupujočih. Ponudb je vedno več, donarja pa manj, posebno okoli 21. v mesecu. Šestdeset špeharskih voz z vabljivo debelo in dišečo svinjino, ki jo ponujajo že od ranega jutra. Dolanci popuščajo v cenah; prijazno ponujajo sušno oblečene ženice, prestopajo in huškajo v roke, gospodinjstvom pa je še vedno predragro in tako so vozovi še popoldne polni lepih šunk in še lepše bele slanina, zlasti pa velikih klobas. Koliko lačnih oči gleda ob strani in stiska zadnje dinarje v žepu! Na Lend-placu, že čisto blizu Drave, so utaborjeni lukarji, skladi krompirja in zelja. Lukarji so še skromnejši, ženice drbne, sive in milega glasu. Za 10 Din dobiš štiri dolge vence, pa še ni kupecv. Mrzel, neprijazen je tak sobotni trg. Samo doli pri vozovih z jabolki je živahnješe. Tam kupuje Miklavž, ki ni varčen. Srca so polne tiste košare in zato so tam lica kmelov in mešanov prijaznejša in smejoča.

a— **In vendar lo imamo,** namreč Sv. vojsko, čeprav pišejo, da jo je celo ljubljanska posestrma izročila iz svoje patronance. Sedaj se se namreč znašli v Mariboru celo nekateri odborniki, ki se spominjajo, da so imeli v tej vojski nekako pred dvema letoma tudi odborovo sejo. Toda o brezalkoholnih gostilni tedaj niso ničesar sklepal. Zaredi ljube in Bogu dopadljive resnice bi bilo prav, če bi se oglašili tudi oni, ki so v ime Sv. vojske spisali in podpisali prošnjo na občino za ono lopo dvoranico v Kazini, odkoder bi radi v imenu Sv. vojske izgnali uradniško menzo, kjer se hrani za skromne pare nad 100 uradnikov. Posebno te uradnike bi zelo zanimalo, kaj je z brezalkoholno gostilno Sv. vojske.

a— **Usmiljenim srcem.** Železniški uradnik D. B. prosti usmiljena srca, da mu pomagajo v njegovi neznosni stanovanjski zadevi. Ima ženo, triletno hčerko in 14 dni staro dete ter bo na ukaz stanovanjskega sodišča v Mariboru deložiran iz sedanjega stanovanja v Aleksandrovi cesti 67, II., ker se je nepravilnim potom uselil. Druga stanovanja nima ter mora direktno z lučizno na cesto. Mogoče se dobi usmiljena oseba, da bi mu začasno pomagala saj z eno sobo, da olitani otroke pred mrazom.

a— **Prosta stonjica.** V pondeljek dne 23. novembra od 8. ure naprej se bo na prosti stojnici v uti pri mestni klavnici prodalo približno 100 kg svežega svinjskega mesa po ceni 14 Din za 1 kg. Prodaja samo na konzumente po 1 do 2 kg.

a— **Dramatično društvo v Mariboru** vabi dame in gospe, ki imajo veselje do sodelovanja na odru, da to pisмено ali ustno javijo odboru. Pisemne prijave sprejema lišnik v Narodnem domu, ustne pa tajnik vsak četrtek od 19. do 20. ure v pisarni Dramatičnega društva v priložju Narodnega doma.

Iz Trbovelj

u— **Krajevni upravni odbor Bratovske skladične** je sklenil 16. t. m. resolucijo, iz katere posnemamo, da se politična in rudarska oblast Slovenije naproša, da ukreneta v smislu soglasnega sklepa I. glavne skupščine Glavne bratovske skladične v Ljubljani z dne 25. oktobra vse potrebne korake, da se podeli dr. Baumgartnu čimprej državljanstvo in se ga zopet sprejme kot rednega člana Zdravniške zbornice. Resolucija navaja, da je bil dr. Baumgarten že dolgo časa pred vojno izredno naklonjen slovenski mu življu, kar dokazuje njegova splošna pri ljubljenost med ljudstvom, delovanje v družtvih in vzgoja njegovih otrok. Končno, da zahteva v imenu 12.000 zavarovanih delavcev in družinskih članov, da se mu zopet prizna izvrševanje zdravniške prakse do rešitve njegove prošnje za podelitev državljanstva.

u— **Protialkoholno gibanje v Hrastniku.** Danes dopoldne se bodo vršila v čakalnici obrata tri poučna predavanja s slikami o škodljivosti alkohola, in sicer od 8. — 9. za odrasle moške, od pol 10. — pol 11. za ženske in od 11. — 12. za mladino.

u— **Še enkrat o prestopkih v bevski kotlini.** Pretekli dne je prišlo v Drogenikovi gostilni v Bevskem med neko ženo iz Bevškega in nekim rudarjem iz Terezijo do dramatičnega prizora, ki pa se je končal k sreči brez prelivanja krvi. Nekako v istem času je poskusil neki drug rudar posiliti neko žensko v bližini Müllerjevce gostilne, kar pa so ljudje, ki so prihiteli na klice na pomoč, preprečili. Kmalu zatem pa je neki pijani razgrajč poškodoval lastnikom v Bevškem ograje. Tukajšnjim gostilničarjem je neljubo, če se v bevski kotlini prikažejo oroniki iz Trbovelj, katerim očitajo, da niso upravičeni k njim službeno prihajati. Skrajni čas pa je, da pride tudi v tem kraju do prepotrebnega miru in reda.

u— **V Studenih nad Hrastnikom** se poteguje za gostilniške koncesije več interesentov kljub temu, da je v trboveljski občini že nad 100 gostiln in vinočev.

u— **Z odlokom sreznega glavarstva v Laškem** je pooblaščen izdajati žvinske potne liste za Sv. Lenart,

Jutri je prepozno!

Luciano Albertini kot „Človek na repatici“ nastopa samo še danes! Pričakuje Vas ob: 3, 1/2, 6, 1/2, 8, 9, v Elitnem Kinu Matica

Ob 3., 5., 7., 9.,

se bodo vršile predstave pri vefilmu: **NIBELUNGI** - Elitni Kino Matica.

Biti lep, mlad in zdrav

to je želja vsakega od nas. Pot k lepoti zdravju in trajni mladosti, nam pokaže vefilm o moderni kulturi telesa: **Moč in lepota.** Elitni Kino Matica.

Senzacija

za senzacije se vrsti v imenitnem filmu „ČLOVEK NA REPATICI“, ki ga danes predvaja Elitni Kino Matica.

HELLA MOJA (A NE TVOJA)

in priljubljeni OLAF FJORD kot „ČLOVEK POLNOČI“ se potujeta iz Norveške v Elitni Kino Matica.

Iz Primorja

Framazoni v Istri. Fašisti iščejo framazone. V Kopru se je javilo pri fašistovskem direktoriju več oseb, ki so naznanile, da so izstopile iz framazoneke lože, boječ se seveda preganjanja s fašistovske strani. V Koprju je sedaj še devet framazonev, ki so zna ni fašistovski organizaciji in oblasti, proti katerim se bo postopalo brezobzirno. V Posreču posluje sodnik Gerace, katerega tudi obdolžujejo framazonestva, ker ni baš naklonjen fašizmu. Te dni je imel razpravo proti nekaterim fašistom radi nasilstva, storjenega kmalu po pohodu v Rim. Obsojeni so fašisti Matcoviča na 3 leta in 6 mesecev, Medelin na 2 leti in 5 mesecev, drugi pa so dobili do 15 mesecev zapora. Fašistovski glasilo je vse iz sebe radi te obsojbe in zahteva, da bo tržaški tribunal vpošteval rekurz, ki ga podajo fašisti ter jih bo oprostil. Framazone vidijo fašisti sedaj povsod in ako so fašistovski nasilniki kje obsojeni, je to framazoneko delo. Sodnika Geracea čaka seveda in ga gotovo doleti fašistovski masševanje.

Otvoritev šolskega poslopja v Renčah. Dne 6. decembra se končno odpre šolsko poslopje v Renčah. Napovedovala se je otvoritev že zdavnaj pa je bilo vse delo zastalo, sedaj šele je gotovo. Otvoritev bo zelo slovesna in navzoč bo tudi svojčasni komisar Graziani, kateremu se pripisujejo zaslugе za zgradbo novega šolskega poslopja. Graziani je imenovan za častnega občana v Renčah.

Goljuzije z menicami. Ogoljufani sta bili z menicami s ponarejenimi podpismi tržaška trgovska banka in filijalka Ljubljanske kreditne banke v Gorici, prva za 3500 lir in druga za 5000 lir. Potem je bila osleparsjena še privatnica Marjeta Zganc za 3000 lir. Obsojeni so: Miha Marega na 4 leta, 2 meseca, 6 dni; Ivan Štekar na 2 leti, 2 meseca, 7 dni; Anton Trpin na 2 leti, 9 mesecev, 22 dni; Karel Jakonič na 2 leti, 7 mesecev; Fr. Polc na 2 leti, 7 mesecev; M. Vendramin na 3 meseca 22 dni, S. Mužina na 1 leto, 2 meseca zapora. Pri razpravi ni bila navzoča obtožena Roza Dolo iz Jugoslavije.

Dopisi

NOVO MESTO. Tukajšnja napredna dijaška org. „Prosveta“ nam je pretlelo soboto podala Nušičevo komedijo „Narodni poslanec“. Z velikim trudom so spravili na oder igro, ki je izpadla nad vse pričakovanje dobro. Novomeščani smo imeli zopet po dolgem času izreden užitek. Nikdar nismo pričakovali od dijakov — začetnikov, da bodo tako dobro podali igro, ki zahteva izkušenih in rutiniranih igralcev. Da so igralci res pogodili svoje vloge, je pričalo splošno odobravanje mnogobrojnega občinstva. Dijaštvo je z zadnjo predstavo pokazalo, da ima tudi na dramskem polju moči, ki so vredne, da jih primerjamo s prvimi diletantski našega mesta. Neumestno pa se nam zdi, da delajo gotovi ljudje našemu idealnemu in zmožnemu dijaštvu zapreke in ovire. Gospodu režiserju Ivančiču moramo čestitati k dobri režiji in okusni scenografiji. Naši napredni mladini želimo, naj vztraja na tej poti dalje in uspehi ji ne bo izostali.

KRŠKO. Koncert komornega kvarteta „Zika“ bo v Krškem tekem meseca decembra. Opozorjamo že sedaj nanj vse Posavčane. Komorni kvartet Zika je priredil po vsej srednji Evropi brez števila koncertov ter z največjim uspehom sodeloval na različnih mednarodnih glasbenih prireditvah. Kvartetu je bilo priznано odlično mesto od vseh merodajnih umetniških kapacitet in skladateljev, ki so svoja dela izročili Zikovemu kvartetu v proizvodbo. Zikov kvartet je splošno znan kot eden najboljših interpretov klasične in moderne komorne glasbe. Povsod, kjerkoli priredijo Zikovci svoj koncert, pomeni njihov nastop prvovrsten glasbeni dogodek in znano je, da se po mestih za vstopnice naravnost borijo. Zato naj tudi naši Posavčani pokažejo, da znajo ceniti umetnost in naj si pravočasno preskrbe vstopnice, katerih predprodaja se bo pravočasno naznanila. Zveza vlakov je zlasti pripravna za Rajhenburg, Sevnico, Radeče in Zidani most. Dne 28. in 29. novembra uprizori Dramatični odsek Sokola v Krškem štiridejansko „Ugrabljen Sabince“. V odmorih svira salonski orkester. Kdor se hoče pošteno nasmejati, ta naj ne zamudi igre, ki so jo v Ljubljani in drugod igrali z največjim uspehom.

SOŠTANJ. Na grobovih tukaj pokopanih Srbov pravoslavne vere si je hijena v človeški podobi dovolila podlost, kakršni ni najti primere. Nedožnost cvetje, katero so nasadile naše Sokolice na imenovane grobove, je podlež polomil na štirih grobovih. Ni ti koroninam ni prizanesel, temveč je oropal grobove tudi teh in jih popolnoma opustošil. Oskrunjevalci! pa so pozabili, da je oskrbovanih 10 pravoslavnih grobov. Potrudijo naj se še na drugo in tretje pokopališče, tam najdejo cvetoče krizanteme, ki so jim tako všeč. Iz katerih vrst izvirajo oskrbnjevalci, si lahko vsakdo misli. Razni ljudski naj si zapomnijo: Čim več sovraštva v vas, temveč ljubezni v naših dušah. Bodite verjemi, da niti en srbski grob ne bo zapuščen na našem pokopališču!

VODICE. V nedeljo dne 29. novembra je ustanovni občni zbor podružnice Z. S. V. iz svetovne vojne. Spored je sledeči: 1.) Ob pol 10. uri dopoldne zbor vojakov iz svetovne vojne pred društvenim domom, odkoder odkorakajo skupno v cerkev. 2.) V cerkvi ob 10. uri dopoldne govor tajnika Zveze g. Bonač, bivšega vojnega kurata in nato maša za padle tovariše. Pri maši

poje pevski zbor bivših vojakov. Po maši se poje žalostinka za padle tovariše. 3.) Popoldne ob 2. uri litanije po litanijski ustanovni občni zbor v veliki dvorani K. I. D., kjer govori g. Bonač, pevski zbor pa zapoje pesem „Oj Doberdob“. Na narodni praznik, dne 1. decembra se bo nabiralo po fari za spomenik v svetovni vojni padlim vojakov.

JAVORNIK. Orjuna Javornik javlja bratskim organizacijam v bližnjih krajih kakor vsem prijateljem, da prirodi danes, dne 22. novembra ob 19. uri v dvorani gostilničarja g. Kobala na Savji pri Jesenicah plesni večer. Vsi, ki nas počastite s svojim posetom, dobrodošli.

HRASTNIK. Tombola Narodnega doma, ki obsega dokaj dobitkov več, nego je bilo prvotno določeno, se vrši neprekinjeno danes, dne 22. novembra ob 2. uri popoldne. Vabimo ostala hrastniška kulturna društva — Svoboda I. in II. ter Katoliško izobraž. društvo — da pošljejo k zbiranju v svrhu kontrole svoje zastopnice. Krasni dobitki — nad 300 po številu so izstavljeni v čitalniški sobi Narodnega doma, kjer si jih vsakdo lahko ogleda. Po tomboli se vrši velika ljudska veselica z obsežnim in zanimivim sporedom.

Jutri v ponedeljek 23. t. m. ob 20. koncert Zikovega kvarteta Izvajajo se komorni kvarteti skladateljev Lhotka, Janaček in Reger. — Vstopnice v Matični knjigarni

Sport

Jesenski cross-country LLAP.

Danes se vrši ob 11. uri jesenski cross-country LLAP. Start in cilj je na igrišču SK Ilirije. Proga je dolga približno 5 km in gre preko Koslerjevega vrta — nad hotelom Tivoli — mimo rezervoarja, francoskih okopov čez Drenikov grič, Področnik, mimo Čada, Tivoljski grad, Koslerjev vrt, igrišče SK Ilirije.

To je prvič, da se je LLAP. odločil prirediti razven obveznega pomladnega cross-countryja tudi v jeseni in po zimi slične prireditve. Pri drugih narodnih so že pred precej leti prišli do spoznanja, da so med raznimi drugimi vajami po zimi (telovadba, tehn. vaje) v prvi vrsti najvažnejši in najkoristnejši vsakemu atletu teki v prostem terenu, čijih vpliv je neprecenljive vrednosti za kondicijo atletov, kakor tudi za njihovo zdravstveno stanje.

Ravno vesled tga pozdravljamo to prvo prireditev te vrste pri nas z željo, da bi kakor podsavez po možnosti tudi vsi klubi, člani LLAP priredili čim več takih prireditev, jih razdelili n. pr. v različne kategorije, juniorje, seniorje, po letih tekmovalcev, za moštva, poedince etc., ter tudi doigost in težavnost prog kakor tudi vrstam tekmovalcev (sprinterji, tekači na dolge proge itd.) primerno razpisali, da bomo videli na startu ne samo najboljšje tekače na dolge proge, temveč vse, ki gojijo zdrav lahkoletski sport.

Prvenstvene nogometne tekme

Ilirija : Hermes. Prvenstvena tekma med navedenima kluboma se odigra danes ob 14.30 na igrišču SK Ilirije ter utegne nuditi zanimivo sliko. Doselej so se šiškarji v boju proti Iliriji pokazali skoro vedno v dobri luči, predvsem v obrambi ter so bili svojemu nasprotniku trd oreh.

Primorje : Slovan. Pred gornjo tekmo se vrši prv. tekma med tema kluboma s pričetkom ob 13. Tudi ta tekma utegne biti zanimiva, kajti gotovo je, da bo Slovan napel vse sile, da izvojuje dober rezultat. V ostalem se ne sme podcenjevati moči Slovanovega moštva, ki je moralo v zadnji tekmi proti Jadranu nastopiti brez svojih najboljših moči.

Jadran : Svoboda. Ob 10.30 dopoldne odigrata oba kluba prv. tekmo Jadran ne bo imel težkega stališča napram šiški Svobodi. **Ilirija rez. : Hermes rez.** odigrata prv. tekmo dopoldne ob 9. Razen tega se odigra še ob 10. na igrišču Primorja prv. tekma med rezervama Primorja in Slovana.

Teplitzer F. C. v Beogradu. Včeraj je igral TFC. v Beogradu z „Jugoslavijo“ in zmagal 5 : 4 (3 : 1).

Zmagala DFC. v Zagrebu. Včeraj je gostoval v Zagrebu praško moštvo DFC. Porazilo je Haška s 3 : 1 (2 : 0).

Včerašnje prvenstvene tekme v Pragi in na Dunaju. Praga: Sparta : Slavoj 8 : 0. Dunaj: Floridsdorfer AC. : Vienna 1 : 1 (1 : 0). Admira : Hertha 2 : 1 (1 : 1).

Mladinska hazenska tekma Ilirija : Ate-na razveljavljena. LHP. je na včerašnji seji razveljavil mladinsko pokalno tekmo, odigrano dne 15. t. m. Kluboma se daje na prosto, izbrati si termin ponovnega odigranja. Predvidoma se odigra tekma prihodnji teden, nakar se igralke obeh klubov oporparjajo.

Demisija tehničnega referenta LHP. Na včerašnji seji uprav. odbora je podal g. Baltasar ostavko kot tehnični referent. Vzroki nam niso znani.

Nogometno prvenstvo vojvodinskih mest se bo odigralo spomladi, in sicer v sledečem redu: I. kolo: Subotica : Novi Sad in Vršac : Sombor; II. kolo: Zmagovalec v tekmi Subotica : Novi Sad in Bečker. V finale pride zmagovalac II. kola in zmagovalac v tekmi Vršac : Sombor.

Iz mednarodnega olimpijskega komiteja. Nedavno se je sestala v Parizu eksekutivna komisija mednarodnega olimpijskega komiteja. Sklenilo se je, da se v Lausanne ustanovi stalno tajništvo, čigar vodja bo major Berdē. Izdajalo se bo ofiteljno glasilo, in sicer v francoskem, španskem, angleškem in nemškem jeziku. V tem glasilu se bodo predvsem objavljala pravila, statuti in protokoli mednarodnega olimpijskega komiteja. Komisija je končno pooblastila barona de Blonay, da s švicarskim olimpijskim komitejem uredi vprašanje zimske olimpijade leta 1928.

Seja odbora damske sekcije S. K. Ilirija Jutri, v ponedeljek se vrši ob 7. uri seja sekcijskega odbora v damski sobi kavarne Emona. Na sejo se pozivata gđ. Jermol Sonja in Tratnik Jelka, ki naj se seje točno in brezpogojno udeležita. — Načelnik.

Benčić in Bonačić, znana internacionalna igrata Hajduka, sta, kakor javljajo za-

grebške „Novosti“, prijavila svoj vstop v Gradjanskega. Imenovan list zahteva, da se morata igrata tudi glede prvenstvenih tekem odločiti. Nikakor ne gre, da bi igrala prijateljske tekme pri Gradjanskem, v prvenstvenih tekma pa bi nastopila pri Hajduku. Prijateljske tekme pri Gradjanskemu so brezdvomno za vse igrače dober trening. S tem, da bi Benčić in Bonačić igrala le v prijateljskih tekma, izgubijo nekateri igralci Gradjanskega, ki bodo mesto njih morali nastopiti v prvenstvu, priliko za dober in intenziven trening. — To stališče zagrobskega lista je docela pravilno, ker moramo od naših klubov zahtevati, da so jim prvenstvene tekme najvažnejše.

Francoška vlada in sport. Francoška vlada je imenovala znanega francoskega sportnega novinarja Francois Reichela za generalnega sportnega tajnika. Reichel je dodeljen državnemu podtajniku za telesno vzgojo. V notranjem ministrstvu bo imel svoj poseben urad ter bo v prvi vrsti vzdrževal zvezo med francoško vlado in sportnimi krogi. Francois Reichel je predsednik svetovne zveze sportnega tiska ter je kot generalni tajnik leta 1924. vodil organizacijo olimpijskih iger v Parizu. Poleg tega imenovanja, ki je izredno važnosti za razvoj francoskega sporta, bo vlada darovala sportnemu oddelku notranjega ministrstva letno podporo 500.000 frankov, ki se bo uporabila v prvi vrsti za sportno propagando.

Zrebanje sokolske loterije za Tabor-15. decembra t.l.

Šah

Na ponovno željo naših šahistov, zlasti onih na deželi, kjer nimajo na razpolago strokovnih šahovskih listov in ne velikih inozemskih listov s šahovskimi rubrikami, bo „Jutro“ — v kolikor bo prostor dopuščal — svojo šahovsko rubriko razširilo in poleg aktualnih vesti iz šahovskega življenja zopet prabevalo tudi zanimive partije, probleme in končnice. Strokovni d.l. bosta iz priljubljenosti urejevala odlična ljubljanska šahista gg. Vasja Pirca in Ciril Vidmar.

VIII. kolo turnirja v Moskvi

Romanovsky premaga Rabinoviča, Réti Bogolubova z Retievim otvorjenjem. S tem so Bogolubove šanse za prvo mesto močno padle. Capablanca porazi Bogatirčuka, ki je s tem izgubil prvo partijo, Lasker in Genewskega v silicijski partiji. Torré porazi Sämisch, Rubinstein Grünfelda, Dus Chotimirski Subareva, Marshall Spielmanna Torre je s svojo zmago prevzel vodstvo, kar je tem bolj pomembno, ker se ni izgubil nobene partije in je bil že enkrat prvo. Partija Löwenfisch-Tartakower je končala remis, partija Werlinski Gotthilf je prekinjena. Yates je bil prv.

Stanje po 8. kolu: Torre, Bogolubov, Rubinstein 6, Marshall 5½, Lasker 5 (1), Tartakower 5, Bin, Capablanca, Romanowski 4½, Bogatirčuk, Rabinovič 4, Werlinski Réti, Dus-Chotimirski 3, Spielmann, Löwenfisch 2½, Gotthilf, Sämisch 2, Yates 1½ (1), Subarew 1½, Grünfeld 1, (2).

PARTIJA Z MOSKOVSKEGA TURNIRJA.

V prvem kolu 10. t. m. sta igrala Bogolubov in Grünfeld naslednjo zanimivo partijo:

Beli: Bogolubov — Črni: Grünfeld. 1. e4, e5 2. Sg3 Sc6 3. Sc3, Sg6, 4. Lb5, Lb4, 5.) 0-0, 0-0, 6.) d3, Le3; 7.) bc3; d6, 8.) h3, h6, 9.) Tiel, a6, 10.) La4, Ld7, 11.) Lb3, Sg5, 12.) Sh2, Sg3; 13.) ab3; Sh7, 14.) Ld, e4; 15.) Le4; f5, 16.) e511, de5; 17.) Te5; Sg6, 18.) De2, Tiel8, 19.) Sg3, Sd5, 20.) Ld2.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 21. novembra 1925.

Ljubljana, 306 m nad morjem.

Kraj onazovanja	ob	Zračn. tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačn. 0-10	Padavine mm
Ljubljana . . .	7.	771.3	3.3	brezv.	megla	
Ljubljana . . .	14.	768.5	0.8			
Ljubljana . . .	21.	768.7	1.6			
Zagreb	7.	769.4	1.0			
Beograd	7.	767.7	3.0		več. jas.	
Dunaj	7.					
Praga	7.	769.7	1.0	jug. zap.	megla	
Inomost	7.					

Solnce vzhaja ob 7 8 zahaja ob 16-25, luna vzhaja ob 13-20, zahaja ob 23-38. Barometer nižji, temperatura nižja

Izboljšanje vremena, ki je nastopilo pred tednom dni, je bilo posledica nastopa visokega zračnega tlaka. Maksimum zračnega pritiska se je nahajal že v poprečnem tednu in je silil proti srednji Evropi, toda pri nas dolgo ni mogel prevladati, ker se je južno od Alp trdovratno držala depresija. Pred tednom pa se je visoki tlak razširil tudi proti jugu, odrinil nizki tlak na morje na skrajnem jugu in odslej se je večina Evrope nahajala pod gospodstvom visokega zračnega tlaka. Zvedrilo se je in zjasnilo; prevladala je vzhodna struja v ozračju ter dovajala hladnejši zrak z Rusije. Ko se je v drugi polovici tedna popolnoma zjasnilo in je hkrati zavladalo brezvetrno vreme, je po mnogih predelih nastopila megla in znatnejši mraz. Slično vreme kot mi imamo tudi po vsej srednji Evropi, no Franciji in deloma v Angliji. Južna Evropa ima še

vedno toplo jesen. V severni Rusiji, kjer je padlo precej snega, je nastopil izredno hud mraz s temperaturo 20 do 30° C pod ničlo; ta veliki val mraza se pomika z Ledenegega morja proti jugu. Nasproti no pa so v Skandinaviji zopet prevladali zapadni vetrovi, ki dovajajo toplejši oceanski zrak; zato je tamkaj, dasi daleč na severu, precej topleje nego v srednji Evropi. Dočim je znašala n. pr. v četrtki zjutraj temperatura v Parizu ali v Varšavi 3° C pod ničlo, je kazal termometer v vsej Skandinaviji od Danske do severnega konca 3 do 6° C nad ničlo. Padavine so imeli v večji meri v preteklem tednu le na skrajnem jugu in daleč na severu v Skandinaviji. Zato so se vode povsod zopet umirile. Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Precej jasno, nekoliko topleje

GAZELA MILO

Iz življenja in sveta

Kraljica Aleksandra

Kakor smo že poročali, je v petek popoldne umrla v Londonu kraljica Aleksandra, vdova pokojnega angleškega kralja Edvarda in mati sedanega kralja Jurija. Bolehala je že dali časa na srčni hibi, ki ji je sedaj podlegla v visoki starosti 81 let. Kralji Jurij je bil ravno na lovu, ko je dobil vest o rapidnem poslabšanju materine bolezni, a ko je prišel k bolniški postelji, je bila kraljica že mrtva.

Kraljica Aleksandra je bila svakinja ruskega carja Aleksandra III., sestra grškega kralja Jurija I. in sorodnica nemškega cesarja Viljema.

Kakšna bo letošnja zima?

O letošnji zimi se je že dosti govorilo in pisalo. Strokovniki so primerjali letne čase zadnjih let in so prišli do zaključka, da imamo pričakovati letos pozimi zelo ostro vreme. Posebno iz Francije prihajajo napovedi, proti katerim se veda zavarovati samo s kožuh. Neki vremenoslovec, član Francoske Akademije, je izračunal, da se ponavljajo izredno ostre zime vsakih 185 let, to je vsako četrto mesečno-solnčno dobo. Na koncu te periode prideta solnce in mesec v isti položaj napram zemlji. Ta pojav povzroča izvestne izpremembe v klimatičnih razmerah in se ponavlja letos, vsled česar moramo sigurno računati z nemilim vremenom. To je seveda le eno mnenje. So namreč tudi učenci, ki pravijo, da se na meteorologe ni mogoče zaneseti, ker se v glavnem ravnajo po momentani konstelaciji izprememb v atmosferi in radi tega vreme je pogajajo, ne morejo na ga točno napovedati. Zato bomo o letošnji zimi lahko govorili s sigurnostjo šele tedaj, kadar jo bomo — prestali.

Naraščanje Tokia

Meseca oktobra je bilo na Japonskem ljudsko štetje, ki je ugotovilo, da ima glavno mesto Tokio okroglo 2.475.000 prebivalcev, to je za 110.000 duš manj v primeri s štetjem pred velikim septemberskim potresom leta 1923, ki je zahteval nad četrtilijona mrtvih. V dveh letih se je Tokio že precej obnovil in s tem je tudi število prebivalstva naraslo, vendar je še nad 100.000 manj v glavnem mestu dežele Vzhajajočega solca.

Štetje je nadalje pokazalo, da število prebivalstva v središču mesta nazaduje, da pa zato naraščajo predmestja in sosedne občine, kjer je sedaj 955.000 ljudi več. V mestnem pomerju, ki ima premer kakih 15 kilometrov, je sedaj malo občin, ki bi bile velika mesta. Toda v bližnji in daljni okolici jih je vse polno in so med njimi kraji, ki imajo po več stotisoč prebivalcev. Sedaj dela japonska vlada na to, da se vse te občine v bližnji in daljni okolici združijo v eno, v Veletokio, ki bo kmalu ustvarjen.

Ko se to zgodi, bo imela velika tokijska občina skoraj sedem milijonov prebivalcev in bo s tem na tretjem, če ne na drugem mestu na svetu. Veliki Tokio bo glede števila duš resno konkuriral New Yorku, ki že sedaj tekmuje z Londonom, kar se tiče prebivalstva. Znano je, da se Japonci izredno hitro množijo in da jih bo kmalu 70 milijonov. Ker je bilo zadnji dve leti več velikanskih ka-

astrof v Tokiu, potresov in požarov, se sedaj neverjetno mnogo zida, tako da bo v dveh do treh letih izginila vsaka sled zadnjih nesreč. Tokio se tako silno dviga v vsakem pogledu, zlasti pa v trgovskem in industrijskem, da je odstotek naraščanja prebivalstva veliko večji kot v New Yorku ali Londonu. Zato je precej verjetno, da bo v kakih 10

do 15 letih Tokio, ki je bil malo pred vojno menda na osmem ali devetem mestu glede števila prebivalcev, največje mesto na svetu.

To je zopet memento belopoltnim plemenom, naj mislijo na bodočnost in računajo z vedno večjo rumeno nevarnostjo, ki ogroža ves svet.

Lev kot domača žival

V teh dnevih, ko gledamo na platnu divje zveri, je dvakrat zanimivo, kar piše znani angleški krotitelj zveri major Drake v «Daily Express» o metodah, ki jih mora človek uporabljati, če si hoče pridobiti naklonenost kralja živali — leva. Stvar morda za nas ni aktualna prvga reda, vseeno na je zanimivo čuti primer, da se lev utegne tako navaditi na človeka, da ne more več brez njega živeti. Pa čujemo, kaj pripoveduje o tem major Drake:

Imel sem pred leti leva, Billy mu je bilo ime. Ko je izbruhnila vojna in sem moral oditi na fronto, sem bil prisiljen oddati ga neki menažeriji v Manchestru. Toda lev se nikakor ni mogel privaditi na nove razmere; moša odsotnost mu je šla tako k srcu, da je trdovratno odklanjal vsako hrano in neti dan po mojem odhodu je pocinil brez slehernega vidnega znaka bolezni.

Kdor si hoče pridobiti levovo zaupanje, mora dnevno prebiti pri njem najmanj tri do štiri ure v kletki. Krotitelj da vsakemu levu ime, in lev sliši na to ime šele takrat, kadar je izpušil

ali z obojimi naenkrat na piedestal, ki je nalašč v ta namen v kletki postavljen — to je prvo, česar navadno leva nauče — mu vrže krotitelj kot nagrado večji kos krvavega mesa. Ko ga lev pogoltne, se stvar nadaljuje toliko časa, dokler kralja živali ne mine potrpežljivost in lakota. Drake pripoveduje, da je nekoč doma vzgojil mladega leva, ki ga je potem, po šestmesečni dresuri oddal menažeriji. Od tistega trenutka se lev ni več zmenil zanj ter se je popolnoma posvetil, da se tako izrazimo, svojemu čuvaju, ki mu je donasal hrano. Poleg tega pa je sklenil intimno prijateljsko vez s psom, ki mu je bil v detinski dobi njegov najljubši prijatelj pri igranju. Pes, ki je vzgojen skupaj z levom, ostane vedno gospodar situacije in se kralja živali niti najmanj ne boji. Preje bi skoraj smeli trditi obratno...

Tako piše o levu major Drake. Če je vse res, seveda ne moremo jamčiti. Vsekakor pa je gospod Hagenbeck drugega mnenja. Kdo ima bolj prav, je težko odgovoriti, kajti vsaka stvar na svetu je individualna.

se skupaj proti gospodarju. Če je lev enkrat premagal svojo naravno bojazan pred človekom, potem je čas začeti s krotitjem in dresuro. Najbolje je leva dresirati malo poprej kakor je lev navajen dobivati hrano. Ker je lev takrat posebno lačen, je izredno živahen in za kos mesa bi storil vse, kar bi bilo v njegovi moči. Krotitelj vodi leva z bičem, ki ima na koncu vrvice privezan kos konjskega mesa. Če se enkrat lev postavi s prednjimi ali zadnjimi nogami

pravno te gni je vzdrujal po parških ulicah ogromno senzacija neki Amerikaneec, ki je vodil na pasji veržici poleg sebe močno odraslo levino. Vdomačena je bila tako, da se je z njo mirno sprejaljal po najzibavnejši promenadi, ne da bi izzval kak incidenti. Policija ga je hotela sicer sprva v njegovih ekstravagančnih spreobidih ovirati, ko pa se je prepričala, da je levinja res popolnoma krotka in vdomačena, mu ni delala nadaljnjih sitnosti.

Grabežljivost nemških knezov

Ze večkrat se je «Jutro» bavilo s Hohenzollernci in zlasti zadnjim nemškim cesarjem Viljemom, ki trosijo narodu pesek v oči in pravijo, da se imajo boriti z gmotnimi težkočami in da žive vse prej kot stanu primerno. Našli smo že, kaj vse zahtevajo nazaj od pruske države, češ da jim morajo povrniti vse ono, kar so izgubili v dneh prevrata, in še mnogo več. Grabežljivost odstavljene dinastije preseda že tudi Nemcem samim, kakor vidimo iz naslednjega.

Pruski deželni zbor se je v soboto bavil z vprašanjem odpravnine Hohenzollerncem. V debati je imel daljši govor tudi demokrat Barteld, ki ni govoril o svojem bivšem monarhu baš devotno. Rekel je, da bi bivši knezi gotovo pridobili na simpatijah v Nemčiji, ako bi se ravnali po bedi, v katero je

pahnila narod vojna in ako bi kazali, da hočejo osebno biti deležni uboženja države. Toda nemški knezi so šli po vojni po drugi poti. Zlasti zadnji pruski kralj in nemški cesar kaže naravnost neverjetno spretnost, da zaigra še ono trohlico simpatije, ki je ostala v širokih plasteh njegovih bivših podložnikov. Po slane Barteld je rekel, da so Viljemove zahteve do pruske države, ki je na robu propada, tako gorostasne, da bi postali Hohenzollernci ne samo najbogatejši ljudje v Nemčiji, ampak bi se prav lahko kosali z državno, kar se tiče premoženja.

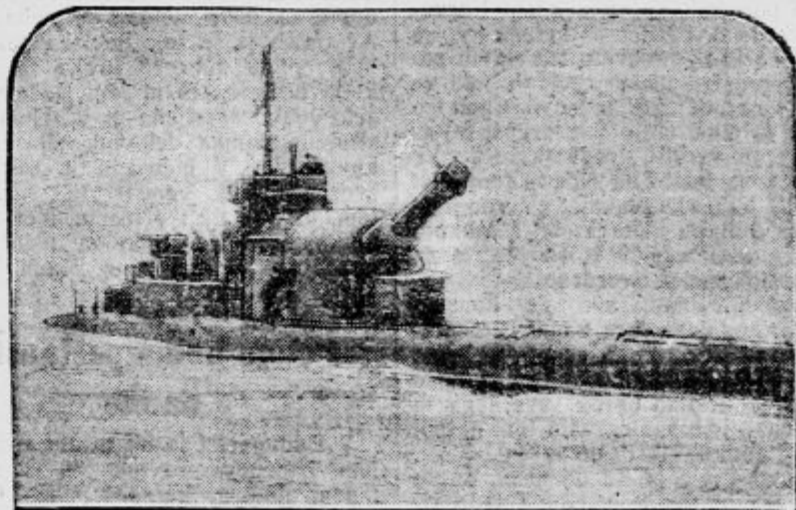
Barteld je zahteval, naj predloži vlada zakon, veljaven za vso državo, ki naj v načelu uredi odpravnino bivšim knežjim domovom na nametni podlagi in naj jim da le toliko, da lahko izhaja kolikor toliko svojemu bivšemu stanu primerno. Ne pa da tirajo državo v popolno propast.

S požrešnostjo Hohenzollerncev se bavijo danes vsi listi, ne samo v Nemčiji,

il, ampak tudi po vsem svetu. Splošna sodba je, da gre odstavljenim nemškim knezom je malenkost. Ostane naj jim le zasebna lastnina, ki je itak ogromna. Po možnosti naj bi se jim dala kak malenkostna odpravnina, ne pa mili-

iarde, ki jih protizakonito zahtevajo. Ako bo Nemčija ugodila zahtevam svojega bivšega tlačitelja, bo s tem dokazala, da v njej še vedno prevladuje Viljemov duh. In to si bo svet zapomnil.

Strašna smrt na dnu moria

Ponesrečeni podmornik «M 1».

V petek smo obširno poročali o tragičnem koncu velikega angleškega podmornika «M 1», ki se je potopil 15 milj južno od Devonporta. Na podmorniku je bila posadka 73 mož, med njimi pet oficirjev, ki so morali, zaprti v potopljenem podmorniku, umreti strašne smr-

minutni molč, nakar je vojaški duhovnik intoniral himno za «one, ki so v nevarnosti na morju». Po himni, ki jo je pelo celokupno moštvo, je opravil duhovnik zadušnico, ki jo je končal z besedami: Pričakuemo vstajenja njihovih teles, ko bo morje vrnilo svoje mrtve. Godba je zasvirala državno himno. Sledil je mornarski pozdrav.

Nato so spustili mornarji v morje štiri velike vence, ki so jih poslali poveljnik atlantske vojne mornarice, poveljnik podmornikov, angleški prestolonaslednik in angleška vlada, kakor tudi vence in šopke svojcev ponesrečenih mornarjev. Nemški potapljači v Plymouthu, ki čakajo tam na ugodno vreme, da preiščejo na kraju nesrečnega morja, so poslali brezzično brzojavko, v kateri pravijo, da so duhovno združeni z angleškimi mornarji, ki žalujejo nad teklelim grobom nesrečnih žrtev.

Kapetan Murray Carrie.

ti na dnu globokega morja. Po mnenju nekoga pomorskega strokovnjaka se je zgodila strašna nesreča najbrže zaradi defekta pri motorjih in se podmornik ni mogel več dvigniti na morskovo površino, ker je bil preobložen s težkimi topovi.

Poveljnik ponesrečenega podmornika je bil Murray Carrie, 30leten mož, ki je bil poročnik jedva eno leto. Zapustil je mlado ženo in pet tednov starega otroka.

Morveško ribje olje (Dorsch)
in emulzijo garantirano prisojno, medicinsko pripravila lekarna Bahovec, Ljubljana, (pri čevljarskem mostu).

Marija Aksarina

Po velikih prestolih zapadne Evrope žanje v zadnjem času cele triumfe ruska igralka Marija Aksarina, ki jo vse časopise izredno hvali. Nedavno je bila v Mediju, kjer sta se pojavila tudi

kralj in kraljica dveh njenih nastopov. Najo je z enakim uspehom gostovala v Londonu in sedaj nastopa v pariškem «Theatre des Arts Decoratifs», ki je že 14 dni vsak dan razprodano.

Moški čevlji

visoki iz črnega holca, elegantna oblika, prvovrstni za Din 217 — kakor tudi vsi ostali čevlji se dobe, dokler traja zaloga, v detajlni trgovini na Erjavčevi cesti 2

Fran Derenda & Cie.,
Ljubljana.

6800-1

Klobasa in ljubezen

V patriarhalnem mestecu blizu stolne Ljubljane je živela žničkova Gabrijelca, ki je naličila povsem balončku, ki ga čez noč v gorški koči privežeš ob stol ter se zjutraj ne more povzpeti do stropa, vendar pa še v višini pljuvalnika leždi nad tlom. Enačila je tudi lilijam na polju, ki ne sejejo in ne za tjejo, ki jih pa vendar redi nebeški oče... Zakaj živele je od vdovine, ki jo je oremala iz blazine družstva «komisionarjev» r. z. z. o. z., kjer je njen pred nekakimi devetimi leti umrl Jakob bi, dolgoletni član predsedništva in poleg tega je zalivala grobove! Kadar je na Zalah odbila tretja ura popoldne, je vzela v roke svojo zelenoboino škropilnico ter se napotila po strmi poti na pokopališče. Tu je imela v oskrbi skoraj 15 rodbinskih grobov, čijih zalivanje je vršila v abonmaju.

In iz njenih pegavih rok je v vročih dnevih čez kličnike in roževce lil krotek dežek. Številno izpraznjenih škropilnic je odgovarjalo vsoti določenega honorarja. Preko groba Hutaževnega Drečeta je izlivala pravcata povodeni, kot bi si hotela pripraviti nožno kopel... dočim pa poleg ležeči pismonoša ni baš

trpel pod utrgom oblaka... Sicer je pa njena naklonenost bila vzvišena nad roistvom, staležem in honorarjem.

Pogostokrat je po zadnjem brizljanju govorila skozi rože, travo in zemljo z mrtvecem v grobu na način, kakor bi, recimo, govorila skozi pritično okno s hišno oskrbnico. Tako nekako, kot bi skozi kuhinjsko steno klicala svojo gostacino na kavo... ali pa da je žigalo že zadosti vroče...!

«Kaj, ti, Klicabirt, kdo bi si mislil, da bo tvoja Marička preko noči postala branjevka... včeraj sem bila pri ajei na štantu, pa misliš, da mi je plačala? Ze pol leta mi dolgože za zalivanje tvoje groba! Toda vsak teden dve židani flor nogavici strgati, to zna... in na tvojim grobu bi lahko rastle gobce, to bi je bilo vseeno... tej cafuti! Toda prihodnje vzamem škropilnico ter ž njo tako dolgo hitem v njeno halogasto bubi-frizuro, da me bo živ dan pomajla!»

Mrtveci za njo niso bili mrtvi. Oni so bili njeni odmevalci in stari poznanci, in Gabrijelce bi ne zdelala kap, čim bi mrtvec iznenada spoznal na svoji nagrobnik ter jo opozoril: «Maio več vodke bi mojim nagrobnikom pač ne škodovalo, Gabrijelca!»

Sicer je živele v nevzvalovanem duševnem miru tja v en dan. Sedaj je sla-

herni večer čitala roman: «In ljubezen tiči na vsakem potu...!» Gabrijelca ni poznala odvečne ljubezni, čeprav je imela še uric kot cvetoče češpljivo drevo, polno cvetja in isenskih oljuh. Včasih je pri čitanju romana povsem mehanično pogledala skozi okno, kakor bi stikoma s tem morala mimo priti ljubezen. Toda v «Sajspolhu», ki je tekel tik ulice, so igrali le prazne steklenice, medicinske flašice in vbopljene mačke. In od nekdanjih medenih spominov tudi ni imela prida užikov. Če je rajni njen Jakec pozno v noč primahal domov, je stonjšče že vnanrej zadšalo po vinskih duhovih, kakor če bi z vinom preobložena voz zašel v žganjarno... Jakcu, ki je bil vajica prenosna klavirjev, se je v takih urah vse svet dozdaval lahek kot perje... In kmalu so leteli netrolejka, valjar in krožniki po tleh. Sicer je bil na sila dober človek. Posebno po procesiji na Tolovo, ko je smel držati za drog «Neba» ter je do večera dišal po kadilu... V njegovih zadnji uri mu je Gabrijelca še enkrat napolnila kozarek ter mu obličila, da se bo vseh zakonskih izkušnjav vzdruževala, če bi ž njim šlo proti koncu. Na kar je nastal okrog Jakec mrak, v katerem je zgoril konec svojega podzavajnika zamenjal z vrčem, potiskajoč ga v usta — ter je tako

vsplaval... Svesta si obljube, je Gabrijelca odsihdob živele brezzena — do danes, ko je solnce goriko kot razstajen umetni med hitelo preko streh in ulic. Zrak je vibriral vročine, kakor bi se na vsakem koncu na raznih pekli voli in klobase.

In Gabrijelca je s svojo škropilnico hitela od groba do groba. Koncem pohoda je prišla zopet do groba svojega Jakeca. Sedla je na granitni kamen, izvekle iz pompadurke klobaso ter počela lupiti.

Tedaj na je šel mimo grobar Mihec. Pred seboi je na naličino konico nabadal papirne odmetke ter jih metal preko žaluzi čez zidovje... Kot nepravilno stavlien vzklical, ki je v večni nevarnosti, da se vsak trenotek zradira!

Mihec je ravno premišljal, da li bi se moral zopet briti, ko mu pod nosom zadši klobasa. Gabrijelca je tedaj sedela ravno pred njegovimi nogami. Od razmotrivanja se je sedaj opel na predložbo hrivite in že si je v duhu odrezal kos Gabrijelčine klobase, čije črevo je izohesila v velavie žalupe, da je zgleдалo kot okrasek božičnega drevesa.

Mihec je imel doma angora mačka, za katerega je nabiral klobasne odnadke, ki jih je uvezaval v svoj robec ter jih zvečer mačku navezal na rep.

«Slišite, Gabrijelca, ali boste kožo tudi pojedla?» jo je ogovoril.

«Ne, to že lahko imate... pustila sem na koži celo malo klobase...» In globoko molžirčje je mahoma prepolnilo obširno prostornost njene notranjosti. Dala mu je še več.

In Mihec se je v tej miloti vidno tajal. Ves njegov uradni nimbus je od njega zdrčal kakor ledenik v dolino. Spomlad je zrla iz njegovih zenic, ki so zgubila svojo sličnost z biliardnimi krogliami ter se nakitile z bleskom električnih žarnic, z leskom zasilnih svetilk na gledaliških galerijah. Obesil je svojo uradno čenico nad Jakčevo bronisirano votivno tablico.

Gabrijelca je videla le še, da je naslov njenega romana zasjal kot svetloplisna reklama... «In ljubezen tiči na vseh potih...» Vse okrog nje je bilo tanečirano s počevajo nalenpljenimi znakami... Le Mihčeve mustače so še segale v njeno obzorje. Igrala se je ž njim kakor z dresiranim slepovozem. In Mihec je odšel no vino.

Zdavno je že noč prevlekla nebo s črnim kitaiskim tušem, ko je Gabrijelca z grobarjem Mihcem še vedno sedela na Jakčevem granitnem spomeniku ter — pila.

Mihec je vrč postavil sredi groba, raz

Zopet ekspedicija na sever

Poleg Amundsena in v megleni daljavi tudi Nemca «dr. Eckenerja» vzbujajo največjo pozornost francosko - norveška polarna ekspedicija, ki nastopi najbrže že prihodnje leto svojo pot na sever. Posebnost te ekspedicije je, da ima več manjših ladij posebnega tipa. Na čelu te ekspedicije stoji francoski pomorski poročnik Sales in znani Norvežan Sverdrup. Francoski ministrstvi za mornarico in za prosveto sta stavili potrebna sredstva na razpolago, da se omogoči ekspedicija. Javnost se mnogo zanima za male ladje Sverdrupa, o katerih pa se varuje stroga tajnost. Ve se le, da se gradi na Norveškem šest posebnih ladij, ki plavajo po vodi, pa splezajo tudi na suho in se z lahkoto gibljejo preko ledenih plošč. Načrte za te ladje je izdelal Sverdrup.

Ekspedicija namerava že koncem aprila prihodnjega leta zapustiti Spitzberga proti severu. S seboj bo imela tudi dve vodni letali, s katerima hoče preiskati pokrajino okrog severnega tečaja. Spustiti se nameravajo tudi na pol in ostati ondi kakih 10 do 12 dni.

Z druge strani pa se doznava, da so se pri gradbi teh tajstvenih ladij — dvoživk, pojavile nepričakovane težkote, in da ekspedicija prihodnje poletje nemara še ne bo mogla nastopiti svoje vožnje.

Epilog k procesu grofice Bothmerjeve

Berlin, 18. nov.

Kakor je »Jutro« že poročalo, je morala grofica Bothmerjeva takoj po obsodbi nastopiti kazen. Sodišče ni ugodilo prošnji njenega zagovornika, ki je nastopil za to, da bi se kazen za nekaj časa odgodila. Ob trideset urah enajsto uro zvečer je obsojena sedla v avtomobil, katerega je najela sama, in se je odpeljala v spremstvu stražnikov v zapore, ki ležijo na Linienstrasse. Pred poslopjem se je zbrala precejšnja množica radovednega občinstva, ki je hotelo videti, kako bo dama izstopila in odkorakala v ječo. Policaji pa so ljudi razpršili in predajo grofice v jetnišnico se je izvršila brez incidenta.

Se pred grofico pa je ravnateljstvo jetnišnice dospela vest, da namerava obsojena izvršiti samomor. Radi tega so odvzele strežnice in čuvaji obsojenki ves nakit, steklenice, čaše in krožnike, katere je prinesla s seboj. Tudi jedilno orodje ni smelo ostati v posesti grofice. Bothmerjeva je radi tega omedlela. Glas no je zadrževala svojo nedolžnost in plakala. Ko se je osvestila, je vprašala, kam so izginili njeni predmeti. Strežnica jo je potolažila, da jih dobi nazaj, kadar jih bo potrebovala. Po teh besedah se je grofica vidno umirila in legla spat. Noč je prebila dobro, naslednje jutro pa je velela poklicati zagovornika, kateremu je naložila vložiti vzklik na sodišče, da se doseže revizija obravnave.

Demokratičen lord

Lord Apsley, konservativni poslanec angleškega parlamenta iz Southamptona, se je hotel sam prepričati, kako se da zaslužiti v Avstraliji. Iz te dežele so namreč prihajale o možnosti zaslužka vesti, ki so si druga druga nasprotovale. Ene trdijo, da vlada v Avstraliji velika beda in zato strašna brezposelnost, druge pa vedo povedati in je deloma tudi razvidno iz uradnih statističnih podatkov, da v Avstraliji ni slabega zaslužka za onega, ki hoče delati.

Lord, ki je najstarejši sin grofa Bathursta in kot tak član visokega angleškega plemstva, se je odločil, da gre sam v Avstralijo in da poprime za vsako delo, da bi se tako na lastne oči prepričal, kaj je pravzaprav na stvari. Nadel si je ime svojega sluze, ki ga je imel za časa vojne, Georgea Botta, in je popolnoma neopazen potoval po petem delu sveta kot navaden delavec. Pred kakimi osmimi meseci je prišel v Avstralijo. Najprej je nastopil službo kot poljski delavec na farmi, kjer je delal za 20 šilingov (približno 270 dinarjev) na teden in ob popolni preskrbi. V tej službi je lord dobil vpogled v razmere v avstralski živinoreji. Šel je dalje in se udinjal pri kmetu za hlapca, kjer je večinoma pasel živino in delal na polju. Najljubše delo mu je bilo oranje. Čez nekaj časa je obesil tudi to

službo na klin in šel v rudnike, kjer je opravljal vsakovrstno delo. Ko je do dobri spoznal razmere tudi v tej stroki zaslužka, je šel med transportne delavce in vozil po cestah cize. Po dobrih osmih mesecih se je lord Apsley pred par dnevi vrnil domov na Angleško in objavil svoja opazovanja.

Poslanec pravi na podlagi lastnih izkustev, da v Avstraliji nikakor ni težko dobiti zaslužka; seveda je treba delati. Avstralija je še zelo deviška dežela, ki nudi obilno dobrega kruha za onega, ki je podjeten in ni len. Dežela je še zelo redko naseljena in v zelo mnogih strokah manjka delovnih sil. Zlasti v kmetijstvu. V industriji je res nekaj brezposelnosti, vendar tiči vzrok v tem, da vse tišči v mesta, kjer naravno kmalu ni več prilike za zaslužek. Na deželi pa se vsakomur obeta bodočnost.

Polom budimpeštanske banke

V Budimpešti je bil te dni zopet polom bančnega zavoda, ki je spravil mnogo ljudi na beraško palico. Gre za banko Josipa Langa, ki je imel že mnogo let v bližini zapadnega kolodvora skromno menjalnico.

V ponedeljek je Lang nenadoma izjavil, da je zašel v plačilne težkoče in da mora ustaviti izplačila. Par ur potem je bilo prijavljenih policiji že 160 kazenskih ovadb. Lang je imel številno klijentelo, ker je bil njegov drug Koch svojčas detektiv pri policiji v Budimpešti in je izrabil svoje mnogostranske zveze za pridobivanje klijentov. V torek je prišel Lang na policijo in povedal, da je njegov glavni blagajnik in drug Koch poveril skoraj vse denar in izginil. Policija je napela vse sile in kmalu potem iztaknila Kocha na stanovanju njegove prijateljice in ga prijel.

Defraudant, ki se rad imenuje »vitez Koch«, je bil svojčas detektiv varnostne straže v Budimpešti, pa je moral zapustiti službo, ker se je kompromitiral za sovjetske vlade. Znan je bil tudi na dirkališčih v Budimpešti in na Dunaju, kjer je strastno igral in zgubil velikanske zneske. Doslje cenijo poverljivost zneske na dve milijardi madžarskih kron (nekaj manj kot 2 milijona dinarjev). Pri zaslišanju je Koch izjavil, da je zadnji dve leti izgubil v raznih igralnicah in na dirkališčih velikanske vsote. Policija je prišla tudi Langa, ker sklepa, da je Koch postopal z njim spoznavno.

Oškodovanci naravnost oblegajo policijsko ravnateljstvo v Budimpešti, ker hočejo zvedeti, kaj je z njihovim denarjem. Oškodovani so večinoma obrtniki, trgovci in delavci.

Samomor — kače

Pred kratkim se je pripetil v Hamburgu dogodek, ki je vzbudil med prebivalstvom izredno pozornost. Ravnateljstvo zoološkega vrta je namreč objavilo vest, da je ena izmed najlepših kač, kar jih ima zoološki vrt, boa constructor, ki so jo šteli med najčudovitejše eksemplare njenega rodu, — storila samomor, in sicer na povsem nenavaden način.

Kača, ki jo je prišla nenadna lakota, je melanholično stikala po svoji stekleni kletki za hrano, ko se je naenkrat njen nos zadel ... ob njen lastni rep. Bona se je brez premisleka vrgla na nenadejani plen, zapčila vanj svoje dolge, ostre zobe ter začela pohlepno goltati svoj lastni rep.

Upravičena je domneva, da se kača ni zavedala — vsaj sprva ne, — da pozira del svojega lastnega telesa. Ko pa je spoznala svojo usodno zmotu, je utegnola biti že davno prepozna, zakaj njeni zoble so se pregloboko zapčili v dozdevni plen. Kača se je na svojem repu zadušila. Ko so drugo jutro prišli pazniki v njeno kletko, da ji prinesejo hrano, so našli v njej velik zelenkast obroč brez življenja, ki je zelo nalikoval simbolični sliki, predstavljaljoči večnost (kača, ki požira svoj rep).

Neprostovoljni samomor boe je vzbudil, kakor omenjeno, med prebivalstvom veliko zanimanje. Najbolj pa je priseneetil ravnateljstvo zoološkega vrta, zakaj kača je imela vedno dovolj hrane na razpolago in ni nikdar kazala znakov nezadovoljnosti.

Najlepše darilo za Miklavža in Božič!

Radio aparat

s katerim si otvorite svet! Le majhni nabavni stroški.

Oglejte si in preizkusite ga v trgovini

J. GOREC, palača Ljubljanske Kreditne banke.

Izkupil jo je

V petek zvečer je hotel nekdo vdreti v veliki hotel v Berlinu, pa je moral svojo drznost drago plačati. Vlomilec je splezal na zunanji strani hiše po žlebu navzgor do prvega nadstropla in skočil skozi okno v sobo.

V tem trenutku sta stopila v sobo zakonca, ki sta prišla malo poprej iz Curiha in se nastanila v hotelu. Prvi hip sta se zakonca ustrašila, ko jim je z okna stopil nasproti mož z nabitim revolverjem v roki. Gospod, znan švicarski sportnik, si je kmalu opomogel od prvega strahu in se vrzel na vlomilca, ki je ustrelil. Kroglja pa je lahko ranila Švicarja na čelu. Gost je imel prisotnost duha in je pograbil vlomilca, ki ga je kratkoma vrgel skozi odprto okno.

Drzni vlomilec je priletel skozi okno na pločnik in obležal z zlomljenimi nogami in počeno lobanjo; dobil je tudi hude notranje poškodbe. Takoj je prihitela policija, ki ga je prepeljala v bolnišnico. Zdravniki dvomijo, da bo okrevljal. Redarji so takoj razčiščili Švicarja in njegovo ženo, ki sta jima niti kako je prišlo do tragičnega dogodka.

Obubožani nadvojvoda

V Salzburgu se je vršila te dni pod predsedstvom sodnika dr. Mavera zanimiva obravnava. Sedemindvajset bivših uslužbencev bivše nadvojvodske hiše toskanske je tožilo upokolenega generalnega polkovnika Jožefa Ferdinanda Habsburškega radi odnosa iz službe brez odpravnine. Tožitelje je zastopal odvetnik dr. Zalman z Dunaja, toženca za advokat dr. Bachrach. Sodišče je zaslilo služničad in toženca v priče. Slednje so izpovedale, da živi nadvojvoda sedaj v zelo skromnih razmerah. Ima namreč samo 573 šilingov pokojnine mesečno. Včasih je bilo popolnoma drugače. Toskanska hiša je imela svoj poseben družinski fond, v katerega so se stekali dohodki posestev Schlackenberga na Češkoslovaškem in nepremičnin v Toskani. ČSR, na le ondotna posestva zaplenila ter jih proglašila za državno last; Italija je storiila takisto. Kar je imel nadvojvoda denarja, ga je zabil v vojno nosiljo. Na ta način je prišel ob vse. Če ne bi imel pokojnine kot bivši oficir, bi moral prositi ali umreti od lakote, hoditi gol in bos ter se obseliti na prvo vejo.

Dunajski Babilon

Avstriji kaj radi trde, da je njihovo glavno mesto Dunaj skozi in skozi nemško. Da pa temu ni tako, dokazuje že dejstvo, da je pred vojno veljal Dunaj za — največje češko mesto, ker je prebivalo v njem več Čehov kakor pa v Pragi sami. To se zdi na prvi mah neverjetno, je pa le res.

Pred vojno ni bila Praga še tako velika kot je dandanes, ko ima nad 700.000 prebivalcev, odkar se je kmalu po prevratu združila s sosednjimi mesti v eno občino, prestolico Češkoslovske republike. Še pred kakimi 20 leti ni imela Praga mnogo nad 300.000 prebivalcev. Na Dunaju pa je takrat stanovalo toliko Čehov in tudi Slovkov, da je bilo njihovo število večje kot v takratni Pragi, ki je imela izredno mnogo Nemcev. Nekaj podobnega je bilo pred vojno s Trstom, ki je bil največje slovensko mesto in je stanovalo v področju tržaške občine z vsemi predmestji več Slovencev kot v središču Slovenije, Ljubljani. Dandanes je to seveda drugače. Po prevratu se je toliko Čehoslovakov izselilo z Dunaja, da je največje njihovo mesto postala njihova naravna prestolnica Praga, kakor se je tjo zgodilo tudi z Ljubljano.

Zanimivo je, kakšen je Dunaj v na-

rodnostnem in jezikovnem oziru po vojni. Tudi po prevratu je ostal Dunaj še vedno Babilon, kar se tiče prebivalstva. Na razpolago imamo statistiko avstrijskih oblastev po ljudskem štetju z dne 7. marca 1923. Tedaj je imel Dunaj 1.865.780 prebivalcev in je torej za skoraj četr milijona duš manjši, kot je bil pred vojno, ko je stal glede števila prebivalstva v isti vrsti s Chicagom, to je nad dva milijona ljudi. Leta 1923, je bilo na Dunaju avstrijskih državljanov 1.632.590, inozemcev pa 223.190. Med temi je bilo največ češkoslovaških državljanov češkoslovaške ali nemške narodnosti. Naših severnih bratov je na Dunaju 119.595, to je 51,29 odst. vseh inozemcev in 6,41 odst. skupnega prebivalstva Dunaja. Številke se do danes niso mnogo spremenile.

Za Čehoslovaki pridejo poljski državljani brez razlike narodnosti, ki jih je okroglo 40.000 Madžarov je 20.000, Nemcev iz rajha 15.000, Rumunov 10 tisoč, Jugoslovenov 9000, Italijanov 4000 itd.

Kar se tiče jezikov, je bilo leta 1923, na Dunaju 1.745.426 Nemcev, med njimi 1.575.277 domačinov in 170.149 inozemcev. Čehoslovakov je bilo vsega skupaj po jeziku 81.344, od teh avstrijskih državljanov 48.352 in ostanek 32.992 inozemcev, večinoma češkoslovaških državljanov.

V odstotkih je imel pred dvema letoma in pol Dunaj, kjer prebiva skoraj ena tretjina vseh Avstrijcev, od skupnega števila duš 4,36 odst. Čehoslovakov, ki stanujejo večinoma v X. in XX. okraju, ki sta bila že tudi pred vojno najbolj češka, tako da so imeli Čehi in Slovaki včasih v njih večino.

× **Posledice prevelikega bogastva.** Skof dr. Thirkfield v Chattanooga v Zedinjenih državah je imel pred kratkim na zborovanju metodističnih škofov v Buffalu žgo govor, v katerem je žigosal razkošje in ekstravaganca, ki so se razpasle v Ameriki. Rekel je, da proti Ameriki nevarnost, da pozablja na dolžnosti, ki jih ima na svetu. »Zedinjenim državam proti huda nevarnost s strani prevelikega bogastva«, je dejal skof »in teža zlata, ki se steka k nam iz vsega sveta, nas tišči k tlom. Po vojni smo postali neverjetno bogati, toda kažejo se že škodljive posledice tega zla v vedno večji potratnosti, razkošju, brezskrbnosti in korupciji. Nevzdržno drvo po poti, po kateri je korakal stari Rim pred svojim padom!«

× **Iz dežele ledu in snega.** Oddelek severozapadne kanadske policije na konju se je te dni povrnil iz Baffinsove dežele, kjer je bil nad leto dni na raznih ekspedicijah. Pasturja je v tem času napravila nad 3700 kilometrov na jugu na konju, na severu pa s psi in sanmi. Glavna naloga tega policijskega oddelka je bila, da preišče razmere v Kevalu, kjer so lani fanatični Eskimi umorili dva misijonarja.

× **Amundsena ekspedicija.** »Aften Avis« v Oslu piše, da je podpisal šved Malmgreen pogodbo, da se udeležijo prihodnje poletje Amundseneve ekspedicije v Severne polarne kraje. Malmgreen je bil meteorolog pri Amundsenu ekspediciji z ladjo »Maud«, ki se je pred par meseci poveljala s svojega triletnega potovanja iz pokrajine večnega ledu. Najbrže hosta tudi kapitan Wisting in Hansen, ki sta se tudi udeležila te ekspedicije, spremljala Amundsena na sever.

× **Konec sveta — 6. februarja 1926!** Ta ali oni izmed naših čitateljev se bo morda še spominjal senzacionalnih prorok, ki jih je podal pred dobrim letom častivredni gospod Robert Reidt, prorok po poklicu. Prekoval je namreč, da bo nastopil 6. februarja 1. 1925. konec sveta. Seveda je bilo neshotno število onih, ki so vzeli in vzele njegove besede resno. Na predvečer usodnega dne so se nekateri obesili drugi pa so jeli razpisati svoje imetje, računajoč — v ostalem povsem pravilno, — da ne bodo mogli ničesar vzeti s seboj na oni svet. Ko so se

drugo jutro zbudili in videli, da teče življenje v starem tiru naprej, jih je kakopak bolela glava po preobremu uživanju, toda — iztreznili so se. Zdi se pa, da se iztreznil gospod Robert Reidt, ki mu očitno njegova zmotu v datumu ni šla preveč na živce. Kajti Robert Reidt objavlja novo proklamacijo. Priznava, da se je lansko leto zmotil, ter navaja kot usodni dan, ki bo napravil konec našemu pozemskemu življenju, dan 6. februarja leta 1926! Upati je, da se bodo našli tudi letos ljudje, ki bodo verjeli povpravnih prerokih, prepričani pa smo trdno, da med njimi ne bo gospoda Conana Doylea!

× **Studentovska šala.** Dijaki na neki manchesterški gimnaziji so si zadnjič dovolili šalo, ki je končala precej neprijetno zanje. Napadli so v naskoku oddelek za umetnost in obrt, razbili šipe in bombardirali poslopje z gnilimi jajci, smrdljivimi bombami in plesnivim sočivjem. Vmes je poseglo dvanajst policijskih stražnikov, ki pa so jih razboriti študentje kratkoma zgrabili, jim slekli uniforme in jih poslali k rumeno barvo. Medtem so prišla ojačenja in razvnela se je med obema taboroma pravcata bitka s palicami in kamenji. Deset študentov je bilo aretiranih. Na obeh straneh jih je bilo precej ranjenih.

Bruno Kastner Ellen Richter

sta glavna junaka filma "Polet okoli sveta" Start te dni v kinu „Dvor“

× **Viharji na Atlantskem oceanu.** Ze več dni divjajo na Atlantskem oceanu in na ameriški obali silni viharji, ki so povzročili že precejšnjo škodo. Ob obali Nove Fundlandije se je v viharju potopil ameriški obrežni parnik »Marrells«, pri čemer je utonilo devet mož posadke. Hudi viharji divjajo tudi ob obrežju Islandije, kjer so zahtevali štiri človeške žrtve. Posebno močan je bil vihar na severu otoka, kjer so velikanski valovi poplavlili ribje zaloge pri Bolungaviku. Škoda je ogromna, ker je morje odneslo s seboj velike množine rib. Na južni obali Islandije se je razbil nemški parnik Posadko 14 mož so rešili ribiški čolni.

× **Velik požar v New Orleansu.** V četrtek zjutraj je izbruhnil v New Orleansu v Zedinjenih državah na obrežju Mississippija velik požar, ki je napravil ogromno škodo, ki jo cenijo na tri milijone dolarjev. Ladje so pravočasno rešili, izvzemši japonski parnik, ki je baš razkladal 75.000 vreč kave. Parnik se je vnel in je zgorel ves tvor. Človeških žrtev ni bilo, ker so se posadke pravočasno rešile in so parnike hitro spravili iz nevarne bližine ognja.

× **Gradbens delavnost na Angleškem.** Po uradnih podatkih je stanovanjska beda na Angleškem in v Walesu, ki je bila do pred kratkim, kakor povsod na svetu, še zelo občutna, precej nazadovala in v nekaterih krajih že popolnoma izginila. Pred vojno so računali s tem, da zadostuje za naraščajoče prebivalstvo, ako zgrade po 80 tisoč hiš na leto. V zadnji poslovni dobi, od lanskega do letošnjega marca, ni bilo na Angleškem zgrajenih nič manj kot 137.000 hiš. Zadnje mesece se je stavbna delavnost še povečala. Na Škotskem je v tem pogledu nekaj slabše, ker tam ne drži zidanje hiš koraka z naraščanjem prebivalstva in se v nekaterih mestih še vedno pojavlja občutna pomanjkanje stanovaj, ki ga pa upajo kmalu odpraviti.

× **Pariški tlak.** Devet desetih pariških cest je tlakovanih z lesom ali granitom, ostal desetina pa z asfaltom. Novi prefekt je dal iz finančnih razlogov preiskati, katera vrsta tlakovanja je najbolj primerna. Inženjerji so prišli do zaključka, da stane kvadratni meter lesenega tlaka 4,90 frankov na leto, ista površina granita pa 2,68 in asfalta 2,66. Ako bi se vse ulice in ceste v Parizu tlakovale z asfaltom, bi to pomenjalo prihranek petih milijonov frankov na leto.

Uševarale!

Še ne verjameš, da eden par nogavic z žigom in znakmo (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“
traja kakor štirje pari drugih! Zato kupite eden par in prepičajte se. Dobivajo se v prodajalnah. 22-14

katerega se je svetlikal liki steklena obla na vrhu. Na straneh vrča je teklo nekaj kapljic nizdol ... In cizele so skozi zemljo.

Tedaj je tlesnik viden poljub skozi noč. In pokopališčno zidovje je postalo stena blazinjaka ...

Nakrat pa je odskočila gomila kakor pokrov skrivne zaveze, in Jakec Zmiček se je vzpel nad zemljo ...

»A tako tedaj?« so bile njegove prve besede, ki so zvenele doneče, kakor bi prihajal iz notranosti praznega stanovanja ...

Ko je Gabrielca videla in slišala svojega Jakca v njemu nekaj tako običajni štimunzi, se je v njeni zavesti zdajci pojavil velik pretrg. Pozabila je v tem trenutku celo na njegovo smrt in sploh na vse, kar je bilo vmes.

Njegov bobneči glas ji je predočil sliko one ure, ko je svoj zadnji krožnik s palačinkami vred vrgel ob tla.

»Ježeš, ti norec ti! Kaj pa imaš zopet? Ali ti naj zopet napravim palačinke, da jih pomečeš v kot? Ha?«

»Glej jo no, ti bi rada začela s palačinkami ...! Povem ti pa takoj, da nisem prišel radi palačink sem, marveč radi tebe ...«

»Krvata ti visi zopet poševno — za božjo voljo — in ovratnik je tudi uma-

zan ...!

»Gabrielca, kako prideš ti do tega človeka tukaj ...?«

»Seznanišla sva se pri klobasnih odpadkih.« je odgovorila s sigurnostjo, kakor bi šlo za zanemljeno.

»Kdo bi si to mislil, da boš ti ...!«

»Sedaj pa kar molči. Ali pa hočeš morebiti vprašati, kdo bi bil o tebi ...! Tuli, kar so mi pozneje povedali, recimo, o tisti Barbki ...!«

Pri besedi Barbka se je Jakec skoraj za čevlji globoko pogrzel in v zemljo ter je komaj vzmozel izustiti besede:

»In ti s takim vzklicajem!«

Mihec je ta naziv ulovil s koncem svojega službenega jopiča, radi česar je nastala žalitev uradne osebe, zvelel je izpod jopiča papirnate manšete, si na njih zabeležil besedo »vzklicaj« ter od Jakca zahteval legitimacijo. Toda Jakec, ki je v svojem jopiču nosil zgolj izvod štatutov društva »komisionarjev«, je molče pokazal na svoj nadgrobni nadpis.

»Ne boš« je odvrnil užaljeni Mihec, »nadgrobni nadpis ni zadostna legitimacija! In sploh se niste pregrešili proti uradni osebi, marveč tudi proti službenim predpisom, ki zahtevajo, da imetniki zaporednih grobov ne smejo stopiti prostora, ki ga jim je odkazala

pokopališčna uprava in da brez pravega vzroka nikakor ne smejo zapustiti predpisane jim globine 180 cm! Kar z menoi, da vas vpišem v kazensko listo!«

Ker pa je Zmičekov Jakec stal v svojem življenju že tolikrat v listah in v kazenskih registrih, je hotel sedaj vendar že imeti enkrat svoj mir ...

Rajši je legel v grob, nego da pride na listo, na mah je izginil v globini.

In tako je prišlo: devet mesecev pozneje sta Gabrielca in Mihec v ekstravagantni pri »Nebeškem očetu« praznovala svoj poročni dan in obenem krst. In ves teden je Mihčev maček žrl odpadke klobas, ki so preostali od poročne mize ... Zakaj — ljubezen tiči na vseh potih ...!

L. Z:

Moda

1. Gospod.

Po brevirju o elegantni brez zmote lahko ugane, kako se mu je oblačiti za sprehod, obisk in potovanje, za sport, flirt in pohajkovanje, — samo bo nikjer ne stoji, kako in v kaj se ti je obleči, kadar se lotiš kakega dela. Človek, ki so mu vse uboge misli v obleki, tako kar nenadoma stoji s prazno glavo, ker v nobenem brevirju o eleganci ni zapisano

pravilo glede delovnega oblačila.

To je obupno!

Ze ob preprostom pesnikovanju se moderni pesnik utegne hudo pregrešiti zoper deseto muzo Modo. Na Angleškem in zlasti v Parizu bi se za vselej diskvalificiral, če bi oblekel smoking in se pokril s cilindrom, kadar blagovoli zaahati Peraza, a večdejska drama se mu zlahka posreči, če jo piše v svetlomodri pižami iz čiste svile; le nepomembni sonetje in balade z nektravnim koncem se dajo pestniti tudi v kariranem sukniču.

Zelo važna je ovratnica za dramatika in zlasti za skladatelja. Shakespeare je sicer včasih ovratnico kie pozabil in Beethoven je »Fidelia« komponiral brez vihraloče pentile, ali to delstvo je preosamljeno, da bi smelo veljati za izjemno pravila; pravilna ovratnica je za duhovitost drame in za mogočnost dobrega kontrapunkta tako potrebna, da ti brez nje utegne najprejnetneje zasnovana drama zvodenei v plitko banalnost in lahkučnija, in lahkučnejša sinfonija izzveneti v hreščoče disharmonijo.

Težji je problem glede obleke za filozofe, matematike in prirodoslovce. Kantu, n. pr., se je lahko zgodilo, da je brez cilindra prišel na cesto, in tega še opazil ni, ko se je odkrival; to so tačas

imenovali kritiko čistega razuma. Leibniz je bil, ko se mu je posrečil prvi diferencialni račun, v srcaji z gumbi iz biserne matice, Galilei pa je nosil, ko je pogodil zakon o težnosti, ponočno srjaco s širokim ovratnikom.

Iz tega se vidi, da moda tačas ni bila posebno enotna in nepriljavna.

Danes je mnogo naprednejša in kritičnejša; danes je zunanost poglavitna zadeva in zlahka nadomešča notranost.

Zanjo naj ima skrb, kdor hoče slavno živeti in še po smrti češčen biti.

Rekel sem.

2. Dama.

Moda, saj veste, ljubi moji, je ženskega spola. To pove dosti.

Zenska brez mode ni ženska, moda brez ženske ni moda. To pove še več in vse.

Moda je kraljica. Vladala je že ob času Jupitra, Jehove in vlada še danes ta dan ob času Moloha, vlada na kopnem, v vodi, v zraku, vlada v mestu in vasi, vlada v sredi Londona in sredi Afrike, vlada — slava ji od vekov na veke!

Moda ... Modna dama samo njej živi, zanjo z vsakim živcem posebej drhti in trpi.

Moderni živci ... Spretna dama, ki jo je moda osvojila, zna jako lepo ko-

Kraljestvo mode

Zimski plašči

Jesenska sezona je tudi v modi že končana in dasi vse kaže, da bo zima letos precej pozna, smo vendar primorani skrbeti za zimsko obleko tem bolj, ker je moda že v znamenju zimske sezone. Kakor v lanski, tako bodo imeli zimski plašči tudi v letošnji sezoni veliko prednost pred celotnimi oblekami. Plašči so bolj praktični, ščitijo obleko in so večinoma tudi cenejši kakor celotne obleke. Najlepše in najlepše izdelane so zimske garniture, obstoječe iz plašča in obleke iste barve ali pa obleke, ki v barvi harmonizira s podlogo plašča. Zal pa je povsod pomanjkanje denarja in da se moramo zadovoljiti kvečjemu z novim plaščem in staro obleko.

Najbolj praktično je za plašče angleško blago, vendar pa vse kaže, da je velur letos za plašče bolj priljubljen. Velur je mehak in se prilaga osebiti novi liniji, ki prav za prav ni več linija, marveč krivulja. Velur lahko dobimo v najrazličnejših barvah in niansah, gladek, s finimi vzorci kot okraski itd. Svileni velur je sicer zelo trpežen in eleganten, toda za zimske plašče ni primeren. Bolj praktičen je volnen velur. Poleg velurja je priljubljena za zimo tudi dvojna tako zvana ziblikasha, pa tudi sukno se mnogo nosi. Izmed barv prevladuje rjava in rjasta v vseh niansah, pa tudi zelena je zelo moderna. Oblika odnosno kroj letošnjih plaščev se je v primeri z lanskim v marsičem spremenil. Zgornji del ostane sicer še vedno v ravni liniji, toda od kolen se plašč razširi in kaže tendenco krivulje. Še nikoli se na plaščih ni tako uveljavil dober kroj in preizkušena roka modnega krojača odnosno šivilje, kakor v letošnji zimski sezoni. Plašč se ne sme začeti širiti prenizko, pa tudi ne previsoko. Razširjenje tudi ne sme prevladovati zadaj.

Najlepši okrasek plašča je kožuovina, ki pa mora harmonirati v barvi z barvo blaga. Najbolj priljubljena je rjava in siva kožuovina. Ti dve barvi sta deloma izpodrinili črno barvo. Iz kožuovine z dolgo dlako se dela samo garnitura ovratnika in manšet, iz kratkodlake pa širši in ožji našivki, okraski na žepih, velike, včasih do komolcev segajoče manšete in široki ovratniki. Angleški plašči so lahko tudi brez kožuovine, dočim je pri francoskih neobhodno potrebna. Angleški plašči imajo navadno velike, široke, z gubi okrašene manšete, ki pa niso obilgatni. Plašč se da zelo lepo okrasiti tudi z blagom, ki je na eni strani progasto, na drugi pa gladko. V tem slučaju je ves

plašč progast, samo ovratnik, manšete in žepi so gladki ali pa narobe. Za nove plašče je najboljši čim enostavnejše blago, da se ne bo poznala letošnja sezona, če bo treba plašč nositi tudi prihodnjo zimo. Zadnji del naj bo raven, brez kakršnihkoli gub, spodaj zvonasto razširjen, zopet na dva gumba, žepi veliki. K takemu plašču se nosi majhen klobučevinast ali zametast klobuček in pod vratom zavezan plastron s šalom. Ta jahalni plastron je zadnja novost pariške mode.

Zimski plašči so dvojni. Eni so praktični za vsakdanjo porabo, drugi pa elegantni, tako zvani popoldanski. Popoldanski elegantni plašči se običajno komponirajo k oblekam, ki se nosijo pod njimi. Popoldanski plašč in obleka tvorita skupaj celoto, ki jo nazivajo Francozi ensemble. Ensemblevi plašči se delajo iz finejšega blaga in imajo tudi komplicirane okraske.

Tak plašč mora imeti za zimo vsaka dama ne glede na starost ali premoženjske razmere. Skromni dami ali varčnemu dekletu zadostuje trpežen, lepo narejen plašč kot edina promena na garnitura za vso zimo. Pod njim se lahko nosi na službo vsako, tudi starejšo obleko, če že nimamo na razpolago nove. Tudi letošnji zimski plašči so zelo kratki. Škoda, zakaj pri sedanjih izredno tankih nogavicah pozimi ni posebno prijetno nositi tako kratak plašč. Poleti noge niso trpele, toda pozimi bi bilo dobro, če bi jih vsaj plašč varoval mraza. Tako pa bodo izročene na milost in nemilost mrazu. Ker smo že pri nogavicah, bodi omenjeno, da se pozimi ne nosijo nogavice kožne barve. Nositi take nogavice pozimi na promenadi je v najboljšem slučaju vsega obžalovanja vredna zabloda okusa. Take nogavice spadajo samo k poletnim oblekam za razne družabne prireditve. Pozimi se pa natakne čez nogavice kožne barve še kake druge nogavice, ki harmonizirajo v barvi s čevlji. K črnim čevljem se nosijo sive nogavice.

Dnevna plašča s pariške ulice

Modni atelije M. Šarc

Plašči — — — Kostumi — — — Toalete

Ljubljana, Kongresni trg 4/L

Recepti za ženski svet

Spoznaj samo sebe! Pa temeljito! Študiraj postavbo, kako je proporcijonirana, velikost poteze na obrazu, polt, barvo las — vse to moraš preštudirati kakor slikar ali anatom.

Navadi svoje telo, da ga boš obvladala. Opazuj, kako se gibljejo mlade mačke in kretajo dostojanstvene starejše dame.

Protežiraj vodo pred vsemi kozmetičnimi sredstvi; kajti slednja naj te olepšujejo, nikdar pa naj ne prikrijevajo tvojih telesnih nedostatkov.

Tvoja obleka je okvir tvoje dragocene osebe, zato naj bo vedno nekoliko preprostejša, kakor si ti sama.

Korakaj z dnevnim modom, da ne služi ti! Študiraj dobre slike. S tem si vežbaš čut do harmonije barv.

Kvaliteta blaga naj bo vedno finejša kot so okraski obleke.

Ne zaupaj slepo okusu svoje šivilje! Ne krajšaj nikdar časa, ki ga potrebuješ za negovanje svojega telesa!

Pri nakupovanju blaga naj ne bo tudi najboljši vselej zadosti dobro zate!

Ne zanemarjaj vsled gojitve telesa svoje notranjosti!

Bodi vedno veselega obraza! Sentimentalnost je redkokdaj pristoja ženskemu licu.

Lahko se obnašaš ponosno proti ljudem, ki stoje nad tvojim družabnim nivoom, nikdar proti onim, ki so pod njim.

Odločuj sama, kaj in koliko ti je dovoljeno.

Naistrožje preizkusi svoj dober okus, kadar si izbereš moža.

Svet, veliki svet je oživljaljoč element lepe ženske. Živi v njem po danem receptu in tvoje življenjske izkušnje ti bodo pričarale one fineše, koje se ne dajo učiti in se jih ne moreš priučiti.

Dobra.

MOČ IN LEPOTA!

LEPOTA IN MOČ!

MOČ IN LEPOTA!

LEPOTA IN MOČ!

LAHKO NOČ...!

Pariški predlogi za večerne toalete

ketirati z živci. To je moderno, to je zelo moderno.

Joka se od sramu in togote, če jo kdo preseže v modi; omedli in zbolj. Drugače je zdrava, ne zima ne vročina ji ne moreta do živca. Najsi je mrzlo, da vrabci padajo s strehe — ali če je moda taka, se z navdušenjem izpodreca do pasa in dekoltira do ponka la se ne prehladi; najsi je vroče, da zemlja reži in se potok suši, modna dama se ljubko zavije v volneno ogrinjalo in se takisto nikoli ne prehladi.

Bog pa ne zadeni, če ne bi odpotovala v letovišče ali kopališče, ko pomiga prst modnega imperativa: tuberkuloza in živci bi jo še tisto leto spravili naravnost pod zemljo!

Moderno je, mora iti tja. Z otroci noče potovati, bili bi ji v mnogotero napoto; brez njih ne mara oditi, umrla bi od hrepenenja za njimi.

Otroci . . . sploh otroci. Saj so čisto ljubki, ali imeti jih, to ni moderno. No, nesreča nikoli ne očivlja. Saj bi kar umrla, če bi si včasih z njimi tudi ne podčrtavala tiste prav posebne mode.

Ce so okna v železniškem vozu od prta, se prehladi, a če so zaprta, obupno pojema, češ, zdaj se zadušil; če se vozi ritensko, se ji v glavi vrti, a če sedi v smeri vožnje, jo želodec boli.

Z brzim vlakom noče povonati; gnječa jo preveč vznemirja; drugih vlakov ne mara; prepočasni so ji. Med vožnjo ne more jesti, precej bi ji bilo slabo, postiti se med vožnjo moče, še od lakote bi umrla. Govoriti v vozu si ne upa, gotovo bi ohripela, a molčati tudi ne more, molčati sploh ne more.

V kotu voza za ves svet noče sedeti, ker bi ji veter pihal sale v obraz; srednjega sedeža ne mara, tu bi jo stiskali z obeh strani; venomer sedeti se ji ne dá, vsi udje bi ji otrpneli; stati ne zna in omahuje zdaj temu, zdaj onemu v naročje; v sedež nasloniti se ne sme, vse lase bi si zmršila; pokonci vam za nič ne sedi, ker jo precej križ boli.

Med vožnjo ne more brati, ker jo oči sčemojo; brez knjige ne more živeti, z njo markira interesantnost izobražene dame; brati jo začne odzad, da prej zve, ali sta se on in ona dobila; bežeri v vozu ne more, ker je rada zaspana, a spati se ji noče, ker kolesa ropočajo.

V hosti, po vrtu ne sme teči, nogo si izvine; tudi sestri se ne upa, mravlje bi ji lezle pod krilo; navkreber ne more hoditi, ker ji srce nagaja, navzdol je ne spraviš zlepa, kolesa se ji tresejo.

Majhnega hotela ne mara, ker ni nobel; velikega tudi ne, ker je tam račun prenobel; v višjih nadstropjih ne stanu-

je rada, pretežko skliče tja sobarico; s prvim nadstropjem ni nič — ropot s cestne in tekanje po hodniku ji tolčeta po živcih.

V sobi noče zajtrkovati, to je predolgočasno; v obednici ne, ker jo oblačneje zadržji, da vselej zamudi.

Čaja ne mara, po njem se ji peha; kava ji ne gre, ker ji jo je zdravnik prepovedal — tudi čokolade za ves svet ne, po njej se preveč redi.

Zastorov v sobi ne smejo dvigniti, solnce se ji blišči; zastorov si ne upa spustiti, ker jih dvigniti ne zna.

Ob morju noče biti, le v hribe hrepeni, v gorah jo je strah nevihte, da si k morju želi; v morju se noče kopati, premrzlo je, a baš v morju se hoče kopati — kako bi se drugače kazala v moderni kopalni obleki?

Se to in to ne more, vse drugo pa le zmore — da ne bi tako!

Zamora v Pragi

Praga, 15. novembra.

Samo še Zamora je bil izmed sportnih velikanih, katerih Praga v zadnjih letih še ni videla na domačih tleh! Samo še Zamora, potem pa pride ono mrtvo sportno brezčutje, češ, saj smo že vse videli!

In res, slavni, svetovni Zamora je bil tu!

Kje so časi, ko se je govorilo o nekotnih mostvih te ali one dežele, ki je «z velikanskimi stroški» preokračilo ozke meje svoje domače zemlje in odšlo na gostovanje — 20 km daleč, da se postavijo v boj zoper svojega skoro edinega tekmeča, ki je ogrožal s svojim znanjem njih dobro ime, eksistenco! Kje so tisti časi, ko je komaj par ljudi sledilo iz radovednosti «brezmiselnemu» beganju za žogo in brcanju po zelenem travniku!

Danes je sportne publike toliko in take, da v najslabšem vremenu, ki si ga človek more misliti, vendarle napolni velikanska igrišča vel, mest in s pridržano sapo sledi z največjo napetostjo kratkemu, poldrugournemu boju na zelenem polju.

Casopisi prirejajo posebne izdaje, izložbe izstavljajo slike, po cesti, ulici in gostilni je govora samo o onem: Veliki Zamora! Samo Zamora in zopet samo Zamora! Kaj Baklanov, kaj Moissi, kaj bedno gledališče in najboljša literatura: Zamora! Zamora!

Tako je živila Praga zadnje dni pred prihodom nekako mrzlično življenje; kakor bolnik je bila, ki je venomer ponavljal v vročinskih fantazijah besedo: Zamora! Treznejši ljudje trdijo, da se ne spominjajo večjega dogodka, ki bi podobno razburil Veliko Prago . . .

Včasih pa je zlato pero zgodovine s sušenjsko udanostjo in hvalčnostjo «beleži-

O kajenju žensk

Nikdo se danes ne čudi ženski, ki si zapali v javnem lokalu cigareto. Ta navada se je udomačila. Drugače pa je, seveda s kadilkami pipe. Žgodi se le redko kdaj, da vidimo žensko s pipo v ustih. Da pa je bila pipa kdaj splošno v navadi pri ženskah, ne bi verjeli, ker mislimo, da je kajenje pri ženskah prišlo v navado šele v sedanjem modernem času. Toda v specialni številki londonskega časopisa «Times» o tobaku beremo o tem čudne stvari.

Na Angleškem so si ženske kmalu osvojile navado svojih mož, kaditi iz dolgih lončenih pip. V 17. stoletju se ni nikdo razburjal, če so «esale» dame iz bogatih in plemenitih krogov tobak. Dokaz temu so stari lesorezi, na katerih se vidijo upodobljene ženske, ki veselo puhajo v zrak tobačni dim. Še več nam pove o tem gospodinja knjižna pastorka velikega državnika Taxa, gospa Fell, ki je, kakor je razvidno iz zapiskov v tej knjigi, kupovala pipe in tobak za mater, sestro Suzano in sestro Lover. Gospa Fell je bila vrhu tega pripadnica reda čednostnih «kvekaric». Kajenje ima vendar toliko dobrih strani, dokazuje lepi spol tedanjega časa, da se ne sme nikdo spodkitati nad tem. Tobak razkužuje in nas obvaruje vseh mogočih boleznih. Zakaj bi se smeli samo moške zavarovati proti nevarnim, nalezljivim boleznim in ne ženske pa ne? Zato so basale z velikim užitekum pipe in so učile tudi svoje otroke kaditi.

Angležinje niso bile edine, ki so si priborile «pravico do tobaka». Na evropskem kontinentu so kadile kraljevske hčere in plemenite gospe ravno tako strastno kakor boljše situirane navadne državljanke. Hčere Ludvika XIV. so zvečer po ceremonijelni večerji hitele v svoje sobane ter tamkaj na skrivnem uživale pipo, ki jim je bila edina zabava po tako formalnih dvornih etiketah. «Solnični kralj» se je izogibal vsemu, kar je bilo količkaj v zvezi s to novo vpeljano navado, in je izdal strogo prepoved kajenju. Ali tudi kraljevski otroci so znali biti nepokorni. Prestolonaslednik se je bolj držal dvornih nredpisov ter je bil jako začuden in hud, ko je slučajno neki večer vstopil v sobo svojih sester in jih zagledal tam v gostem dimu. Na vprašanje, kako so prišle do pip, so priznale, da so si jih izposodile od častnikov švicarske palačne straže. Gospa Vigec le Brun, znana slikarica, se je sama ovekovčevala na slikah z dolgo pipo v roki in z mizo s kadilnim orodjem.

Navada, ki je vzbudila v Evropi toliko pozornosti, je bila v daljnem orientu že davno poznana. Haremske dame so pušile celi ljubi dan iz velikih pip, ki pa niso imele vsled specialnega dovajanja vode nobenega slabega vpliva na zdravje lepotic.

Kajenje jim je preganjalo dolgčas in jim krajšalo dolge puste večere. Orientalka je ostala zvesta pipi. Na zapadu pa je izpodrinila pipo cigareta in smatralo se je za ženske kot bolj primerno, kaditi malo svalčico kakor starodavno pipo. Cigareta nudi več prednosti, je majhna in elegantna, se lahko kadi, ako se hoče, v mali pipici in se lahko izbere barva papirja, ki je prikladna barvi oblečila.

Toda pipe niso zavrgle vse moderne dame. Proda se še vedno dovolj ženskih pip, seveda večkrat tudi možem, ki uganjajo z njimi burke. Iz take pipe se kadi enkrat ali dvakrat, potem pa pride v zbirko kuriozitet milostive. Toda, če kupujejo ženske same pipo, nikdar ne priznavajo, da jo kupujejo zase, ampak pravijo «to je darilo za moža» ali pa «za dobrega znanca». Izkušeni prodajalec kmalu zapazi, ali rabi kupovalka pipo zase ali ne. Dama, ki zna dobro ocenjevati kvaliteto pipe ali tobačne vrste, je gotovo navdušena kadilka pipe, četudi tega nikdar ne prizna, ker bi bila dandanes, ako bi jo kdo zatlil s pipo v ustih, za vedno kompromitirana.

lo božje naključje», če je cesar obiskal mesto! . . .

Tako daleč smo in na vse zadnje: dobro je tako!

Slavni Zamora je prihajal v Prago «na obroke» s svojim moštvom. S češke meje, kjer so jih zadržali, ker potnih vizumov za Češko sploh imeli niso. In tako se je lepo zamisljeni in skrbno pripravljeni pozdrav na kolodvoru precej ponesrečil. Vendar so ljudje že ob šestih zjutraj stali na kolodvoru, da prvi pozdravijo najboljšega, svetovnega goalmana!

In prišel je. Mlad visok fant z milostno gesto slavnega moža. Uljuden, inteligenten, vendarle z besedo nerjoven: tu me imate, o ljudje in uživajte!

Množica pa je rjavela, ga dvigala na rame in mu prirejala neskončne ovacije, iz katerih se je le sem in tam izvila «na svitlo» hudomušnost češkega proroka: Oj fantek, dobil jih boš pa le!

In slavni, milostni Zamora prav gotovo sam ni slutil, kaj ga čaka v tako neskončno prijazni Pragi, vedno praznujoči, vedno pozdravljajoči.

Bil je na vsem božjem svetu samo eden, ki je bil proti Zamori, ki mu je vzel baš ono, kar je najbolj potreboval.

To je bilo vreme! V soboto zjutraj so prišli zadnji z meje, v četrtek pa je pobelil Prago — prvi eneg,

Reforma socialne zakonodaje

Dne 19. novembra smo čitali v dnevnem časopisu: Reforma socialne zakonodaje v dvanajstih deloma ukinja davek na premož v Slovenije, vendar pa ne v korist industrialcev, temveč v korist državne blaginje in v breme starih rentnikov in delavcev, ki so prej plačevali danose v bralovske skladišče in druge fonde v zlatih kronah, sedaj pa dobivajo pokojnine, od katerih ne morejo ne živeti ne umreti.

Z ozirom na to vest je sklenil upravni odbor Delavske zbornice za Slovenijo na svoji seji z dne 20. novembra t. l. da pošlje na vse državnoborske klube in na centralno tajništvo Delavskih zbornic brzojavke sledeče vsebine:

V načrtu zakona o budžetnih dvanajstih je predlog, naj se oprosti državne železnice doklad, ki jih plačujejo v podporne sklad za posrečene in invalidne rudarje v Sloveniji. Ti so imeli pravico do rent v iznosu mesečnih 20 do 40 zlatih kron. Te rente so vsled devalvacije denarja izgubili. Iz zornega sklada d. biva 2600 najbednejših invalidov po 150 do 200 Din mesečne podpore. Sedaj izgube še večji del podpore.

Protestiramo proti temu nesocialnemu činu in prosimo podpore vso socialno čutečo javnost. — Delavska zbornica Ljubljana.

Te brzojavke so bile takoj odposlane. Pozivno na te brzojavke si usoja pojasniti Delavska zbornica za Slovenijo obširneje pravno in socialno stran te reforme naše socialne zakonodaje.

Zakon z dne 19. februarja 1922, razglašen v «Službenih Novinah» št. 142, izdanih 30. junija 1922, določa v § 1, da se izplačujejo upokojencem, vdovam in otrokom bratovskih skladišč v Sloveniji, dalje vsem v Sloveniji bivačim rentnikom nezgodnega in železničarskega zavarovanja, kojih pokojnina je padla vsled devalvacije denarja na mesečni znesek od 83 par do 8 Din draginjske doklade.

Maksimalni zneski te draginjske doklade so:

Za invalide mesečno 150 Din, za vdovo po invalidu mesečno 112,50 Din, za neprekrbljenega otroka 42 Din, za dvojne sirote 112,50 Din.

Doklade se izplačujejo le rentnikom, pri katerih vsota vseh njihovih mesečnih dohodkov, povzanih z doklado ne presega zneska 400 Din. Sedaj mora biti pred podelitvijo podpore uradno ugotovljeno.

V pokritje teh stroškov se pobira pokojninska doklada v znesku 50 par od vsakega meterskega stota premoža, ki je namenjen konzumu.

Glasom besediča zakona in glasom razsodb sodišča je dolžan plačevati to doklado odjemalec premoža.

Ker oddajajo rudniki v Sloveniji 60 odst. svoje produkcije železnicam in drugim državnim obratom, pomenja zgornja — reforma socialne zakonodaje, da se bodo morale zgoraj navedene draginjske doklade ali pa število podpisanih rentnikov znižati.

Dosedaj se podpira iz tega sklada 2600 rudarskih in 1400 drugih invalidov.

K tem dejstvom bi skoro ne bilo treba dodajati komentarja.

Vendar bi Delavska zbornica svojih nalog ne razumela pravilno, če bi ne poskušala razloščati javnosti in vsem merodajnim faktorjem čustev, ki se polasčajo delavstva brez razlike politične pripadnosti ob takih in podobnih socialnih reformah.

Mi imamo zakon o zaščiti države.

Podjetniki so postali absolutni gospodarji v delavnicah, tovarnah in rudnikih — v politiki in javnem življenju se čuje samo njih glas.

Obumni kriki po socialni pravičnosti se skrivajo v globine duš, nadevajo si čisto lažne firme, v kolikor pa segajo v javnost in na merodajna mesta, gre javnost in tudi oblast preko njih — računajoč s tem, da za njih ni moči pozabljajoč, da postaja vsaka globoko zasidrana duševnost ob svojem času veselja.

Ko se prišli v javnost naši protestni glasovi proti tej krivici, je dal predsednik naše največje socialne institucije, to je Okrožno urada za zavarovanje delavcev v brezmejnem cinizmu izraza mnenju, da bi bilo treba doklade na premož sploh popolnoma odpraviti — brez ozira na to ali dobe zato rentniki kako odškodnino. Res, on je zastopnik podjetnikov — tudi rudarskih podjetnikov. On dela, ker slednji zahtevajo. Vkljub temu pa nas ne morejo zadržati nobeni obziri, da ne bi povedali tistim, o

katerih sumimo, da so ta socialni atentat ne samo odbravali, ampak tudi pripravljali: sunt certi devique fines!

Naši upokojenci ne prosijo milosrčja. Oni zahtevajo pravice, en del tistega, kar so jim konfiscirali podjetniki in država.

Ta pravica ni postala ničeva za to, če merodajni krogi niso poskrbeli, da se pri zrna ista pravica tudi rentnikom po drugih pokrajinah.

Oni vedo, da se je dobro poskrbeo, da rentirji vsled volne niso ničesar izgubili, tudi če so tulci, da pa se ni z mezinem ganilo, da bi rešilo najpotrebnejše za rentnike, tudi če so kri od naše krvi.

Samo brezumnik, ki ga vsa zgodovina ni ničesar naučila, more upati, da se dela tako za red in mir v državi.

Ta komentar dostavljam k poročilu o stvari sami, po izrecnem nalogu našega upravnega odbora.

Filip Uratnik.

Radio

Nemški programi v Pragi.

Družba Radiojournal, ki oddaja s postajo v Pragi in Brnu, je ugodila dolgoletnemu prizadevanju nemških radioamaterjev in dovolila tudi oddajanje nemških programov s svojih oddajnih postaj. Nemške programe bodo oddajali trikrat na teden, od 6. do 7. zvečer. Nemci v Pragi se dalje potegujejo za staro praško oddajno postajo Kbely, ki jo je družba Huoh pravkar prenovila; to postajo bi žično zvezali s koncertno dvorano, ki bi bila v Pragi. Oddajna postaja Kbely leži namreč precej zunaj mesta na vojaškem letovišču in je treba, predno je bila zgrajena postaja v Strašnicah, vse nastopajoče osebe v avtomobilih prevažati iz mesta na oddajno postajo in nazaj.

Začasno oddajanje nemških programov potom češke oddajne postaje je otvoril s kratkim slavnostnim govorom rektor nemške univerze v Pragi dr. Cori. Sklenil so tudi že pogodbe s pevci nemškega gledališča in upajo, da bo mogoče od tam oddajati tudi cele drame in opere.

Stanje prekomorske telefonije

Velika angleška oddajna postaja Rugby je dogotovljena in jo je poštna uprava že prevzela v svrhu brezžičnega telefonskega prometa med Anglesko in Ameriko. Prejemna angleška postaja Chedzoy že nekaj mesecev uspešno telefonično obdružuje z v to svrhu zgrajeno ameriško oddajno postajo. Če se bodo poskusi dobro obnesli, se bo kmalu začel reden, javen telefoničen promet med Ameriko in Evropo. Za trinituten pogovor med Londonom in New Yorkom bo treba plačati približno 300 Din naše vrednosti.

Tako optimistično poročajo nekateri angleški listi. Od druge strani pa se sliši, da se poskusi do sedaj še niso obnesli. Tako n. pr. so zadnje mesece radi sigurnejše poizkušnje medsebojnega razumevanja, oddajali skupine besed, brez medsebojne zveze in so po številu besed, ki so jih na prejemni postaji pravilno razumeli, procentualno sestavili velikost zasedanja prekomorskega brezžičnega pogovora. Ta sigurnost je bila v večernih urah na angleški strani enaka ničli, dasi ko oddajali v Ameriki z energijo 68 kw v anteni. Oddajno energijo nameravajo še bolj zvečati. Neuspehom so krive največ atmosferske motnje.

Nova oddajna postaja na Dunaju. Tudi pri nas dobro znana revija Radio-Welt, je zgradila radiofonsko oddajno postajo, ki oddaja z energijo 500 W. Poskusna oddajanja so vsak dan med 10.—11. dopoldne ter ob 7. zvečer. Valovna dolžina 400 m.

Zenevska oddajna postaja. Kar posluje v Zenevi Mednarodni urad za radiofonijo, gledajo to postajo od vseh strani z zelo kritičnimi očmi. Ta postaja je danes ena najboljših v Evropi in se odlikuje po izredni zvočnosti glasu in godbe. Baje se posebno naravno čuje klavir, čigar prednashnje je pri drugih oddajnih postajah včasih zelo pomanjkljivo. Pri nas jo je jako težko ujeti; dobro pa se je čula neki večer o priliki zadnjega zasedanja Zveze narodov, ko so oddajali govore nekaterih delegatov in jih je prenašala tudi oddajna postaja v Zürichu.

meter natančno prizemno igro, ki je kmalu zadušila v blatu gomazee, snega nevajeno Spance.

Kljub krasni igri Čehov, kljub lepim momentom španskih igraevč je bilo vendarle celotno zanimanje osredotočeno le samo na Zamoro in nenasična publika bi ne imela dovolj, tudi če bi ves čas streljali samo na španska vrata.

In res, Zamora je dobil prav kmalu po začetku dovolj trdega, napornega dela.

In v tem svojem delu ima tudi čisto svoj, posebno tehniko. Niti uren ni, ne skače sem in tja, njegovo delo ni ono velikih gest, ki kaže občinstvu, kako strahovito se irtvuje in kako je »v zadnjem trenutku« se mogel rešiti nevarno situacijo. Ne; brez vsega silinega! Njegova tehnika spominja moč na toreadorje, ki smo jih videli večkrat v filmu, na one bikoborce, ki ob končnem, zaključnem trenutku pričakuje prilike, da zabode železo v tilnik razjarjene živali. Predvsem se vedno dobro plasira.

Večkrat nam je dal priliko, da smo videli njegove krasne robinsonade. Prišel je padati. Dobesedno: prišel je padati. Počasi, kakor bi se samo nagibal. Zoga pravzaprav niti ni imela še svoje zadnje smeri, zmenjala se je, ali bi se je mogla spremeniti, toda Zamora je vedel kam pojde žoga in — padel je prav.

Na ta način je lovil vse žoge, ki so padale proti njegovemu svetišču, lovil vse, kar je prišlo iz večje razdalje normalnih strelcov. Čehi so spregledali nepremagljivega Zamoro in premestili so z železno voljo in si-

Kino

Kaj igrajo drugod?

V ZAGREBU.

Bagdadski lopov (Douglas Fairbanks). — Tri žene (Paramount-film, režiser Ernst Lubitsch. V glavni vlogi Mary Prevost, May Mc Avoy, Pauline Frederick). — Zigan (Harry Piel). — Lov po strelah (Dorothy Devore, Walter Hiers). — Polet okoli sveta (Ellen Richter, Bruno Kastner). — Ljubezen princezinje Aleksandre (Adolphe Menjou, Ricardo Cortez. Paramount. Režiser: Buchowetzky).

V BEOGRADU.

Bela sestra (Lillian Gish). — Najveselejši Slovček Dunaja (Michael Varkonyi, Maria Corda). — Quo vadis? (Emil Jannings). — Mož na poskušajo (Gloria Swanson).

V GRADCU.

Jetro (Douglas Fairbanks). — Lady Hamilton (Reinhold Schünzel, Conrad Veidt, Liane Haid). — V Šibirijo pregnana (Lia de Putli, Erich Kaiser-Fitz). — Mary, biser dvajeta zapada (Mary Pickford). — V vrstino vodopadov (senzacijska ameriška drama, Jack Holt, Norma Sherer). — Ljubezen v spalnem vozu (Harold Lloyd).

V PARIZU.

Fantani - la - Tulipe (francoski historični film). — Straža (Raquel Meller). — Lov za zlatom (Charlie Chaplin). — Nibelungi II. del. — Quo vadis? (Emil Jannings). — Salammbô (igrajo v veliki »Operi«). Doktor Jack (Harold Lloyd). — Grbec. — Cesta velikana (po istoimenskem romanu Pierra Benoit).

NA DUNAJU.

Svetohlinec (Tartuffe; v glavnih vlogah Emil Jannings, Werner Krauss, Lil Dagover). — Poesna moralna (Werner Krauss, M. Kupfer, Evi Eval). — Tommy v varijetju (Buster Keaton). — Phantôme du Moulin Rouge (Sandra Milovanov). — Mala Dorit (Gunnar Tolnäs in Karina Bell).

Veličasten in nepopisno krasen prizor iz vefilma

„NIBELUNGI“

ko se Siegfried koplje v vroči zmajevi krvi, ki ga naredi neranljivega. V tem momentu pade lipov list na njegova pleča in je to sedaj edino mesto, kjer je Siegfried ranljiv. Ta scena je v filmu kolosalno prikazana.

jajno tehniko vso igro tik pred Zamorov gol!

Pač, Silny in Šoltys so takorekoč igrali samo pred španskim golom. In zgoditi se je moralo, da je na tak način tudi slavni Zamora spustil 4 gole, izmed katerih niti eden ni bil ubranljiv.

Poteki igre: V 4. min. kot za goste. V 6. min. strelja Šoltys ostro iz neposredne blizine in žoga, mokra in spolzka zleti pod Zamorovim telesom v mrežo. V 7. min. ubranil Zamora napad Šoltysa in leže odbije strel Silnyja. V 8. min. kot za goste. Kmalu nato strelja Zabala iz velike daljave, toda Staplik drži. V 24. min. sijajna kljuka Puča, ki konča z ostro, neubranljivo umeščeno žogo v mreži. 2. gol Slavije! Potem večkrat napad Špancev, ki se pa razbije ob Stapliku in izborno razpoloženi obrambi. V 42. min. vjame Staplik težak strel Orasov. Prva polovica 2 : 0 za Slavijo. Po samo enominutni pavzi nastopi Slavija še bolj razpoložena kot v I. polovici in takoj doseže dva kosa. V 5. min. strelja iz 16 m oster strel, ki zleti v mrežo presenečenega češkega vratarja. 1. gol za goste! Slika na igrišču se spreminja in Spanci prebajajo vid no v premeč. V 8. min. surovost Špancev nad Podražilom prosti strel ubrani Zamora s postjo. Kratka kombinacija Podražil-Šoltys-Silny in Slavija hlečeji med huroskim vptjem publike 3. gol. V 16. min. surovost nad Šoltysom v kazenskem prostoru. Zamora ubrani ostro streljano enajstmetrovki v kot in s pestjo zopet dvakrat ubrani dve visoki žogi. V 31. min. strelja Silny na gol

Buster kot umetni strelec (Buster Keaton). — Ljubimec njegove žene (veseloljgra; Henry Porten). — Ljubezen v spranu (Laura la Plante). — Zene, ki ne smejo ljubiti (Olaf Fjord, Ellen Kürt). — Potnik v dolini smrti (Paramount. Jack Holt, Koloriran film). — Na življenje in smrt (Fox). — Parfem mis Worrington (kriminalni film; Ernst Reicher — Stuart Webbs).

Dvajset milijonov obiskovalcev kina na dan!

Velikanski valovi filmov in kinematografij v Ameriki.

»Federal Trade Commission« v Zedinjenih državah Severne Amerike je pred kratkim dokončala poročila o celotnem stanju filmske in kinoindustrije v Severni Ameriki, ki ga bo predala najvišjemu sodnemu dvoru v pregled. V Zedinjenih državah je namreč v teku sodno postopanje, kojega namen je, podvreči si takozvani kinotruster in ga razpršiti. Komisija je na poročilu delala polna štiri leta in je slednjič prišla do zaključka, da je kino velikanske važnosti kot bistveni vzgojni činitelj. Dnevno obišče kino v severnoameriški Uniji več kakor 20 milijonov ljudi, od katerih petdeset odstotkov, to je tri četrtine, ne dosega starosti 24 let. Kako velikega pomena je ta številka, je najbolj razvidno iz primerice z dnevnim obiskom ljudskih šol. Ljudsko šole obišče dnevno nič več kakor deset milijonov otrok. Filmi imajo zato neprimerno večji vpliv na značaj, običaje in navade, moč, naravnost in vedenje ameriške mladine, kakor vse ljudske šole skupaj.

Toda komisija se ni omejevala zgolj na to konstatacijo, namreč je izrekla tudi sodbo o razmerah v ameriški filmski produkciji in reprodukciji. Komisija je izjavila, da se more sodelovanje, ki se danes dejansko kaže med filmskimi producenti, filmskimi preskupčevalci (da jih tako imenujemo) in lastniki kinematografskih podjetij, imenovati

Bomba

smeha v knu »Dvor«. Harold Lloyd ženski Colleen Moore. Sally zvezda Tioaderia — Danes in ponedeljek! Salve smeha!

vse prej kakor poštna medsebojna konkurenca. Filmska industrija v Zedinjenih državah Severne Amerike dela danes z ogromnim kapitalom: poltrude milijarde dolarjev (nad 80 milijard dinarjev) ter je po moči med ameriški industrijami na četrtem mestu. Vso filmsko produkcijo obvlada danes Famous Players Lasky Corporation (Paramount). Ki je v neomajni posesti svojega predsednika Adolpha Zukorja. Pozicija Zukorja kot vladarja nad ameriško filmsko industrijo datira še iz leta 1914.

»Človek na repatic«. Variatio delectat, izp. emembe menda nikjer niso tako učinkovite kakor v programih kinematografov, posebno danes, ko publika ni več malo izbirčna. »Človek na repatic«, ki ga te dni predvaja kino Matica je tipičen tak avanguristični film, ki po daljšem presledku zopet vstopa v naše živice in razkazuje vrstolomne produkcije Lucijana Albertinija. Revnost vsebine se v polni meri nadomešča s prostostjo artističnih produkcij, napetih prizorov in nekaterih sijajnih posnetkov. Taki filmi imajo vselji svojo stalno publiko, vendar pa je dobro, da niso prečesti, marveč samo tintam za bizarno izpremembo.

Letošnja produkcija ameriških filmskih tvornic. Za sezono 1925-26 je najavil Paramount 80 filmov, Universal 56, First National 52, Metro Goldwyn 52, Fox-Corporation 49. Vsa ostala podjetja kakor Warner Brothers, United Artists in druga so producirala znatno manj.

Komuniziranje kinogledališč. Občensko zastopstvo Osla, glavnega mesta Norveške, je sklenilo komunistirati vsa kinogledališča, ki se nahajajo v mestu S prvim januarjem 1926. Preidejo vsi bioskopi Osla v last mestne občine.

»Brieje, die ihn nicht erreichten« v filmu. Nemški režiser Friedrich Zelnik pripravil je film po znanem romanu »Brieje, die ihn nicht erreichten«. Glavne vloge v njem bodo igrali najbolj znani nemški igralci kakor Marcella Albani, Albert Bassermann, Bernhard Goetzke, Alf Blüthecher in Manja Tzschew.

Pege niso več moderne.

Sedanja moda, ki raziskuje odstranjevanje dlak in peg po nogah, rokah in vratu, zavzema vedno večji razmah. Žena, ki ima mnogo dlake in peg, ne izgleda lepa v očeh moškega, ker iste izločajo zelo neprijeten duh znoja. Do danes niso imele naše dame nobeno drugo brivno sredstvo kot britve, ki povzročajo še večjo rast dlak in depilator, neugoden zaradi neprijetnega vonja.

Najnovejša iznajdba parfimiranega mazila »Taky«, ki se porablja naravnost iz tube, omogoča vsaki dami, da v 5. minutah odstrani vse dlake, kjerkoli. Mazilo »Taky« uničuje vsako dlako do koreninice, kar se brivcem nikdar ne posreči. Po prvi uporabi sicer dlake še rastejo, toda zelo počasi in vedno tanjšo, dokler se končno povsem ne izgube. To mazilo se uporablja zelo štedljivo, ker se iz tube iztisne samo potrebna količina in se nikdar ne suši.

Poskusite še danes in razumeli boste, zakaj 1000 dam uporabljajo dnevno mazilo »Taky«; da se osvobodijo neprijetnih dlak in peg.

Pariško mazilo »Taky« (francoski patent) se dobiva v vseh drogerijah in parfumerijah.

Generalno zastopstvo in skladišče za celo Jugoslavijo:

Mirić i Komov, Beograd, Kralja Milana 44. Telefon 18-69.

Z mehko, vlažno plastjo, ki se je razlezla v ostudno brozgo, pomoeano z blatom. Prihodnjega dne je bilo še slabše.

Tako je nastopilo v soboto popoldne Zamorovo moštvo na za silo pometenem igrišču, 17.000 ljudi pa je stalo v mokrem snegu in pričakovalo čudežev!

Prvi dan so igrali Spanci proti S. K. Slaviji, drugi dan, v nedeljo pa proti S. K. Sparti.

Spanci v postavi: Zamora, Saprissa, Portas, Trabal, Zabala, Umberto, Olariaga, Oramas, Mauri, Jurita, Padrón. — Slavija pa: Staplik, Kurnr, Seifert, Plodr, Pleticha, Kljnak, Podražil, Šoltys, Sylny, Puč, Kratočević.

Slavija je igrala kljub razmočenemu, za vsako igro skoro nesposobnemu igrišču zopet eno takih iger ki ji morajo prinesiti zmago in proti kateri je tudi sam Zamora brez moči. Postavila je zopet tako nenavaden močan napad, ki je igral tako ostro, tako preračunljeno, da je — brez šale — možno govoriti o sreči, da Zamora ni še več pustil.

Dobro so vedeli Čehi, da je Zamora vrsta zase, da mu ne pridejo blizu drugače, kakor iz neposredne bližine, ko je že vsak poskus obrambe popolnoma nemogoč in izključen. Dobro so vedeli prebrisani Čehi, da njihova (španska) branilska dvojica ni bogve kaj in se čisto naturno kolikor toliko naslanja na samostojno delo slavnega kolega v голу.

In v takem stilu so Čehi po običajnih danih in fotografiranih položili v moko, mazano brozgo, tdo, kratko in na centi-

ljana iz offside. Medtem, ko zopet močna obramba Sparte sploh ni pustila nikogar blizu in je Hochmann imel samo parkret nekaj poštenega dela. Zanimiva, napeta igra je končala tudi ta dan s porazom Špancev s 4 : 0 (4 : 0). V drugi polovici Sparta ni mogla, oziroma ni hotela doseči več golov, kar pa publiki nikakor ni bilo všeč in je radi tega glasno zahtevala nadaljnih golov. Baje se je kričalo, da je igra »pod psom«, nakar sta dva navzoča zastopnika te domače živali z glasnim protestom vdrila na igrišče in šele po zadoščanju, ki sta ga dobila v obliki kratkega prekinjenja igre, sta zopet pomirjena odšla... Sodnik Zadak pri Slaviji izvrstnen. Herites pri Sparti za nič.

Tako je končala v Pragi slavna zadeva: Zamora!

Naložili so mu jih osem v dveh igrah! Češki nogomet, katerega slavo širi ravnokar »Viktoria Žilkov« tudi po Franciji, dobiva zopet svojo staro visoko formo in meni, da danes ni več moštva, ki bi upalo da premaguje Čeha.

Zamora pa kljub temu ni razočaran. Pokazal je veliko svoje znanje, neobičajno tehniko in vsak izmed gledalcev je izražal željo, da bi ga videl rad na lepem, suhem travniku.

Zamora je igral v Pragi!

S tem je zaključena sezona letošnjih nogometnih senzacij, zakaj za enkrat ni ničesar več, kar bi moglo zanimati no Zamora. Čehi pa so kljub vihanju volilnega boja odnesli zopet sijajno zmago!

Pavel Debevo

Gospodarstvo

Tedenski borzni pregled

Mrtvilo na elektnem tržišču. — Oslabi-
tev Vojne škode. — Dinar stalen.

Zagreb, 21. novembra.

Bančne vrednote so zabeležile ta te-
den izredno majhen promet. Eskompta-
na je nazadovala na 120, a Pradediona
za 15 točk na 940. Hipo pa je posko-
čila od 64 na 66. Drugače ni bilo posebnih
sprememb.

V industrijskih vrednotah ni bilo mno-
go živahnejše. Vendar se je pokazovalo
večje zanimanje za nekatere izvenkulise-
ne papirje. Tako je bilo nekaj več pro-
meta v Narodni šumski po 15, v Nihagu
po 30, a je prišlo prvič do zaključka tu-
di v Sarajevski pivovari.

Državne vrednote so bile v začetku
tedna stabilne, a proti koncu je nastopi-
lo nazadovanje. Vojna škoda se je po-
stopno spustila od 313 do 314 na konč-
ni tečaj 299 v petek. Značiln je, da se
Vojna škoda za december prodaja sko-
ro po isti ceni kakor prompina, pri čer-
mer pa je menda imela spekulacija
svoje prste vmes. Agrarne in investicijske
so se razvijali paralelno z Vojno
škodo. Promet v vseh državnih papir-
jih je bil prilichen.

Devizno tržišče je imelo enako slab
promet, 6 do 9 milijonov dnevno. Dinar
je na zunanjih tržiščih skoro popolnoma
miren: v Curihu od 9.19 do 9.20 in ena
osminka, a v Newyorku 1.77 in pol. Za-
rad stabilnosti dinarja izgublja ino-
zemstvo potrpežljivost in se polagoma
rešava svojih dinarskih pozicij, katere
je držalo večinoma iz spekulativnih mo-
tivov. Naši denarni zavodi nimajo več
toliko gotovine kakor pred meseci, kar
se tolmači z izvozno kampanjo, ki pa
se ne razvija posebno. London, New-
york in Dunaj so ta teden malo popu-
stili, Italija in Pariz sta ta teden precej
valovala. V začetku tedna sta bili obe
devizi čvrstejši, v sredi tedna sta naza-
dovali, a koncem tedna je bila lira zo-
pet čvrstejša, dočim je bil frank slab.
Na liro je povoljno uplival uspeh konfe-
rence o vojnih dolgovihi v Ameriki. Na-
rodni banki ta teden ni bilo treba inter-
venirati, ker je bilo dovolj izvoznikega
blaga.

V današnjem svobodnem prometu v
privatnih vrednotah ni bilo poslov. Te-
čaj Vojne škode je nazadovale dalje,
tako da se je ponujalo promptno blago in
za ultimo t. m. po 297; denar se je čul
po 295 za ultimo t. m. Prometa ni bilo.
Investicijsko je bilo zaključeno po 745.
Promet v devizah je bil minimalen. Di-
nar je davi v Curihu neznatno oslabil.
Na Zagreb to ni uplivalo zaradi izobilja
blaga. Edino deviza na Italijo je popu-
stila zaradi svoje oslabilave na medna-
rodnih tržiščih. Blago je imelo naslednje
tečaje: Dunaj 795.75, Italija 225.1, Lon-
don 273.65, Newyork 56.4, Pariz 226.75,
Svica 1089.25.

Volilni red Zbornice za trgo- vino, obrt in industrijo v Ljubljani

Priljublja se sprememba volilnega
reda.

Kakor je znano, je ministrski svet na
podlagi zakonskega pooblastila izdal
uredbo, s katero je provedena reorgani-
zacija Trgovske in obrtniške zbornice
v Ljubljani v enotno stanovsko zbor-
nico za celo Slovenijo, s porazdelitvijo
v tri avtonomne sekcije, ki zagotavljajo
obrti, industriji in trgovini svobodno za-
stopstvo njihovih interesov. V skupnih
zadevah pa enoten nastop. Mora se pri-
znati, da je reorganizacija prava srečno
zamišljena, ker upošteva specialne intere-
sne skupine, izključuje pa paralelno
delo in s tem pretežno režijo.

Naravno je, da je tej zvezi bilo treba
prilagoditi tudi volilni red novim raz-
meram. Vlada je v vsem ugodila zahte-
vi in mišljenju ljubljanske zbornice, dr-
žeč se izkušnje, da je še najbolj šlo,
kadar se je interesentom samim dala
beseda. Vsi sklepi ljubljanske zbornice
glede reorganizacije in volilnega sistema
so bili soglasni in ni nihče mogel slu-
fiti, da se bo našla »stranka«, ki išče
smet v očesu bližnjega, bruna pa v last-
nem očesu ne priznava.

Površnost v naši javnosti je nečuve-
na. Malokdo se potrudil proučiti kako
stvar temeljito, na temelju spletke klik
se začne premikati politični aparat. Da
klerikalcem volitve v zbornice niso v
tem hipu prijetne, je vsakomur jasno.
Poiskali so si pa pomoč pri naših no-
vopečenih — radičevcih, ki naivno se-
dajo na lim nim in raznim Jelačinom
iz nagibov, o katerih bomo pozneje
kdaj imeli priliko govoriti. Minister tr-
govine in industrije dr. Krajač zaradi
teh spletk ni razpisal novih volitev, ki
so že tako pereče potrebne. Pravega
izgovora za svoj postopek ni mogel niti
navesti, ker je postopal izključno na
željo stranke.

V finančnem zakonu o novih dvanaj-
stih nahajamo naenkrat novo po-
oblastilo za spremembo volilnega reda.
S tem se hoče dobiti čim in zavleči vo-
litve, obenem pa v kalnem ribariti.

Pucljevci se v vseh teh stvareh dela-
jo važni in neizmerno pametni, a v re-
nici ne vedo ničesar, glede škode pa jim
je vseeno. Obnovitev zbornice z volit-
vami, ki nam prinese zakonito zastop-
stvo, je enodušna želja vseh interesen-
tov brez izjeme. Klerikalcem je z odgo-
ditvijo zopet enkrat izkazana velika
usluga.

Klikarske spletke bodo malo pomaga-
le. Podirati je sicer lahko, zidati pa te-

žavno. Posebno mali obrtniki in roko-
delci, ki bi dobili z volitvami avtonom-
no zastopstvo v zbornici, se bodo znali
zahvaliti za najnovejšo nesposobnost
radičevske stranke v Sloveniji.

Obveznice Vojne škode

V vseh strokovnih borznih poročilih le-
tosnega leta čitamo o mrtvilo v trgovanju
s prvovrstnimi bančnimi in drugimi vred-
nostnimi papirji, istočasno pa o živahnejšem
zanimanju za obveznice lutrijske 2 1/2% držav-
ne rente za ratno šteto, ki se kratko
imenuje obveznice Vojne škode, pa tudi
samo Vojna škoda ali Ratna šteta. Vzrok
temu leži v dejstvu, da je Vojna škoda naj-
boljši in najsigurnejši jugoslovanski nalo-
žbeni papir, ki je kot tak postal predmet naj-
obsežnejše spekulacije in pa to, da ga ino-
zemski kapitalisti kupujejo v velikih količi-
nah in vlagajo vanj svoje težke milijone.
Naša širša javnost razen one v Srbiji in
Črni gori Vojne škode sploh ne pozna,
zato njej v informacije prinašamo sledeče:

Materijalna škoda prizadeta v svetovni
vojni prebivalcem Srbije in Črne gore ter
neklih omejenih krajev bivše Avstro-Ogrske,
je bila uradno ocenjena in naj bi jo plačale
premagane države kot reparacije, v gotovi-
ni in v blagu. Tozadevna pogajanja pa so
pokazala, da bi oškodovanci predolgo ne
prišli do svoje odškodnine, ako bi morali
čakati na reparacije, zato je država sama
prevzela nase vso uradno priznano od-
škodnino, nezavisno od tega, kdaj in v kaki
obliki bo ona sama prejela odškodnino od
držav, obsojenih na mirovni konferenci
na plačevanje vojne škode. To je bilo kon-
cem leta 1922, ko je z deflacijo nastopilo
tudi pomanjkanje denarja in država, ki je
itak že z velikimi težavami pokrivala svoje
tekoče izdatke, za vojne oškodovance ni
imela denarja. Škoda pa je znašala na 4 mi-
lijarde predvojnih dinarjev. Zato je država
izdala obveznice Vojne škode, ki jih je bilo
ratiskskih za 4 milijarde 690 milijonov Din
in sicer v samih komadih po 1000 dinarjev,
torej 4.600.000 komadov, razdeljenih na
serije po 1000 komadov, torej 4.600 serij s
Številkami od 1 do 1000. Vsak oškodovane
je dobil toliko komadov obveznic, na kolik-
or tisoč se je glasilo uradno potrdilo, ki ga
je bil prejel ob priliki ocene njegove škode.
Ugodnosti, izvirajoče iz teh obveznic, do-
loča zakon o Vojni škodi z dne 29. nov.
1922, ki predpisuje, da mora država poton
vsakoletno amortizacije v teku 50 let raču-
najoč od 1. januarja 1924, potegniti vso Voj-
no škodo iz prometa in sicer po nominalni
vrednosti, torej po 1000 dinarjev vsak kom-
ad. Do amortizacije pa mora plačevati
vsakoletno: 2 in pol odstotka od nominalne
vrednosti, torej 25 dinarjev od komada. Obr-
estri se izplačujejo vsako leto od 1. februa-
rija naprej v Srbiji in Črni gori pri vseh
državnih blaginjah, pri nas pa vsled majhnih
količin samo pri okrožnih finančnih rav-
nateljstvih. Zrebanje v svrhu amortizacije
se mora po zakonu izvršiti tekom meseca
januarja. Letos je bilo prvo zrebanje in se
je vršilo dne 16. januarja. Izžrebanih je bilo
v glavnem in dodatnem zrebanju 21 serij,
t. j. 21.000 komadov. Izžrebane obveznice
se izplačujejo brez vsakega odbitka od 1.
marca naprej.

S temi obveznicami se morejo plačati po
nominalni vrednosti vsi predmeti, ki jih bo
država prejela kot reparacije od premaganih
držav in ki jih bo lastnikom obveznic od-
stopila brez dobitka. One se morejo kupo-
vati za popularne mase, polagati kot kavci-
je, porabljati za fonde, ustanove in depozite
pri javnih blaginjah ter za proste rentnega
davka.

Da bi se vojni oškodovanci obveznic za
stalno oklenili in jih ne spuščali iz rok, je
zakon ustanovil obenem tudi loterijo, po ka-
teri papir nosi svoje ime. Loterije se udele-
žujejo vse obveznice individualno, torej ne
po serijah, kakor pri amortizacijskem zre-
banju. Loterijsko zrebanje se vrši vsako le-
to meseca februarja. Dobitkov je vsako le-
to 188 in sicer: 1 po Din 1.000.000, 2 po Din
500.000, 5 po 200.000, 10 po Din 100 tisoč,
20 po Din 50.000, 50 po Din 20.000 in 100
po Din 10.000, toda tako, da so tako visoki
dobitki le vsako parno leto, vsako neparno
leto pa za polovico manjši. Dobitki za le-
tošnje leto so bili torej polovični, za februa-
r 1926 pa bodo celi.

Na ta način je država ustvarila in pod
njeno garancijo stoji ta najodličnejši jugo-
slovanski vrednostni papir, ki nosi stalne
letne obresti, ki bo prej ali slej, najkasneje
pa v 48 letih, amortiziran in izplačan po no-
minalni in ki je, obenem srečka loterije s
priljubljenimi dobitki. Zato je pomijljivo, da ti-
sti, ki ta papir poznajo, radi nalagajo vanj
svoje prihranke, in zato ni čuda, da se je
nanj vrgla tako divja spekulacija in da so
ga inozemci pokupili že velike količine.
Zadnje dni je sicer tečaj Vojne škode osla-
bel, toda nedvomno samo za kratko časa.

Ljubljanski trg

V Ljubljani so bile pretekli teden nasled-
nje cene: Meso: goveje 15 — 19, telečje 17
— 20, svinjsko 20 — 27, slanina 22.50 — 29,
mast 30 — 31, sunka 35 — 37, prekajeno
meso 30 — 35, kostrunje meso 14 — 15,
konjsko 7 — 9, krakovske klobase 44, hre-
novke in safalade 35, sveže in polprekaj-
ne kransjske klobase 32 — 40, suhe kransjske
67 Din kg. Perotina: piščanec 10 — 20, ko-
koš 25 — 35, petelin 25 — 40, raca 25 — 30,
gos nepitana 40 — 70, pitana 70 — 100 Din
komad. Domači zajci: 5 — 18 Din komad.
Divjačina: divji zajec 25 — 60, poljska je-
rebeca 15 — 18 Din komad, srna 20 — 35
Din kg. Mlečni izdelki: mleko 2.50 — 3 Din
liter, sirovo maslo 40, čajno 55 — 60, kuha-
no 45, bohinski sir 36 Din kg. Jajca: 1.75
— 1.87 Din komad (3.50 — 3.75 Din za 1
par). Sadje: jabolka: luksuzna 8. I. 5, II. in
III. 3 — 3.50, hruške, lukuzne 12. I, 10, II.
in III. 4 — 8, navadni kostanj 4 — 8, maroni

9 — 12, grozdje 12 — 16, orehi 12, luščeni
35, suhe češnje 11 — 12 Din kg. Specerjsko
blago: kava 45 — 76, pražena 52 — 92, slad-
kor, v kristalih 13.25, v kockah 15.25, riž 8
— 10, testenine 10 — 12, čaj 75 Din za kg,
namizno olje 22, jedilno 20 Din liter. Mlevo-
ski izdelki: moka: «0» 5.25, «0» 4.50, kaša
in ješenj 7, ješenjček 10 — 13, turščič-
na moka 3 — 4, turščični zdrob 4.50, pše-
nični zdrob 6.50, ajdova moka 7 — 9, ržena
5 — 5.50 Din kg. Zito in zrnje: pšenica 305
— 310 rž 250 — 280, jčmen 230 — 250,
oves 230 — 260, proso 300, turščica 230, ajda
330, fižol 340 — 360, grah 400, leča 600 Din
100 kg. Kurivo: premog 40 — 46 Din 100 kg,
trda drva 150 — 160, mehka 100 Din kubični
meter. Zelenjava: endivija 7 — 8, moto-
vilec in radič 10 — 15, zelje 0.50 — 0.75,
rdeče zelje 3 — 4, kisljo 3, ohrovt 2, karfiola
la 8 — 15, kolerabe 8 — 10, kolerabe-pod-
zemlje 0.75 — 1, špinaca 7 — 8, paradiž-
niki 10, čebula 3, česen 15, kislja repa 2.50
Din kg. Krompir: 1.25 — 1.50 Din kg.
e krmil: sladko seno 80 — 100, polslad
ko 75, kisljo 60, slama 50 Din za 100 kg.

Mariborski trg

Včeraj so pripeljali slaninari na trg 70
vozov mesa, ki so ga prodajali po 12.50 —
30 Din kg po vrsti in kakovosti. Zaklane
svinje so bile 204 po 15 — 18 Din za kg.
Krompirja je bilo na trgu 46 vozov po ceni
0.75 — 1.25 Din kg in zelja 36 vozov po
0.50 — 0.75 Din kg.
Ostale cene: Perotina: kokoši 45 — 50,
piščanci 17.50 — 35, gosi 70 — 80, race 35
— 40, purani 65 — 100 Din komad. Domači
zajci: 10 — 45 Din komad. Fižol: 2 — 3.50
Din liter. Zelenjava in sočivje: karfiola 1
— 10, česen 12 — 18, čebula 2.50 — 3, kisljo
zelje 3, kislja repa 2 Din kg, ohrovt 0.50 —
1.25, sveže zelje 0.25 — 1.25 Din glava, en-
divija in glavna solata 1.25 — 1 Din ko-
mad. Krompir: 0.25 — 1.25 Din kg. Sadje:
jabolka 5 — 7, hruške 6 — 10 Din kg. Go-
be: 1.50 — 2 Din kupaček. Mlečni izdelki:
mleko 2.50 — 3, smetana 12 — 14 Din liter,
sirovo maslo 40, kuhano 60, čajno 45 — 65,
Din kg. Jajca: 1.75 — 2.25 Din komad.
Dalje so pripeljali večeraj kmetje na trg
15 vozov sena in 6 vozov slame. Cene: se-
no 70 — 75, slama 45 — 50 Din za 100 kg.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (21. t. m.)
zaradi pravočasnega praznika ni poslovala.
Dunajska borza za kmetijske produkte
(20. novembra). Zaradi čvrstih poročil z
ameriških borz, iz zapadnih držav in z
brailskega tržišča čvrstejši potek. Povpra-
ševanje po boljših vrstah pšenice je bilo
precejšnje, toda imenihi blaga so malo po-
nujali. Cene so malo poskočile madžarski
pšenici, domači rži ter turščici. Notirajo za
100 kg v šilingih vključno blagovnopromet-
ni davek brez carine v veletrgovini: pše-
nica: domača 36 — 37.50, madžarska po-
stiška 40.50 — 42.50; rž: domača 27.25 do
27.50; ječmen: domači 33 — 39, slova-
ški 39 — 43; turščica: 28 — 29; oves:
domači 27.50 — 29.50.

Češkoslovaško - jugoslovanska konfe-
renca za ureditev medsebojnega prometa.
Iz Beograda poročajo, da se bodo v krat-
kem začela v Pragi pogajanja med Češko-
slovaško in Jugoslavijo za ureditev med-
sebojnega železniškega prometa. V našem
prometnem ministrtvu je sestavljena pose-
bna komisija, ki ima pripraviti ves za to
potrebni material.

Stiki madžarskih lesnih trgovcev z
jugoslovanskimi lesnimi izvozniki. Iz Bu-
dimpešte poročajo: Madžarski lesni agenti
in komisijonarji so se po svoji zvezi obrnili
na češkoslovaške, jugoslovanske in rumun-
ske lesne družbe ter lesne izvoznike z okro-
žnico, v kateri prosijo, naj izvršujejo svoje
lesne prodaje v Madžarsko s posredova-
njem madžarskih agentov in komisijonarjev,
ki jamčijo za gladko oddajo blaga ter hočejo
obvarovati interese v nasledstvenih drž-
vah pred izgubami.

Produkcija preмога v Sloveniji je
znašala v septembru t. l. 169.170 ton profi
146.273 tonam v avgustu t. l. in 158.264 to-
nam v septembru 1924. Skupno se je v
prvih devetih mesecih t. l. v Sloveniji iz-
kopalo preмога za 1.347.564 ton proti
1.396.044 tonam v enakem času lanskega
leta in 1.202.772 tonam v enakem času leta
1923. Kakor vidimo, je produkcija letos v
prvih devetih mesecih nekoliko manjša,
kakor je bila v enakem času lanskega leta.

Naša trgovinska mornarica. Čista to-
naža naše trgovinske mornarice je znašala
koncem leta 1923. 82.741 ton, a koncem lan-
skega leta 100.698 ton. Porast je torej zna-
šal okrog 22 odstotkov. V tretosim letu je
trgovinska mornarica dalje napredovala,
ker so bili nabavljeni mnogi veliki parniki,
kakor »Federiko Glavič«, »Solun« in »Vi-
dovdan«.

Nova pošiljatev kovanega denarja.
Kakor poročajo iz Beograda, bo do 7. de-
cembra t. l. dospel v sušasko pristanišče
francoski parnik, ki bo pripeljal 22 vagonov
kovanega denarja. Ta pošiljatev bo vse-
bovala ostanek kovanih dvodinarskih nov-
cev, partijo enodinarskih novcev in prvo
partijo novcev po 50 par. Skupna vrednost
te pošiljave bo znašala 40 milijonov Din.
Izdelan je ta denar v državnih kovnici v
Poissierju v Belgiji.

Matžarska industrija za trgovinske
pogodbe z nasledstvenimi državami. Po
vesteh iz Budimpešte zahtevajo madžar-
ski industriji, da se čimprej začnejo poga-
janja z nasledstvenimi državami in svrhu
sklenitve trgovinskih pogodb, češ, da madžar-
ska industrija izkorišča samo 25 % ka-
pacitete ter da izvozno poslovanje zasta-
lja. V prvi vrsti naj bi se sklenila trgovin-
ska pogodba z Jugoslavijo, češ, da se pro-
dajna tržišča madžarske industrije naha-
jajo na vzvodu, dočim so prodajna tržišča
za kmetijske produkte na zapadu. V madžar-

žarskih gospodarskih krogih vlada mišje-
neje, da bo z Jugoslavijo mogoče priti do
pogodbe, ki bo zadovoljevala obe državi,
ker madžarska more izvažati v Jugoslavijo
stroje, zlasti kmetijske, potem železno
blago in električne aparate, a Madžar-
ska bi iz Jugoslavije uvažala tobak.

Nazadovanje zlatega indeksa cen. Po
zagrebški »Riječi« iz indeksa cen na debelo,
ki ga sestavlja beograjski »Privredni Pre-
gled«, na zlato preračunani indeks pokazuje
nazadovanje od 149 v septembru na 144.45
v oktobru t. l.

Predlog za svobodno ceno na Sušaku.
Sušaska gospodarske korporacije in orga-
nizacije so izročile finančnemu ministru ob-
širen elaborat, v katerem utemeljujejo ko-
risiti, ki bi jih imeli od ustanovitve svobod-
ne cene na Sušaku. Nadalje se pojasnjuje,
kako propada Sušak na račun Reke zlasti
izza uveljavljenja novih železniških tarif.
Ko bi Sušak v celnem obsegu svojega pri-
stanišča bil proglašen za svobodno carin-
sko ceno, bi se stanje izpremenilo v ko-
rist Sušaka in cele države.

Likvidacija subotičke banke. Eskontna
i pučka banka d. d. v Subotici je sklenila
na svojem občnem zboru likvidacijo ter po-
ziva upnike na prijavo njihovih terjatev.

Carinski nadavki v posameznih evrop-
skih državah. Pri carinskih plačilih se v po-
sameznih državah računava: v Jugoslaviji: 1
zlati dinar = 11 papirnatih dinarjev; v Av-
striji: 1 zlata krona = 1.44 šilinga; v Madžar-
ski: 1 zlata krona 14.500 papirnatih kron;
v Rumuniji 1 zlati lej = 40 papirnatih lejov;
v Italiji: 100 zlatih lir = 487 papirnatih lir;
v Norveški: 1 zlata krona = 1.5 papirnatih
kron; v Bolgarski: 1 zlati lev = 15 papir-
natih levov; v Grčiji = 1 zlata drahma 14
papirnatih drahem.

Kompetenca v zadevah svilarstva in
reje sviloprejk. Minister za trgovino in in-
dustrijo je stavil ministrskemu svetu pred-
log, po katerem naj bi prišli reje sviloprejk
in trgovina s sviljo pod kompetenco minist-
rstva za trgovino in industrijo. Doslej je namre-
če reja sviloprejk spadala pod ministrtvo
za kmetijstvo in vode, odkupovanje svile in
njena predelava pa pod kompetenco mi-
nistrstva za trgovino in industrijo.

Ležišče kaolina v Črni gori. Inženjer-
ja Deskovič in Machiedo sta našla v Crmni-
ci v Črni gori kaolin, ki je bala zelo dobre
kakovosti in se bo mogel iz njega izdelovati
najfinejši porcelan.

Prodaja stare vojaške opreme. Dne
15. decembra se bo vršila pri Upravi od-
delka 2. Zavoda za izradu vojne odeče v
Slavonskem brodu licitacija glede prodaje
stare vojaške opreme. Predmetni oglas je
v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v
Ljubljani na vpogled.

Dobave. Direkcija državnih železnic v
Ljubljani sprejema do 27. t. m. ponudbe za
dobavo 5000 kg bazičnega martinovega
plovnega jekla ter za dobavo raznega meh-
kega lesa; do 2. decembra ponudbe za do-
bavo žične vrvi ter za dobavo 3240 kg dro-
gov iz medenine. Predmetni pogoji so na
vpogled pri ekonomskem odelenju te direk-
cije. — Vršile se bodo naslednje ofertalne
licitacije: 15. decembra pri direkciji drž-
avnih železnic v Sarajevu glede dobave
5000 kg bombaža za ležišča in 500 kg la-
nenih krp za poliranje; 16. decembra pri
direkciji državnih železnic v Zagrebu gle-
de dobave raznega železnega materiala
(žebli za tračnice, spojni vijaki in Grover-
kolute). Predmetni oglosi so v Zbornici za
trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na
vpogled.

Italija dobi posojilo v Ameriki. Iz Ri-
ma poročajo, da je italijanski finančni mi-
nister Volpi podpisal v Newyorku pogodbo
z Morganovo skupino za 100 milijonsko do-
larsko posojilo. Posojilo je plačljivo v 25
letnih obrokih. Podpisovanje se bo pričelo
že naslednje dni.

Zboljšanje italijanske trgovinske bi-
lance. Italijanska trgovinska bilanca se je
v oktobru t. l. dalje zboljšala. Vrednost iz-
voza je znašala v tom mesecu 1756.4 milio-
na, vrednost uvoza pa 1799.6 milijona lir.
Pasivnost je torej znašala 43.2 milijona
proti 54.7 milijona lir v enakem mesecu
lanskega leta.

Ameriški cenitev svetovne žetve pne-
nice. Ameriški poljedelski urad cenil po po-
ročilih, dospelih do 12. t. m., pridelke pne-
nice v 32 državah severno od ekvatorja na
2953 milijonov bushelov proti 2684 milio-
nom v lanskem letu. Pridelke južne zemel-
ske polovice pa je ostal proti lanskemu le-
tu skoro neizpremenjen.

Finansiranje izmenjave blaga med
Poljsko in Italijo. »Popolo di Roma« poro-
ča, da je med zavodoma Banca Commer-
ciale d'Italia in Poljsko komercialno ban-
ko prišlo do sporazuma, po katerem dobi
zadnja posojilo dveh milijonov dolarjev,
da bo financirala izmenjavo blaga med obe-
ma državama.

Otvoritev modne trgovine

na Miklošičevi cesti v palači »Okrožnega
urada za zavarovanje delavcev«. —
Cene nizke.

Se priporoča Ivanka Urbančič.

Zahvala.

Ob priliki bridke izgube mojega nad vse ljubljenega soproga, gospoda
DRAGO ČEHA
državnega uradnika in rezerv. podporučnika
izrekan tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so ga spremlili na zadnji
poti ali mi na katerikoli način izrazili sočutje in sožalje.
Posebno se zahvaljujem g. komandantu mesta, komandantu polka, gg.
aktivnim in rezerv. oficijem, moštvo, vojaški godbi, godbi Drava, g. dr. Mari-
niču za neumorni trud zdravljenja, gg. pevcem, prečastiti duhovščini, stanov-
skim tovaršem in tovariščam in sploh vsem ki so mu izkazali zadnjo čast
in poklonili cvetje na njegov prerani grob.
V Mariboru, dne 21. septembra 1925.
Marica Čehova, soproga.

Borze

CURIH. Beograd 9.175, Berlin 123.50, New
york 518.75, London 25.135, Pariz 20.40, Mil-
lan 20.75, Praga 15.375, Budimpešta 0.07270,
Bukarešta 2.35, Sofija 3.775, Varšava 75.50,
Dunaj 73.125.
TRST. Efektii: obligacije Julijske Kra-
jine 68.20, Zivnostnosti 279, Assicurazione
Generali 6750, Dalmazija 260, Lloyd 1020,
Dalmazija cement 659, Split cement 496, Kr-
ka 368, Devize: Beograd 44.25 — 44.50,
Dunaj 348 — 358, Budimpešta 0.0345 do
0.0355, Praga 74 — 74.50, Bukarešta 11 do
11.50, Pariz 98.50 — 99, London 121.10 do
121.25. Valute: dinarji 43.75 — 44.25, 30
zlatih frankov 94 — 98, službeni kurz zla-
te lire 480.55.
BERLIN. Beograd 7.435, Louden 20.524,
Newyork 4.195, Pariz 16.41, Praga 12.422,
Curih 80.85, Dunaj 59.10.

«Jutrov» roman

LUCIFER

katero skorinskost napeta
vsobna, prepletana in fan-
tastična zapletljiva od za-
četka do konca, ki prin-
tajo navdušenemu čitatelju
s interesantnim razmot-
vanjem vsak hip presene-
čenja, ki mu te sledi ras-
očaranje in konstantna in-
sopet presenečenja tako, da
so čitatelji nestrno rina-
kovi vsako nadaljevanje
romana, je izšel in se do-
biva pri upravi »Jutrova«
Ljubljani.

Vsi ki so ga čitali
in oni, ki niso imeli
te prilike, naj si ga
tako naroče za
domače knjižnice.
Zelj zabavati Vas ne-
nore nabaviti knjige
Vezana stano . . . 05 Din
Broširana pa . . . 45 Din

Trije pari prvovrstnih voznih konj

dalje žrebci za pleme in konji
za tovor so naprodaj iz prve roke
pri E. VAJDA, Čakovec, Medjimurje,
Jugoslavija. Brzojavni naslov: E. Vajda,
Čakovec, telefon interurb. št. 59, 60, 3, 4.

Pozor! NAJCENEJE! Pozor!

Otomane v blagu à Din 850.—
Otomane v gradu à 720.—
Afrik modroc à 250.—

kakor tudi vsi drugi tapetniški izdelki po znatno
znižanih cenah. Vse vrste

Gustave le Rouge:

Misterija

(Roman)

Med tem, ko je bil John Terry ves obupan, je «Morska lastovka» izginila iz ustja Temze in veselo plovila po Severnem morju.

Miss Ellen so bili zaprti v prazno kabino, kjer je ležala nekaj časa onesveščena. Ko se je pa ladja začela zibati po morskem valovju in je začel pihati v kabino sveži morski veter, se je polagoma zdramila.

Ko je odprla oči, je zapazila poleg sebe elegantno, mlado damo v spremstvu temnopoltega moškega, čegar zahrbtnega in krutega pogleda se je dekletu silno prestrašilo. Bila sta Nathan in Misterija, ki sta oba motrila ujetnico z veliko pozornostjo.

Miss Ellen se je zmedeno prišla za čelo in preplašeno začela pogledovati okoli sebe. Nato se je spomnila in razumela: roparji so jo ugrabili, da izsilijo od njenega očeta visoko odkupnino, kajti znan je bil kot velik bogataš.

Silna jeza jo je zgrabila in to tem bolj, ker je bila zelo razdražena in navajena, da se je vse klanjalo njenim najmanjšim kapricam.

— Vi ste lopov! Je zaklicala, a strašno boste kaznovani za to, kar ste mi storili! Moj oče se osveti...

Ker sta jo na to pretirno Nathan in Misterija čisto brezbrizno gledala, je začela kričati, misleč, da ji pride kdo na pomoč:

— Pustite me! Proč hočem!

Skočila je k vratom kabine in klicala na pomoč, toda Nathan ji je zastavil pot in jo krepko zgrabil za roke.

— Nobenega smisla nima kričati, ji je dejal preteče; na naši ladji ste na širokem morju in popolnoma v naši oblasti. Svobodna boste šle, ko nam vaš oče da Budhin demant.

— Ne poznam tega demanta, je zajecjala Ellen vsa tresoč se.

— To bomo že videli... Za enkrat pa bodite mirni, če ne vas vržemo v temnico in vam uklenemo roke in noge v železje.

Srce uboge Ellen je začelo silno utripati in groza jo je spreletavala. Niti kričati ni več mogla, a njeno trpljenje nikakor še ni bilo končano, kajti Nathan je prišel na peklensko idejo.

Kot večina Indijancev, je bil zelo spreten hipnotizer. Opazil je na prvi pogled, da bi se izredno nervozno in slabokrvno dekletu dalo prav lahko hipnotizirati. Spet je zgrabil za Ellenine roke, ki jih je že bil spustil in vsesal se je s svojimi zelenomarogastimi očmi v svetlomodre punčice dekleta, ki je omahnila in v katere obrazu se je čitala groza. Zaman se je skušala umakniti strašnem pogledu.

— Zaspite, ji je zapovedal z odločnim glasom. Jaz hočem tako!

Ellenine oči so se ustale v grozi, napetost mišic na obrazu je pojenjala, bila je v hipnotičnem spanju.

— Sedaj, je dejal Nathan, nam pa poveste, kje je Budhin demant.

— Ne vem, je odgovorila Ellen s slabim glasom.

Vaš oče ima ta demant, sredi katerega je urezan Budhin obraz. To je tako zanimiv kamen, da ga morate poznati. Gotovo so vam ga že pokazali.

— Ne vem, o katerem demantu govorite. Moj oče mi ni nikoli ničesar pravil o njem.

Nathan in Misterija sta se začudeno spogledala.

— Uspavana, kakor je sedaj, je rekel Indijec, čisto gotovo ne laže, ker ne more. Tega res ne razumem.

— In vendar je yoghi All-Mah izrečno imenoval Johna Terryja iz Londona, kralja demantov. Dva Johna Terryja vendar ne obstojata.

— Morda je stvar ta, je rekel slednjič, da John Terry, kot silno previden možak, ni nikoli nikomur pravil, niti svoji hčerki ne, da ima znameniti dragulj.

— Skušajmo jo spraševati še enkrat, je rekla Misterija.

Nathan je ponovil vprašanje z najodločnejšim glasom, toda brez vsakega uspeha.

Dekle je postala vidno utrujena, na čelo so ji stopile potne kaplje in obraz ji je postal smrtno blede. Z glasom, jecljajočim od straha, je odgovorila na zadnje Nathanovo vprašanje.

— Vi me umorite!... Silno trpim!... Ničesar ne vem o tem demantu, prisegam vam! Povedala sem vam vse, kar vem. Zbudite me, prosim vas lepo...

Nathan se je trenutek obotavljal.

— Pustite jo v miru, je dejala Misterija. Danes nam ne bo mogoče več zvedeti.

— Prav imate, je dejal Indijec cinično, dekletu je tako nervozno in slabo, da jo slednjič še lahko zadene kap. Tega se nam še manjka! Potem ne bi imeli ničesar, kar bi mogli zamenjati z Johnom Terryjem za njegov demant.

Nathan je napravil nekaj magnetičnih kretenj in lahko dihlil v lice miss Ellene.

Dekle je odprlo oči in začudeno pogledalo okoli sebe. Potem se je naenkrat spomnila, v kakem položaju je in začela plakati.

— Kaj se mi je pa vendar pripetilo? je vprašala.

— Onesvestili ste se, ji je odgovorila Misterija ljubeznjivo, in obudili smo vas spet. Ne tuguje, vaše ujetništvo ne bo dolgo trajalo. Vaš oče ve, da ste v naših rokah in gotovo vse stori, da vam čimprej vrnemo svobodo.

Ellen se je čutila moralno in fizično uničena od ustrujenosti. Z zadovoljstvom je poslušala zahrbtno Misterijine besede in pustila se je od nje vesti v eno kabin na zapadnem delu ladje.

Ko je bila sama, se je znova zjokala. Bila je že na koncu svojih moči. Vrgla se je na posteljo in skoraj v istem trenutku zaspala.

Drugo poglavje.

Gusarjeva oporoka.

Ko je Lionel pozvonil pri Johnu Terryju, ga je sprejel lakaj Rakhm, čegar zahrbtno lice je nanj takoj napravilo neugoden vtis.

— Preuljudno se vede, da bi mogel biti pošten, si je mislil.

Lionel je izročil Rakhamu svojo vizitko, na katero je bil napisal par vrstic, toda ko je ta prečital ime, se je stresel in Lionel, ki ga je ostro opazoval, si ni mogel razložiti njegove zmedenosti.

Rakhm je odšel v sosedno sobo. Skozi vrata je čul Lionel glasove, potem pa se je lakaj takoj spet vrnil in se držal še ponižneje kot prej.

— Mr. Johna Terryja ni doma, je dejal; če bi bili gospod tako prijazni in se jutri potrudili priti sem.

Lionela je zgrabila jeza.

— Gospoda Terryja ni doma? je dejal rezko lakaju. Saj sem čul ravnokar njegov glas! In ker mu imam govoriti o njegovi hčerki, sem prepričan, da vam ni rekel, naj me odstranite.

In brez vsake ceremonije je Lionel porinil Rakhama v stran in vstopil v sobo, kjer se je nahajal bankir. Ta je bil na videz silno nezadovoljen, ko ga je opazil.

— Prosim uljudno, je resno dejal Lionel, da udiram na tako prostaški način v vaš dom. Dovolil sem si pa ta postopek, ker vam vaš lakaj gotovo ni izročil moje vizitke.

— Ne, je dejal bankir začudeno; kdo ste?

— Lionel Brady, ameriški yachtmán, o katerem ste morda že kaj čuli. Pod svojim imenom sem bil napisal na vizitko, da vas prosim, da me sprejmete, ker vam bi mogel morda razložiti natančneje skrivnostno zadevo miss Terryjeve.

— Zakaj mi niste dali gospodove vizitke? je osorno vprašal Mr. Terry svojega lakaja.

Zasačeni Rakhm ni vedel, kaj bi odgovoril.

— Bal sem se, je končno zajecjal, da bi vas motil v vaši boli.

— Vi niste tu, da bi imeli osebno mnenje o katerikoli stvari, niti da bi imeli kakoršnokoli inicijativo. Ko si bom na jasnem o gotovih točkah vašega vedenja, ki se mi zdi sumljivo, vas odpuštim.

John Terry je pomignil obisku, naj sede v naslonjač.

— Sedaj, gospod Brady, sem vam na razpolago. Najskromnejše poročilo, ki bi mi ga mogli dati o usodi mojega ubogega otroka, sprejemem z največjo hvaležnostjo.

— Moja povest bo malo dolga, toda prosim vas, da me pozorno poslušate. Ako sodelujeva, se nama morda posreči, odkriti roparje.

Lionel je začel praviti bankirju vse potankosti svojega boja zoper Mygale, o krvavi dramji v svetlišču Aztekov in o umoru Naole. Naposled je povedal, na kak način se mu je posrečilo ukrcati se na krovu «Morske lastovke» in kako je ujel na Misterijo odposlano radio brzojavko:

«Hipnotizirani All-Mah pravi, da je demant v posesti Johna Terryja. Na delo!»

Sukno in velour za plašče
Doubl za površne suknje
Kamgarn in modni ševijot za moške in ženske obleke in drugo manufakturno blago v velik. izbiri po zanesljivo nizki ceni priporoča občno **znanu tvrdka**

R. Miklauc „Pri Škofu“ Ljubljana

Zunanjim naročnikom se dopošljeje vzorci na zahtevo poštnine prosto. 442-a

Pozor! Samo 300 Din franko na dom!

Ta garnitura kuhinjske posode je iz najboljšega aluminija snežno bela in desetletja trpežna. Dobavlja se pri predplačilu ali povzetju.

Za cenik priložite Din 1.— v znakah. Inzerat priložiti. Ako bi ne ugajalo, se vrne name radevolne nazaj.

Kovinska industrija INŽ. J. & H. BÖHL, Maribor, S.H.S. (Metallindustrie) Aleksandrova cesta št. 6. 354a

Najugodnejši nakup te naravnost od tovarne!

Najpopolnejši so novi „PFAFF“ brzošivalni stroji.

Za vsakovrstno obrt in industrijo najbolj priporočljivi.

Večletno jamstvo.

Brezplačen pouk v vezenju

Znižane cene Plačljivo na obroke

IGN. VOK,

Ljubljana Novo mesto

Jedilno orodje „Berndorf“

z čistega belega alpaca rebra, tudi posebrebno se dobiva v vseh trgovinah s kuhinjskim orodjem in pri juvelirjih.

Skladšče **Berndorf, Maribor.**

Tovarniška znamka „Medved“ na vsakem komadu.

Zlatorsko terpeninovo milo

ta neprekosljliva sestava mila in terpenina vsebuje pristno zlato!

V vsaki tisoči komad je vtisnjen pristen zlatnik, ki čaka srečnega kupca. Kupite takoj komad tega idealnega mila, mogoče najdete tudi Vi zlatnik!

Transmisije nagrobni križi, vrtno ograje iz litega železa vsi odlitki iz sive železne litine od Din 5 za 1 kg dalje.

K. & R. JEŽEK, tovarna strojev, livarna železa in kovin Maribor, Melje 103. 474-a

HAVRE-NEW YORK samo šest dni čez morje

Francoska linija (French Line.)

Cie. Cie. Transatlantique in družba Chargeurs Reunis za pomorske vožnje v severno in južno Ameriko, Avstralijo ter Kanado

Ekspresni parniki: „Paris“, „France“, „de Grass“.

Dobra hrana in pičca brezplačno.

z ne liske in b. zadevna potasnila daje

van Kraker zastopnik v Ljubljani Colodvorska ulica 4

Krznarstvo ELIGIJ EBER Koncesijski trg št. 7

se priporoča cenj. občinstvu z bogato zalogo vsakovrst. kož za plašče in kostume.

Vedno v zalogi najmodernejši plašč, jope in velika izbira toa po najnižjih cenah.

25. NOVEMBRA **OTVORITEV** MODNE IN MANUFATURNE TRGOVINE

JOS. KARNIČNIK MARIBOR SLOVENSKA ULICA ŠTEV. 10

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA DUNAJSKA C. 46 MESTNI TESARSKI MOJSTER Telefon št. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, osirešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledence, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d. Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parno žaga. G. Tovarna furnirja.

Brez posebnih obvestil.

Težko prizadeti od krute usode naznanjamo tužno vest, da je naš prečelobri in nad vse ljubljeni oče, soprog, brat, stric, svak i. t. d., gospod

dr. Josip Kolšek odvetnik in hišni posestnik v Laškem

danes ob 1. uri ponoči v 65. letu starosti nenadoma umrl.

Pogreb se bo vršil v nedeljo dne 22. novembra ob 13. uri v Laškem.

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 23. novembra ob pol osmi uri v nadžupnijski cerkvi v Laškem.

Laško, dne 20. novembra 1925.

Angela roj. Gabron, soproga.

Josip Kolšek, sodnik v Brežicah, **Vladimir Kolšek,** želez. uradnik v Mariboru, sinova.

Ostali sorodniki.

Moški čevlji:

- črni in rjavi la ... Din 298-
črni in rjavi z dvojnimi podplati ... Din 378-398-
športni čevlji z usnjeno podlogo, nepremočljivi ... Din 398-
čevlji iz pariškega laka ... Din 388-
lakasti čevlji, najboljšje izdelave ... D.n 428-

Otroški čevlji:

- črni otroški čevlji št. 18-21 ... Din 38-
črni otroški čevlji št. 22-26 ... Din 48-

Pošilja se po povzetju.

F. L. Popper-čevlji

- damski snežni čevlji ... Din 178-
otroški snežni čevlji ... Din 138-168-
damske galoše ... Din 98-118-158-
p esni čevlji iz srebrnega brokara ... Din 298-
plesni čevlji iz črnega atlasa in svile ... Din 298-

Trgovina z čevlji

Kosta Vukašinovič, Maribor, Aleksandrova ulica 13, Tel. 137

Damski čevlji:

- lakasti čevlji z zaponko ... Din 298-
antilopa-čevlji z zaponko ... Din 298-
črni ševro-čevlji z zaponko ... Din 248-
čevlji iz črnega, pariškega boksa ... Din 198-228-
čevlji iz črnega, pariškega boksa ... Din 248-88-
čevlji iz rjavega, pariškega boksa ... Din 248-298-
čevlji iz rjavega pariškega boksa ... Din 348-
čevlji iz pariškega laka ... Din 298-318-
čevlji iz pariškega laka ... Din 358-388-
Čevlji z zaponkami v vseh barvah - Kar ne ugaja, se zamenja.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.-

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.- Najmanjši znesek Din 10.-

Obrit

Štampilice: vseh vrst in vse potrebne izdeluje in prodaja ... Najmanjši znesek Din 5.-

Vulkanizira

vse vrste gumijaste parne vulkanizira P. Škafar v Ljubljani, Rimskak cesta št. 27

Pozor, trgovci!

Za božično sezono nudim po konkurenčni ceni svetilnice, svečke, svetilne lučice, svečke iz vse vrste strojno izdelane predmete ... Najmanjši znesek Din 5.-

Izredna prilika za vsakogar

Izredna prilika za vsakogar: izredna prilika za vsakogar ... Najmanjši znesek Din 5.-

Šivilja

Izdeluje perilo za gospodinjstva in bolne za neveste ... Najmanjši znesek Din 5.-

Instrukcije

v realnih predmetih, v vsaki stvari in francozski jeziku ... Najmanjši znesek Din 5.-

Dijak

iz višjih razredov strojno šole se radi pouka, dijaka ... Najmanjši znesek Din 5.-

Kateri dijak (inja)

trgovske šole ali strojnega dijak ... Najmanjši znesek Din 5.-

Službe

Gospodinjstvo: zdravno, skrbno, delavno in poljsno uravi ... Najmanjši znesek Din 5.-

Učenka

stara 14 let, ki je doživela ... Najmanjši znesek Din 5.-

Učenik

se takoj sprejme z vso oprejo ... Najmanjši znesek Din 5.-

Hišnik

se išče takoj, delj žana ... Najmanjši znesek Din 5.-

Mlinarski pomočnik

se vključuje v kmetijski mlin ... Najmanjši znesek Din 5.-

Dobra kuharica

zdrava in snažna, ki je izredno vsa ... Najmanjši znesek Din 5.-

Inženjer-kemik

državljan SRH se sprejme v vsaki kemikalni tovarni ... Najmanjši znesek Din 5.-

Čevljar, pomočnik in valenec

s lano in stanovanjem v hiši se sprejmeta takoj ... Najmanjši znesek Din 5.-

Mesarski pomočnik

dobro izvešan se sprejme takoj ... Najmanjši znesek Din 5.-

Kuharica

ki zna samostojno kuhati za mesec, plača 400 Din in deklo ... Najmanjši znesek Din 5.-

Štrugar, pomočnik

(leoni) se sprejme v tovarni na delu za akordno delo ... Najmanjši znesek Din 5.-

Agencija «Planeta»

veščina, vsake vrste službe ... Najmanjši znesek Din 5.-

Postrežnica

mlada, pridna in poštena ... Najmanjši znesek Din 5.-

Vpokojen orožniški narednik

se sprejme v mesto ... Najmanjši znesek Din 5.-

Starejši mlinar

veščina, vsake vrste službe ... Najmanjši znesek Din 5.-

Stenografinja

perfektna za slovenski in nemški jezik ... Najmanjši znesek Din 5.-

Prodajalca

izredna in ročni stroji ter izdelave ... Najmanjši znesek Din 5.-

14letna deklica

zdrava in krepke postave ... Najmanjši znesek Din 5.-

Opreme za neveste

stare, zatore, jutilne in spalne garniture ... Najmanjši znesek Din 5.-

Vrhniško opeko

premog in drva dobiti najceneje ... Najmanjši znesek Din 5.-

Službe

Gospodinjstvo: zdravno, skrbno, delavno ... Najmanjši znesek Din 5.-

Gospodinjstvo

zdrava in krepke postave ... Najmanjši znesek Din 5.-

Trgovski uradnik

veščina, vsake vrste službe ... Najmanjši znesek Din 5.-

Lesna industrija

veščina, vsake vrste službe ... Najmanjši znesek Din 5.-

Postrežnica

mlada, pridna in poštena ... Najmanjši znesek Din 5.-

Vpokojen orožniški narednik

se sprejme v mesto ... Najmanjši znesek Din 5.-

Starejši mlinar

veščina, vsake vrste službe ... Najmanjši znesek Din 5.-

Stenografinja

perfektna za slovenski in nemški jezik ... Najmanjši znesek Din 5.-

Prodajalca

izredna in ročni stroji ter izdelave ... Najmanjši znesek Din 5.-

14letna deklica

zdrava in krepke postave ... Najmanjši znesek Din 5.-

Opreme za neveste

stare, zatore, jutilne in spalne garniture ... Najmanjši znesek Din 5.-

Vrhniško opeko

premog in drva dobiti najceneje ... Najmanjši znesek Din 5.-

Gorenjsko dekle

išče službe kot začelnica pri blaginji ... Najmanjši znesek Din 5.-

Šivilja

išče službe, event. grešivat tujim na dom ... Najmanjši znesek Din 5.-

Gospodinjstvo

zdrava in krepke postave ... Najmanjši znesek Din 5.-

Trgovski uradnik

veščina, vsake vrste službe ... Najmanjši znesek Din 5.-

Lesna industrija

veščina, vsake vrste službe ... Najmanjši znesek Din 5.-

Postrežnica

mlada, pridna in poštena ... Najmanjši znesek Din 5.-

Vpokojen orožniški narednik

se sprejme v mesto ... Najmanjši znesek Din 5.-

Starejši mlinar

veščina, vsake vrste službe ... Najmanjši znesek Din 5.-

Stenografinja

perfektna za slovenski in nemški jezik ... Najmanjši znesek Din 5.-

Prodajalca

izredna in ročni stroji ter izdelave ... Najmanjši znesek Din 5.-

14letna deklica

zdrava in krepke postave ... Najmanjši znesek Din 5.-

Opreme za neveste

stare, zatore, jutilne in spalne garniture ... Najmanjši znesek Din 5.-

Vrhniško opeko

premog in drva dobiti najceneje ... Najmanjši znesek Din 5.-

Ugodno se prodaja

Ograja za pisarno s blaginjskim okencem ... Najmanjši znesek Din 5.-

Brinje

prvovrstno italijansko in hrvatsko lino ... Najmanjši znesek Din 5.-

Smoking in žaket

lepa kuhinjska kredenca se prodaja ... Najmanjši znesek Din 5.-

Polenovka

namočena se dobi vsak poek pri L. Burzolini ... Najmanjši znesek Din 5.-

Hijacinte

hrvatske žubeline pripravljene Sever & Komp. ... Najmanjši znesek Din 5.-

Vino

belo (1917) A Din 8.50 liter rizing (1921) B Din 9.50 ... Najmanjši znesek Din 5.-

Dober manipulant

trigla lesa vstopi kot nakupovalce ... Najmanjši znesek Din 5.-

Službo sluga

v trgovini ali pisarni išče pošten in marljiv mladenič ... Najmanjši znesek Din 5.-

Pekovski pomočnik

lepoga vedenja, srednj let, proda dela - gro tuji kot raznašalec ... Najmanjši znesek Din 5.-

Čevljarski stroj

(levo-ročni) se cenja prodaja ... Najmanjši znesek Din 5.-

Pozor, šoferji!

Proda se dobro ohranjen kratak kolesni kotuh za 900 Din ... Najmanjši znesek Din 5.-

«Phöbus» peč

št. 88 se prodaja ... Najmanjši znesek Din 5.-

Auto «Fiat»

502, odprta, šestcilna, elektr. razsvetljava ... Najmanjši znesek Din 5.-

Sv. Miklavž

ne pozabi, da dobiš najprimernejšo ... Najmanjši znesek Din 5.-

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18. Oglej si danes razstavljene predmete. ... Najmanjši znesek Din 5.-

Zastoni

ne, pač pa po zelo nizki ceni se dobe damski klobučki ... Najmanjši znesek Din 5.-

Več lepih pisarniških sob

v II. nadstropju odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani ... Najmanjši znesek Din 5.-

Mašhen štedilnik

lepa kuhinjska kredenca se prodaja ... Najmanjši znesek Din 5.-

Zdrob in prah

od koka in premoza pečen pri Cebini ... Najmanjši znesek Din 5.-

Jermena

in ostalo za smejanje ugodno naprodaj ... Najmanjši znesek Din 5.-

Pletilni stroj

dobro ohranjen se prodaja na Hovci št. 8 pri Ljubljani ... Najmanjši znesek Din 5.-

Pozor, mamic!

Za Miklavža in Božič se izdelujejo ... Najmanjši znesek Din 5.-

Božične in novoletne razglednice

na 4 delce pripravila E. Babka ... Najmanjši znesek Din 5.-

«Prübus» peč

št. 88 se prodaja ... Najmanjši znesek Din 5.-

Auto «Fiat»

502, odprta, šestcilna, elektr. razsvetljava ... Najmanjši znesek Din 5.-

Jabolko

namizni 1-2 vzgona kupim - Pomožbe z navodilo cene ... Najmanjši znesek Din 5.-

Srebrne krone

ku puje po najvišji ceni Jos. Štefanič ... Najmanjši znesek Din 5.-

Zlato, srebro

in srebrne krone plača po najvišji ceni ... Najmanjši znesek Din 5.-

Vrbovo šbije

lepo in belo kmaše Valentin Graedel ... Najmanjši znesek Din 5.-

Registritna blagajna

se kupi. Pomožbe pod šifro «Blagajna» na upr. «Jutra» ... Najmanjši znesek Din 5.-

Celulozni les

1 m dolžino in 10-24 cm prem. kuriva vsako množino ... Najmanjši znesek Din 5.-

Garnitura

lepa kuhinjska kredenca se prodaja ... Najmanjši znesek Din 5.-

Mašhen štedilnik

lepa kuhinjska kredenca se prodaja ... Najmanjši znesek Din 5.-

Zdrob in prah

od koka in premoza pečen pri Cebini ... Najmanjši znesek Din 5.-

Jermena

in ostalo za smejanje ugodno naprodaj ... Najmanjši znesek Din 5.-

Pletilni stroj

dobro ohranjen se prodaja na Hovci št. 8 pri Ljubljani ... Najmanjši znesek Din 5.-

Pozor, mamic!

Za Miklavža in Božič se izdelujejo ... Najmanjši znesek Din 5.-

Božične in novoletne razglednice

na 4 delce pripravila E. Babka ... Najmanjši znesek Din 5.-

«Prübus» peč

št. 88 se prodaja ... Najmanjši znesek Din 5.-

Zamenja se takoj

velik prostor lokal za restoracijo ... Najmanjši znesek Din 5.-

Iščem gostilno

kjer bi hoteli Pomožbe na upr. «Jutra» ... Najmanjši znesek Din 5.-

Kapital

Iščem družabnika za lepo trgovino ... Najmanjši znesek Din 5.-

Proti vknjiži

na prvo mesto se nosi vsta od 60-100.000 Din ... Najmanjši znesek Din 5.-

Družabnika

z kapitalom do 500.000 Din sprejme konkurenčno ... Najmanjši znesek Din 5.-

Iščem 1250 Din

posojila proti dolžnim obveznostem ... Najmanjši znesek Din 5.-

Iščem 3500 Din

posojila takoj za dobo 3 mesecev ... Najmanjši znesek Din 5.-

Lep lokal

z velikimi okni, pripraven za vsako trgovino ... Najmanjši znesek Din 5.-

Gostilna

se išče v našem ali na tujem ... Najmanjši znesek Din 5.-

Lokal

z 3 prostori (event. deljeno) za 2 lokala ... Najmanjši znesek Din 5.-

Mašhen prostor

za delavnice se takoj odda v sredini mesta ... Najmanjši znesek Din 5.-

Več lokalov

na prometni točki odda «Porrovalce» ... Najmanjši znesek Din 5.-

Gostilna

se išče v našem ali na tujem ... Najmanjši znesek Din 5.-

Gostilna

novovpečena, s 3 gostilni, sobami z elektr. razsvetljavo ... Najmanjši znesek Din 5.-

Dvodužniško hišo

z velikim vrtom, v trgovskem predmestju prodam ... Najmanjši znesek Din 5.-

Stavbišče

1500-2000 m² v bližini gl. kolovozne se išče ... Najmanjši znesek Din 5.-

Posestvo

z milinom in žago v prometnem kraju prodam ... Najmanjši znesek Din 5.-

Stanovanja

dam osnema, ki mi ostajajo čisto, srazno stanovanje ... Najmanjši znesek Din 5.-

Znake starosti na obrazu In plešasto glavo

„TRIBUNA“ F. B. L. LJUBLJANA Karlovska cesta 4

Šivalni stroji

za domačo rabo, šivice, krojače in čevljarje — po snatno znižanih cenah.

Otroški vozički

Mamice, ki imate mlade otroke, si ogledajte veliko izbira vsakovrstnih modelov po čudovito nizkih cenah.

Pnevmatika

za dvokolesa, motorje in stroške vozilke in najbolj kakovostnih, francoskih in angleških tovarn, na veliko in malo.

Dvokolesa

najceneje in največja zaloga

Mehanična delavnica

Posedel oddelak za popravila dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, stroških vozil, koles, železnice in druge. — Stara dvokolesa se popolnoma prenove in obrabijo des sime.

Igračni vozički in stolice za otroke

slodilne kot stolček in miza za sedenje. — Igračni vozički vsi vrsti in poljubni velikosti se dobijo po snatno znižani cenah.

Polnoprilni Motorji

za otroke in deklice od 4 do 8 let se dobijo po prav niski ceni

»Prera« in druge angleške znamke v saloni, velika izbira po konkurenčnih cenah.

Trickiji in majhna dvokolesa

za otroke in mlade, na krogelnih lesiških, z veri-go, izdelana kot normalna dvokolesa v manjši obliki.

Znižane cene pri „TRIBUNA“ F. B. L.

CENIKI

dvokoles, motorjev, otroških in igračnih vozil, šivalnih strojev in delov franko. Prodaja na obroke.

Sostanovalec

se sprejme za stanovanje in hrano. Naslov pove upravo »Jutra«.

Celje!

Akadem. nabraban, 30 let star, »Vili« telni, uraški, čisto manjstvo, elegantno, nobilno gospodstvo. — Poseduje na upravo »Jutra« pod »Persosa«.

Tamburaške note

sladke partiture: Venček korovskih narodnih pesmi, 20 Dni; Božične pesmi, 18 Dni; Zdravice, Rikoleto, Prodaja nevesta po 10 Dni; Mila tunica, Oj ti polonca, Ne bom se motila, po 7 Dni; Na planini, Slabo je vreme, Haj Slovenci, Lepa naša domovina, Prdi Gorenje, po 3 Dni; Prodaja Slov. pevsko društvo »Slovaca«, Druž. V. B. pri Ljubljani.

Šivalni stroji

Dobermani z ročnim kolesom, lep, čistokrvni napredni v Celju, Gaberje 21.

Kanarčki

baročni, slabitni vrtni in izvrstni penci po 300, 200 in 300 Din; Ter plemenske samice po 30 Din se razpošiljajo na vse strani proti jamstvu, da dosepeo švi, Franc 5 m/d, elektrarna, Dobrava-Vintgar, p. Jasenice.

Gospodična

se sprejme na stanovanje in sajtrk. Naslov v upravi »Jutra«.

Samostojna gđ.

trudila in glasovita, 18 let, znanja in resni inteligentnost. — Dopise na upravo »Jutra« pod značko »Vinka«.

Šivalni stroji

Harmonija duš Erala za pismo — drvinje odgovor.

Kanarčki

baročni, slabitni vrtni in izvrstni penci po 300, 200 in 300 Din; Ter plemenske samice po 30 Din se razpošiljajo na vse strani proti jamstvu, da dosepeo švi, Franc 5 m/d, elektrarna, Dobrava-Vintgar, p. Jasenice.

Kanarčki

baročni, slabitni vrtni in izvrstni penci po 300, 200 in 300 Din; Ter plemenske samice po 30 Din se razpošiljajo na vse strani proti jamstvu, da dosepeo švi, Franc 5 m/d, elektrarna, Dobrava-Vintgar, p. Jasenice.

Dopis

Trgovec 30 let star, zeli znanja in lepo, inteligentno gospodstvo ali vdevo s premoženjem. Čestno dopise s sliko pod šifro »Resno mišljenje« na področje »Jutra« v Mariboru.

Ženitve

Državni uradnik 25 let star, s prostim stanovanjem, se želi poročiti s muzikalno gospodstvo ali vdevo. — Poseduje na upravo »Jutra« pod značko »Ljubovca«.

Kanarčki

baročni, slabitni vrtni in izvrstni penci po 300, 200 in 300 Din; Ter plemenske samice po 30 Din se razpošiljajo na vse strani proti jamstvu, da dosepeo švi, Franc 5 m/d, elektrarna, Dobrava-Vintgar, p. Jasenice.

Kanarčki

baročni, slabitni vrtni in izvrstni penci po 300, 200 in 300 Din; Ter plemenske samice po 30 Din se razpošiljajo na vse strani proti jamstvu, da dosepeo švi, Franc 5 m/d, elektrarna, Dobrava-Vintgar, p. Jasenice.

Kanarčki

baročni, slabitni vrtni in izvrstni penci po 300, 200 in 300 Din; Ter plemenske samice po 30 Din se razpošiljajo na vse strani proti jamstvu, da dosepeo švi, Franc 5 m/d, elektrarna, Dobrava-Vintgar, p. Jasenice.

Gospodična

belli znanja pomazanja znanja dopisovati s gospodom. Pogoji: slika. — Dopise pod šifro »Bela« na upravni »Jutra«.

Katera dama

s premoženjem bi hotela poročiti 40 let stara, dobro oblikovana, elegantna, cenjena gospodična. — Dopise pod šifro »Fortuna« na upr. »Jutra«.

Psa pitčarja

namškega, kratkookloga, 1 leto stara, še ne izrasla, redovnica M. Ostasovskij, Redovnica.

Najlepše božično darilo

je Harar Rollejev kanarček, katerega dobijo samo za 300—250 Din. Plemensko samice za 50 Din. Razpošiljajo na vse strani proti jamstvu za transport. — Anton Krajin, Mestni mliv v Celju.

Psa pitčarja

namškega, kratkookloga, 1 leto stara, še ne izrasla, redovnica M. Ostasovskij, Redovnica.

Gospod

svadilja let, zelo dobro poučen, moderen, znanstven, se želi seznaniti s gospodično boljše izobrazbe, prijetne znanjstva ter ceniljo zasorov do 30 let staro, čestno, ki se mogeče s sliko, ki se takoj vrne, pod šifro »Svobodni den« na upravo »Jutra«.

Mlad industrijalec

priljubljen, znanstven, se želi seznaniti s gospodično boljše izobrazbe, prijetne znanjstva ter ceniljo zasorov do 30 let staro, čestno, ki se mogeče s sliko, ki se takoj vrne, pod šifro »Svobodni den« na upravo »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Hvala

da se upošteva. Zdrava in ničen. Tudi meni dolžna. Piti tma. — P. T.

Harmonija

chromatica, s 80 bas, malo rabljena, se prodaja za 400 Din. Natančneje se poizve v Ljubljani, Rejčeva cesta 8, L. nadstropje.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Gospodična

trgovca nabraban, brez posebnega premoženja, le pridobit kot postenega znanja, se želi seznaniti s gospodično boljše izobrazbe, prijetne znanjstva ter ceniljo zasorov do 30 let staro, čestno, ki se mogeče s sliko, ki se takoj vrne, pod šifro »Bela« na upravni »Jutra«.

Klavir

skoro nov, znamke »Bosendorfer-Konsertfligel« radi salivne proda za Din 30.000 v gotovini ali se zamenja za planino za primerno ceno. — Ogleda se ljubav od 2—14 ure v Merošovi ulici 111 ali pismene ponudbe na upravo »Jutra« pod »štev. 14.831«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Mlad zakonski par

lepo manjša divana. Čestno ponudbe na upravo »Jutra« pod »Močno vnetje«.

Staro violino

profan. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Dva gospoda

inteligentna, dobro situirana, želja diskretnega prijateljstva in šivalnih strojev, do 25 let v vrsto skupne družine zabave. Le resna ponudba na upravo »Jutra« pod šifro »Dane in Mirko«.

Akord citre

popolnoma nove se ponci prodajo na Starem trgu 24, II. nadst.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Inteligentna gospa

lepi znanja dopisovanje. Dopise pod »Znatiš 45« na upravo »Jutra«.

Kratek klavir

ali planino, le dobro obrabjen, se kupi tudi isven Ljubljani. Ponudbe s sliko in navodno ceno pod »Glasba« na upravo »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Gospod

po zanimanju, goščinar in krojač, 45 let star, želi manjša s postenim dekletom od 20—25 let starim. Vdevo ali talijanska. — Ponudbe pod »Treznot 13947« na upravo »Jutra«.

Klavir za vezbanje

na razpolože nekaj ur na dan proti otkemu honorarju. Ponudbe pod značko »Vežba 14007« na upravo »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Mlada devojka

lepi znanja s starejšim, dobro situiranim gospodom. — Dopise na upravo »Jutra« pod šifro »Zaprta črna slika«.

Klavir

lepo dobro obrabjen se prav ugodno proda. Naslov pove upravo »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Inozemec

visokodiplomirani, le sadamo bivajoč v Jugoslaviji, se želi seznaniti s gospodično premoženje, lepo znanjstva, nje izobrazba in blagoga znanja, do 25—30 let staro, čestno, ki ljubijo šiv, toda udobno dom in ki želijo poznati dobro žensko naj pojdijo svoj dopis, ki se mogeče s sliko na upr. »Jutra« pod »naoreme«.

Kratek klavir

dobro obrabjen, črn, se zelo ugodno proda. Naslov v upravi »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Dotična gospodična

katere želi rutinirana pisala-partnerja, naj pojdijo svoj dopis, naslov pod šifro »Brez svetlobe« na upr. »Jutra«. Tajnost zagotovljena.

Klavir

lepo dobro obrabjen se prav ugodno proda. Naslov pove upravo »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Preporočila se staroznana solidna turška Gričar & Mejač konfekcija samo Selenburgova ulica 3.

Zaradi likv. dacie našega podjetja za obdelovanje lesa se skupno ali posamezno poceni prodaja:

- 1 50 HP polstab. Lanzova vročeparna lokomob 1 dinamo stroj »AEG« enakomernega toka 16 kW, 115 Volt, nerabljen
- 1 dinamo stroj, en-komer toka 120 V, 58 Amu 1 elektr. motor »Ganz« enakomernega toka 6-50 HP, 110 Voltov,
- 1 komolc, pretilkna ploščica in napejlava,
- 1 polnojararnik 650 m/m skupno 95 m trvdke Oberhäusel & Comp. Bregenz,
- 1 trakasta žaga 800 m/m prečne višine,
- 1 trakasta žaga 750 m/m prečne višine,
- 1 krožna žaga »KS« 500 m/m s precerno železno mizno ploščo,
- 1 univerz. skobelni stroj in stroj za žlebe tip »Uak«, širine 510 m/m in 250 m,
- 1 »D-ektan« skobelni stroj 700 m/m širine,
- 1 stroj za freziranje 50 m/m širine,
- 1 stroj za freziranje 60 m m širine, kombiniran z rezilom za čepe in pripravo za razcepe z različnimi noži,
- 1 vrtilni stroj za luknje
- 1 ciklarka za les 600 m/m premera,
- 1 avtomatični stroj za brušenje nožev,
- 1 brus z naravno za brušenje jarnim, in krož. »ag«,
- 1 modern: ročna ključavnarska delavca z želez. vrtilnim strojem in dinamo orodjem. Vse je malo rabljeno in v zelo dobrem stanju. Daje se prodajo ločeno za stroje, jermeni, vičena, predložila, sivoj, skobelni stroji, preše za furnir in drugo in zaresno orodje. Vsa najsmilja glede c. n. d. v. »Vera« lesna industrija v likvidaciji v Kolinu, Banat.

Ravno Restavrater

primarni strokovnjak prevzema sezonsko podjetje v kopališču. Naslov pove upr. »Jutra«.

Božične okraske

lasice pastirčke, prtičke k jaslicam, svečke, držala za svečke, bengalične žigalce, čudežne sveče, barvan, kre- in svilen rapir, božične in novoletne razglednice, cvetlično perle, cvetjete ter žico za cvetlice pri poročila najceneje veletrgovina 6992

Maks Vodopivec pos. trg. Kristina Vodopivec roj. Bon poročena Leskovec Raka 23. novembra 1925

Preselitev.

Slavnemu občinstvu in cenjenim odjemalcem naznanjam, da sem trgovino s kozuhovo in krznarstvo preselil iz Križevniške ulice šte. 7 na Turjaški trg šte. 1 (preje trgovina Danica.) Priporočam bogato izbiro kozuhovin, prevzajem popravila in obnove, barvanje in strojenje krzna. 6989a

Uljudno se priporoča za nadaljni obisk P. Semko, krznar. Konkurenčne cene!

„LIPA“ zadruga mizarjev v Št. Vidu nad Ljubljano.

Kdor si želi nabaviti solidno in poceni pohištvo kakor spalnico, jedilnico, kuhinjsko opravilo, t. d. naj se obrne na naslov

Imamo v zalogi vse vrste pohištva iz trdega in mehkega lesa. Cene brezkonkurenčne! Blago zajamčeno solidno, izdeluim tudi po naročilu. Damo na obroke. Zahtevajte cenik! Prosto ponudbe za več vagonov suhega trdega in mehkega lesa. 7069—3

Vinska veletrgovina v Sloveniji išče ravnatelja.

Sprejemamo samo strokovno in trgovsko popolnoma izvežbano moč. Stanovanje na razpolago prelempi po dogovoru. Ponudbe na Aloma Comp. y, Ljubljana pod »Vino«

Kanarčke „harške roler-oe“, izvrstnead vse po Din 200, 250, 300, plemenske samice po Din 50 razpošilja na vse strani proti jamstvu, da pič pride živ, 6630—4

Franjo Omahna, Ljubljana, Mestni trg 10.

Slike na porcelanu za nagrobne spomenike

kakor tudi slikanje na porcelanu izvršuje Josip Novotni BEograd, Braničevska 13 6851—1

Dalmatinska vina

najbolje kakovosti, naravna 12—13% maligando prodaja po najpovoljnejših cenah: Hrvatska seoska blagajna za šteduljo i zajmove Kaštel Stari (Dalmacija).

Radi uvedbe specialnega blaga

cene vsemu blagu dokler traja za'oga znatno znižano. — Lepa izbira klobukov, cepic, sracj, spodnjih hlač, dr. Jägeria perila, damskih reformnih hlač, ovratnikov, kravat, nogavice, svetilnih buz in šalov, trikotaže, fine parfumerije in drugega blaga.

Stranka, ki kupi za preko 50 Din blaga, dobi poleg znižane cene še v blagu 10% rabata.

B. Vegelinovič & Komp., Maribor, Gosposka ulica 26. 469a

Proda se visokoprtilična hiša

v Gaberju št. 66 pri Celju (nasproti dveh tovarn) s osmim sobami, 4 kuhinjami, pod celo stavbo ohokane kleti. Okrog hiše je lep vrt za zelenjavo in čisto nova cementna ograja. Hiša je v prav dobrem stanju ter pripravna za trgovino ali vsako drugo obrt. Naslov v upravnishvu »Jutra«. 6744a

Ovcji sir á la Trapist,

I-a kvalitete, prodaja Državna Štočna Stanica v Livnu, Bosna. Na debelo kg 30— Din, na drobno kg 32— Din loco Livno

Družabnika

leče s kapitalom od Din 150—200.000— dobro uvedena mariborska trvdka radi razširjenja delokroga z otvoritvijo podružnice v Beogradu za prodajo posebnih izdelanih lahkoprodajnih predmetov. Resni reflektanti naj pošljejo pismene ponudbe najkasneje do 15. decembra t. l. pod šifro, Družabnik« na oglasni zavod Kovačič, Mar bor, Slomškov trg 16. 6821—a

Gorkodar prava dobrota rodbin!

Kot nastavek so prideli k lončeni peči ali štedilniku lednotavno brez kopanja in druge sadlga. Sogrojo so bo hitro in prihrani po ovico kurjavo. Cena tredoona niska. Patent prijavljen. 7034—2

Narodila pripravljena M helič in drug. Ljubljana, Dunajska cesta šte. 41. Telefon 777. Zastopstvo v Mariboru: Joško Rataja, klepar, Pobreška cesta šte. 6

Na obroke in posode

gve svetovne fabrikate: STEINWAY, FÜRSTER, BÖSENDORFER, Original STINGL itd. dobite lei pri murku-strokovnjaku (bivšem učitelju Glasbene Matice) ALFONZ BREZNIK Ljubljana, Mestni trg 3, poleg magistrata. Imoiam najbogatejša izbira vsakovrstnih godal, močvirskih violin in najfinjših strun. Najboljšeje trvdka Jugoslavija! 61a

Gostilna na Celovski cesti 34 Ljubljana

zopet otvorna. Sprejemajo se abonenti na hrano dnevno Din 15.—. Dobivajo se gorka in mirza in čila vsak dan ter najboljši črnjerska vina in domače mesene in jetrne E KOTNIK. klobase. — Priporoča se

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega nepozabnega očeta, starega očeta in tasta, gospoda LUKE BRESKVARJA za poklonjene vence in cveje, za nadvse častno udeležbo pri pogrebu osobito lastnikom in zastopnikom tiskarn in stanovskim tovarišem pokojnikovim, gg. pevcem za prelepi tolažbe polni žalostinki, končno vsem, ki so pokojnega spremlili na njegovi zadnji poti, se najprisrčneje zahvaljujemo. Ljubljana, dne 21. novembra 1925. Žalujoči ostali.

Priporočila se HOTEL „TRST“ v Kočevju.

Lepe tujske sobe, prvovrstna kuhinja in vina. Zmerne cene. Avtogaraža. I. Klemenčič, hotelir.

ZAHVALA.

Vsem, ki so ob težki in nenadomestljivi izgubi našega ljubljeneega sina, brata, strica, nečaka in zaročenca, gospoda Janka Brudarja za nam čutili in nas tolažili, vsem darovalcem krasnega cvetja in vsem, ki so spremlili predragoga pokojnika k večnemu počitku izrekamo najprisrčneje zahvalo. Posebno zahvalo smo dolžni izreči g. dr. Volavšku za njegov trud, ge. M. Severje i za lubeznive tolažljive obiske, č. duhovščini, zastopstvu »Sokola« v St. Jerneju, zastopstvu »Sokola I«, vsem nekdanjim njegovim gg. kolegom in gg. pevcem za ganljive žalostinke. Vsem in vsakemu posebej naša na pri-rčneja zahvala. Ljubljana—Št. Jerneje, 21. novembra 1925. Zahajoče rodbine: Brudar, Jančević in Tevš.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavica Din 50.000.000.— Rezervni zaklad okoli: Din 10.000.000.—

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA PODRUZNICE: Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, agencija Logatec

Brzjavni naalov: Banka Ljubljana Telefon šte. 281, 413, 502, 503 in 504.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Nova ZEISS bleščeča luč

za izložbena okna, razstavne prostore, delavnice in pisarne.

Največja svetlobna moč pri istočasnem štedenju toka.

Zahtevajte popis „Bel. 402“ poleg cenika in referenc pri zastopniku **Ferdinandu Bove, Beograd,** Knez Mihajlov Venac 13/14.

Češkoče osvetljenja v ateljeju

nastanejo navadno v mračnih jesenskih in zimskih dneh. Takrat polaga vsak največjo važnost ravno na fotografske plošče, da dobi lepe, izrazite negative, neoporečne gradacije.

Agfa - Ultra - Special - plošče

so tudi v takšnih slučajih najbolj prikladne za slikanje, posebno portretov, ker so zelo občutljive. Imajo dovršeno stopnjevanje tona in veliko prostost pri osvetljenju, a po eg tega še izvrstno gradacijo. Zelo prikladne tudi za umetno luč. Zahtevajte prospekt A 6 brezplačno pri gen. zastopstvu **VILJEM BRAUNS, CELJE.** 6911-a

AGFA - BERLIN S. O. 36.

Zahtevajte povsod le „Hubertus-milo“ Celjske mlarne d. z o. z. v Celju, pod znamko:

Hubertus milo Celje

Je najboljša in najcenejša.

Gospodinje, šivilje, obrtniki!
Dosedaj neprekosljivi

šivalni stroji **KÖHLER** z desetletnim jamstvom

se dobe v najmodnejših opremanih za rodbino, šivilje, krojače in čevljarje pri tvrdki

IVAN AUERHAMMER,
Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 3.

Zaloga za Gorenjsko: **Lovro Rebolj** v Kranju
Prodaja se tudi na obroke!

Z moderno vezeno v mizni vlogi pod steklom

Najlepše Miklavžovo in božično darilo

je vsekakor

žepna šampiljka!

peresnik - šampiljka - svinčnik - pečat

vse v enem kosu!

žepni svinčnik „Praktikus“.

Dobl se edino pri tvrdki **T. RABIC, Ljubljana,** Kolodvorska ulica šte. 26

Poklanjamo

1 avtomobil Citroen,
1 Radioparat Neutrodyne s 4 žarnicami, izdelek »Ware« Newyork
1 potniški gramofon - usnjati kaseti s 6 ploščami, izdelek »Sonora« Newyork

in 7 tolažilnih nagrad

desetim kupcem, ki za čas naše jesenske reklame kupijo kak naš izdelek. Steklenica parfuma stano 30 Din in dobite z njo kupon, s katerim sodelujete pri razdelitvi zgoraj imenovanih nagrad.

Ta reklamna prodaja traja do 15. decembra 1925, rezultat žrebanja pa bo objavljen v vseh časopisih, ki sedaj prinašajo ta oglas. Kuponi, ki so se dobili na lovski razstavi v Zagrebu, sodelujejo ravno tako pri razdelitvi zgoraj imenovanih nagrad.

PRODAJA SE VRŠI:
v Ljubljani, H Kenda, Mestni trg 7.
v Kranju, M. Pirce,
v Novem mestu: Drago Braborič,
v Slovenjgradcu: Ivan Rajnik,
v Mariboru: H. I. Turad,
v Ljutomeru: Jos. Jelovšek,
v Ptuj: Franc Hojnig.

V večjih mestih je objavljena trgovina, v kateri se prodaja v dotičnem lokalnem časopisu, na deželo pa razpošiljamo kupone samo proti naprej poslanemu denarju v znesku 10 Din za poštino.

Parfumerija „AIDA“
Zagreb, Opatička ulica 12.

Srečke drž. razredne loterije

za 11. kolo prodaja

Zadružna hranilnica
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19.

Največji dobiček
1,900.000 Din

Razen tega še dobitki po 500.000 Din, 400.000 Din, 2 po 300.000 Din, 250.000 Din, 3 po 200.000 Din, 150.000 Din, 100.000 Din, 80.000 Din, 5 po 60.000 Din, 2 po 50.000 Din, 9 po 40.000 Din, 7 po 30.000 Din, 14 po 20.000 Din, 20 po 12.000 Din, 20 po 10.000 Din, 50 po 8.000 Din, 100 po 6.000 Din, 300 po 5.000 Din, mnogo tisoč po 1.000 Din itd.

Na 150.000 srečk odpade 75.000 dobitkov, ki se izplačajo brez vsakega odbitka.

Vsaka 2. srečka bo izžrebana.

Cela srečka za I. razred stane . . . . . Din 80.—
Polovična srečka za I. razred stane . . . . . Din 40.—
Cetrinska srečka za I. razred stane . . . . . Din 20.—

Naročite t a k o j, ker je malo srečk na razpolago.

Potrebna pojasnila pismena in ustmena vedno na razpolago.

Gavrilovičeva salama, nova, zrela,
Sir bobinski, emendolski,
Sir travnistovski, 6571a
Sir švicarski v skatljah znamka „Tiger“,
Slive bosanske, nove v zabojčkih in vrečah,
Sardine in sardele iz tvornice „Sardina“ d. d. Split,
„Juhan“ zabela za juho vedno v zalogi pri tvrdki
FRANC RAINER, Maribor, Koroška c. št. 17.
Samo na debelo!

Trgovci!
zahtevajte cenik in vzorce,
čudežnih sveč za božič,
edini slovenski izdelek, najcenejši in najboljši, bengalske žveplenke, bengalske svečice.

Bengalični ogenj

v vseh barvah brez žvepla in smrada za miklavževe večere in gledališke odre. Lovske patrone vseh kalibrov v razl. bengal. barvah. Aparat proti vltomu, za vinograde in drugo. Cenik ognjemetnik predmetov pošlje se na zahtevo.

Pyrota, prva jugoslov. pyrotehnična tovarna v Celju.

Substituta

išče

od 1. januarja na deželi okrožni, železniški in blagajniški zdravnik. Kolega, kateri prevzema hišo, ima prednost. Ponudbe pod „Substituta“, na upravo „Jutra“.

Pristno češko perje in puh v useh — cenah K. DESIAK, Maribor, J. Aleksandrova cesta št. 15

preproge in posteljina

Vzorci brezplačno in franko.

Sukno

za moške obleke najmočnejše, najfinejše in najcenejše razpošilja **veletrgovina R. Stormočki** Celje, št. 20 in sicer: trpežno sukno 71 Din močan ševijot 78 Din fini kamgarn 90 Din Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna kamgarna in razne manjgarna in razne manjgarna in razne manjgarna

fakturane robe, pa samo za osem dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. (Naročila čez Din 500 poštiline prosto. Trgovci engros cene!)

Modni atelje = GOLI =

Ljubljana, Levčeva ul. 9.

Izdeluje z večletno dunajsko prakso obleke po najnovejšem angleškem in francoskem kroju

Franjo Cvilak
Slovenska Bistrica

bellitnica voska, obrt medu in voščenica

priporoča

vsem blagohotnim trgovcem ter konsumentom svojo veliko zalogo voščenih sveč (lepo okrašenih in belih) vseh vrst svitkov, lepe prave stearinske »Barok sveče« za lustre vseh barv (zvreteno) kakor tudi božičnih sveč vseh barv v kartonih (gladke in zvreteno). Priporočam tudi za miklavžovo: veliko zalogo miklavžev, krampusov kakor tudi druga medena peciva.

Postrežba solidna! — Zahtevajte cenik!
Cene zmerne! — Trvdka odlikovana z zlato kolajno. — Velekonsumenti posebne cene.

Krčne žile

si zavarujte s patentirano **ANTIVARIX obvezo.**

Cena: 150.— Din.
Naročila: **M. Bartl, Stritarjeva ulica 2.** 457-a

Ti-le Ispeli

pokažejo tudi Vam pravo pot, kje si imate nabaviti srečko državne razredne loterije!

Samo zadnjih 5 dni dobe naši odjemalci **zopet:**

Din 400.000 s srečko šte. 55591	vsje samo cele srečke
„ 300.000 „ „ 24744	
„ 80.000 „ „ 51412	
„ 60.000 „ „ 97646	
„ 40.000 „ „ 50942	
„ 30.000 „ „ 69950	

dočim odpadejo na nekoliko zadnjih mesecev sledeči dobitki na srečke, kupljene pri nas:

Din 500.000 na srečko št. 23990	vsje same 11, 2/2, 4/4 srečke
„ 250.000 „ „ 82394	
„ 200.000 „ „ 91787	
„ 200.000 „ „ 78013	
„ 100.000 „ „ 91792	
„ 100.000 „ „ 61642	
„ 60.000 „ „ 22752	
„ 60.000 „ „ 60343	
„ 50.000 „ „ 16388	

Glavni dobitki torej pri nas niso izjema, nego takorekoč na dnevnem redu!

Za I. žrebanje XI. kola držav. razredne loterije, katero žrebanje bo takoj po Novem letu, t. j.

4. in 5. januarja

se sprejemajo naročila in predznambe **že sedaj**

Bankovno komanditno društvo **A. Rein i drug, Zagreb**
Gajeva ul. 8. Trg I. broj 15.
Telefon 11-94. Telefon 17-03 i 1-88.

Srečka št. 5853, kupljena pri Rein i drug, Zagreb, je zadela premijo milijon Din.

Tukaj odrežite in pošljite nam

Žrebanje I. razreda: 4. in 5. januarja 1926

Bankovno komanditno društvo **A. Rein i drug, Zagreb**

Za I. žrebanje XI. kola državne razredne loterije naročam s tem:

kom. celih srečk po Din 80.—
polovic . . . . . 40.—
Kupno ceno teh srečk vkupno

Din _____

sem Vam nakazal danes po pošni nakaznici — Vam pošljem po prejemu srečk s pošto

Ime: _____
Kraj: _____
Točen naslov: _____